

MADENCİLER GÜNÜ ANKARA'DA KUTLANDI

Madenciler günü, Odamızın öncülüğünde 3 Aralık 2010 tarihinde Ankara'da Dedeman Otel'de kutlanmıştır. Çok sayıda meslektaşımızın, sektör temsilcisinin ve davetlinin katıldığı gecede meslekte 40 ve 50 yılını dolduran meslektaşlarımıza ödülleri verilmiştir.

Oda Başkanımız Mehmet TORUN'un Gecede yaptığı açılış konuşması

Değerli Meslektaşlarım, Değerli Madenciler

Meslektaşlarımızın ve tüm madencilerin Dünya Madenciler Gününü kutluyorum. Roma İmparatorluğu zamanında babasının gazabından kaçan Santa Barbara'nın, 4 Aralık günü bir mağaraya sığındığı ve mağarada çalışmakta olan madencileri koruduğuna inanılmış, bu nedenle madencilerin koruyucu azizesi olarak kabul edilmiştir. Santa Barbara'nın İzmit'te yaşamış olması ve efsanenin geçtiği

mekânların Anadolu olmasından dolayı 4 Aralık, önce Anadolu'da daha sonrada Avrupa ve tüm dünyada "Dünya Madenciler Günü" olarak kutlanılmaktadır. Bu anlamda, 4 Aralık Odamızın öncülüğünde uzun bir süreden beri ülkemizin belli başlı kentlerinde ve çeşitli maden işletmelerinde "Dünya Madenciler Günü" olarak kutlanılmaktadır.

Bu yıl da bu özel günü acılarla, gözyaşlarıyla karşılıyoruz. Maden kazalarındaki artışlar, kazalarda yaşamını yitiren ya da sakat kalan yüzlerce maden emekçisi, alınmayan önlemler, yetersiz denetim ve mevzuat eksiklikleri, kaynaklarımızın talan edilmesi bu olumsuz tablonun yansımaları olarak karşımızda durmaktadır. Bütün bunlar; özelleştirme, taşeronlaştırma ve esnek üretim ilişkileriyle sektörün ve çalışma yaşamının tamamen sermayenin talepleri doğrultusunda şekillendirilmesinin sonuçlarıdır.

Zonguldak-Karadon'da yaşanan kazada yeraltındaki iki işçinin cenazelerinin 6 aydır çıkarılmaması madencilere verilen değer (!!) bir göstergesidir. Maden mühendisi meslektaşlarımızın giderek artan işsizlik sorunu, çalışma koşullarının olumsuzluğu ve yaşam standartlarının sürekli düşmekte oluşu da uygulanan yanlış politikaların birer sonucudur. Oysa her türlü tehlike ve zorluk altında doğayla mücadele ederek emek veren madencilere, bu toplumun vefa borcu bulunmaktadır. Yerin metrelerce altında insanlığa hizmet için gerektiğinde canlarını hiçe

sayan maden emekçilerine hakettikleri değerin verilmesi aynı zamanda bir insanlık görevidir. Her vardiya başında "selametle" diye uğurlanan, işyerinin kapısında "selametle" ve "uğur ola" yazan, çıkışta birbirlerine "geçmiş olsun" diyen, başkalarının da onları "geçmiş olsun" diye selamladığı başka bir meslek yoktur. Bütün bu sorunlara çözüm üretmek ülkeyi yönetenlerin ve siyasi

iktidarların asli görevidir. Maden Mühendisleri Odası olarak, kamuoyunu bilgilendirmek ve yetkilileri uyarmak görevlerimiz arasındadır. Ancak hazırladığımız raporların, yaptığımız önerilerin dikkate alınmayarak yapılan uygulamaların sektöre ve çalışanlara bir yararı olmadığı da açıkça görülmüştür. Sorunlarımızın çözümü, Ulusal madencilik politikalarının oluşturulması ve uygulanmasından geçmektedir.

Dünya Madenciler Günümüzdü daha güzel ortamlarda neşeyle kutlayacağımız inancıyla, maden kazalarında yaşamını yitiren maden mühendislerini ve tüm maden emekçilerini bir kez daha saygıyla anıyorum. Hayatta olan meslektaşlarımıza ve tüm madencilere sevdikleriyle birlikte sağlıklı, mutlu bir yaşam diliyorum.

MADENCİLER GÜNÜ İSTANBUL'DA KUTLANDI

İstanbul'da Madenciler Bayramı etkinlikleri 4 Aralık 2010 Cumartesi günü saat 11.00 de Taksim Cumhuriyet Anıtına çelenk konulmasıyla başladı. 1 dakikalık saygı duruşu ardından günün anlam ve önemini belirten basın açıklaması yapıldı. Legacy Ottoman Otel'de Saat 18.00 de Moderatörlüğünü İstanbul Şube Başkanımız Doç.Dr. A. Ekrem Yüce'nin yaptığı ve İbrahim Kallioğlu, İsmet Kasapoğlu ve Tony Caouki'nin konuşmacı olarak katıldığı Geçmişten Günümüze Madencilik Anıları konulu söyleşi düzenlendi. Söyleşinin ardından kokteyl ve saat 20.00'de de gala yemeğine geçildi. Çok sayıda meslektaşımızın, sektör temsilcisinin ve davetlinin katıldığı gecede meslekte 40 ve 50 yılını dolduran meslektaşlarımıza ödülleri verilmiştir.

MADENCİLER GÜNÜ İZMİR'DE KUTLANDI

Dünya Madenciler Günü 4 Aralık 2010 tarihinde İzmir Tepekule Kongre Merkezi Özel Günler Salonunda kutlanmıştır.

Çok sayıda meslektaşımız ve sektör temsilcisi ile öğrencilerin katıldığı gecede Şube Başkanımız Muhammet Yıldız bir konuşma yapmıştır. 40 ve 50 yıllık onur üyelerimize ödülleri verilmiştir.

MADENCİLER GÜNÜ ZONGULDAK'TA KUTLANDI

Zonguldak Şubemiz, Dünya madenciler gününü 27 Kasım-4 Aralık 2010 tarihleri arasında satranç turnuvası, briç turnuvası, resim-şiir-öykü yarışmaları, yol koşusu gibi çeşitli etkinliklerle kutlamıştır.

Bu etkinlikler kapsamında Şubemiz Lokalinde Maden Mühendisi Ekrem Murat ZAMAN "Zonguldak'ın Endüstriyel Gelişimi ve İş güvenliği Tarihçesi" konu başlıklı bir sunum yapmış ve İş Müfettişleri Derneği'nden Başmüfettiş Maden Mühendisi Ali Seydi TATAR ve Avukat Osman ÖZDOĞAN'ın katılımı ile "Madencilik Sektöründe Asıl İşveren-Alt İşveren Uygulamalarının İş Sağlığı ve Güvenliği Boyutu: Zonguldak Örneği" konulu bir söyleşi gerçekleştirilmiştir. Maden Mühendisi Ekrem Murat Zaman'ın hazırladığı "Karbonifer Fosilleri" de sergilenmiştir.

MADENCİLER GÜNÜ ADANA'DA KUTLANDI

4 Aralık 2010 tarihinde Seyhan Otelinde Güney Balo Salonunda 23'sü yapılan Madenciler Günü Balosu yaklaşık 300 kişinin katılımıyla gerçekleşmiştir.

Gece, Şube Başkanımız Sabahatdin SAKATOĞLU'nun konuşmasıyla başlamıştır. Baloya Özel Sektörde Çalışan Üyelerimiz ve Sektör Temsilcileri, Kamu Çalışanları, Üniversite Maden Bölümü Görevlileri, diğer Devlet Dairelerinde görev yapan meslektaşlarımız katılmıştır.

MADENCİLER GÜNÜ DİYARBAKIR'DA KUTLANDI

Diyarbakır Şubemizce 04 Aralık 2010 tarihinde Malabadi Otelde düzenlenen Madenciler Günü kutlamasına, üyelerimiz, sektör temsilcileri, üniversite hocaları, öğrenciler ve meslektaşlarımızdan çok sayıda kişi katılmıştır.

MADENCİLER GÜNÜ ANTALYA'DA KUTLANDI

Antalya İl Temsilciliğimizce 04 Aralık 2010 tarihinde Cender Otelde düzenlenen Madenciler Günü kutlamasına, üyelerimiz, sektör temsilcileri ve meslektaşlarımızdan çok sayıda kişi katılmıştır.

MADENCİLER GÜNÜ ÇAYIRHAN'DA KUTLANDI

Çayırhan Maden İşletmesinde 04 Aralık 2010 tarihinde düzenlenen Ma-

denciler Günü kutlamasına, çok sayıda üyemiz ve aileleri katılmıştır.

MADENCİLER GÜNÜ MANİSA SOMA'DA KUTLANDI

Manisa İl Temsilciliğimizce 11 Aralık 2010 tarihinde Soma ELİ Sosyal Tesislerinde düzenlenen 4 Aralık Dünya Madenciler Günü kutlamasına, üyelerimiz, sektör temsilcileri ve meslektaşlarımızdan çok sayıda kişi katılmıştır.

MADENCİLER GÜNÜ ESKİŞEHİR'DE KUTLANDI

Eskişehir İl Temsilciliğimizce 04 Aralık 2010 tarihinde Eskişehir Anemon Otel'de düzenlenen Madenciler Günü kutlamasına, Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanı Prof. Dr. Yılmaz Büyükerşen, Odamız Yönetim Kurulu Üyeleri İbrahim Yılmazoğlu ve Cemalettin Sağtekin, Meslektaşlarımız ve sektörümüzden çok sayıda kişi katılmıştır. Meslekte 40 yılını dolduran meslektaşlarımıza ödülleri verilmiştir.

MADENCİLER GÜNÜ ÇANAKKALE'DE KUTLANDI

Çanakkale İl Temsilciliğimizce 04 Aralık 2010 tarihinde Çanakkale'de Balıkçı 286 Restaurant' ta düzenlenen Madenciler Günü kutlamasına, üyelerimiz ve meslektaşlarımızdan çok sayıda kişi katılmıştır. Meslekte 30 yılını dolduran meslektaşlarımıza ödülleri verilmiştir.

MADENCİLER GÜNÜ KÜTAHYA TAVŞANLI'DA KUTLANDI

Kütahya - Tavşanlı Temsilciliğimizce 04 Aralık 2010 tarihinde GLİ Misafirhanesinde düzenlenen Madenciler Günü kutlamasına, üyelerimiz, firma temsilcileri ve meslektaşlarımızdan çok sayıda kişi katılmıştır. Katılımcı firmalara ödülleri verilmiştir.

MADENCİLER GÜNÜ ANKARA ATLIŞPOR KULÜBÜNDE KUTLANDI

Dünya Madenciler Günü 4 Aralık 2010 tarihinde Ankara Atlışpor Kulübü tesislerinde kutlanmıştır. Çok sayıda meslektaşımız ve sektör temsilcisinin katıldığı geceye, Oda Başkanı Mehmet TORUN ve Yönetim Kurulu üyesi H.Can DOĞAN da katılmıştır.

Oda Başkanımızın bir konuşma yaptığı gecede üyelerimiz ve sektör çalışanları bir araya gelmiştir.

MADENCİLER GÜNÜ MUĞLA YATAĞAN'DA KUTLANDI

Muğla İl Temsilciliğimizce 18 Aralık 2010 tarihinde Yatağan GELİ Sosyal Tesislerinde düzenlenen Dünya Madenciler Günü kutlamasına Şube Başkanı Muhammet Yıldız, İl Temsilcisi ve Yardımcıları, üyelerimiz, sektör temsilcileri ve sendika temsilcileri ile aileleri katılmıştır.

6. DELME PATLATMA SEMPOZYUMU

4-5 KASIM 2010 TARİHLERİNDE ANKARA'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Odamızca 4-5 Kasım 2010 tarihlerinde Ankara Barcelo Altinel Otelde düzenlenen 6. Delme Patlatma Sempozyumu açılış konuşmalarıyla başladı. Yaklaşık 250 delegenin katıldığı sempozyumda sektördeki teknolojik gelişmelerin yer aldığı ve 14 firmanın katıldığı sergi açılışı da yapıldı.

Oda Başkanımız Mehmet Torun'un sempozyum açılış konuşması:

Ülkelerin gelişmesinde, doğal kaynakların kullanılması kaçınılmaz bir gerekliliktir. Ancak, bu kaynakların tükenen ve yenilenemez oldukları düşünüldüğünde gelişen teknolojiler kullanılarak verimli şekilde üretilmeleri konusunda ciddi planlamalar yapılması da olmazsa olmaz bir zorunluluktur. Nitekim; gelişen patlayıcı teknolojilerinin kullanılmasıyla sektörde son yıllarda üretim miktarları önemli ölçüde artmış ve verimlilik sağlanmıştır.

Günümüzde maden üretimlerinin, altyapı yatırımlarının ve inşaat sektörünün büyüklüğü göz önüne alındığında, sektörde kullanılan patlayıcı maddelerin hacmi ve önemi daha iyi anlaşılabilir. Günümüzde maden üretimlerinin, altyapı yatırımlarının ve inşaat sektörünün büyüklüğü göz önüne alındığında, sektörde kullanılan patlayıcı maddelerin hacmi ve önemi daha iyi anlaşılabilir.

Ülkemizin altyapı çalışmalarının ihtiyaçlarını karşılayan agrega ve kırma-taş sektörü, son yıllardaki çalışmalara

paralel olarak çok hızlı bir gelişme göstermiştir. Yıllık üretimin 300 milyon tona ulaştığı sektör, toplam maden üretimimizin yaklaşık % 65' ini oluşturmaktadır. Bu denli üretim artışında patlayıcı sektöründeki gelişmelerin ve bu yeniliklerin sektörde kullanımının payı çok büyüktür.

Bu kadar büyük ölçekli madencilik üretiminde sorunların olacağı da bir gerçektir. Bunların başında iş kazaları, toz, gürültü, titreşim, çevresel sorunlar ve görsel kirlilik gelmektedir. Ancak, gelişen teknolojilerle söz konusu sorunların çözümü mümkündür. Patlayıcı madde imalatı, taşınması, depolanması ve kullanımı sırasında yılda ortalama 50 kişinin ölümüne neden olan iş kazalarının önlenmesi de önemli bir görev olarak karşımızda durmaktadır.

1901 yılından beri "Taşocakları Nizamnamesi" ile yürütülen taşocakları işletmeciliği, 2004 yılında Maden Kanunu kapsamına alınmıştır. 110 yılda biriken sorunların 7 yılda çözümü mümkün olmamakla birlikte, bu alanda düzelmeler olduğu da bir gerçektir. Özellikle sektörde maden mühendislerinin çalışmaya başlamasıyla birlikte mühendislik bilim ve teknolojisinin uygulanması bu sorunların çözümünü hızlandırmıştır. Ancak, yaşanan çevresel sorunların ve kaynak kaybının önemli bir kısmının hammadde

üretim izni olarak çalışan kamu kurumlarından kaynaklanması oldukça düşündürücüdür.

Sektörde ölümlü ve yaralanmalı kazalar ne yazık ki yaşanmaya devam etmektedir. Bunun pek çok nedeni bulunmaktadır. Bunların başında; uygun ve yasal olmayan patlayıcı madde kullanımı, maden mühendisi istihdamının yeterli olmayışı, çalışanların eğitimsizliği, mevzuatlardaki eksiklikler, planlama ve denetim noksanlığı gelmektedir. Bilinçsiz çalışma ve yeterli denetim yapılamaması sonucu; ölümlü ve yaralanmalı iş kazalarının yanı sıra, kaynak kaybına ve çevreye olumsuz etkilere de yol açılmaktadır. Bu nedenlerle, patlayıcı madde ile ilgili kullanma dahil her türlü işte çalışan kişilerin eğitimi büyük önem taşıdığından Odamızca; Delme-Patlatma Sempozyumlarının yanı sıra, maden mühendislerine yönelik Delme-Patlatma Eğitimleri, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün sınav dönemlerinden önce ateşleyici olarak belge almak isteyenlere yönelik Delme Patlatma-Ateşleyici eğitimleri düzenlenmektedir.

Üniversitelerimizin maden mühendisliği bölümlerinin eğitim programlarında, delme- patlatma ve patlayıcı teknolojisindeki yeniliklerin daha fazla yer alması çok önemlidir. Son gelişmelerin de aktarıldığı ders müf-

redatlarının tüm maden mühendisliği bölümlerinde okutulması ve maden mühendislerinin bu doğrultuda yetiştirilmesi ülkemiz ve sektör için faydalı olacaktır.

Sektörün, patlayıcı madde depoları yapım ve kullanım izinleri alımında yaşanan ve çözüm bekleyen ciddi sorunları bulunmaktadır. Sektörün yaşadığı sorunların çözümü için acilen çalışma yapılmalıdır. Bu çalışmada sektörün ve Odamızın görüşlerinin alınması ve değerlendirilmesi tüm tarafların yararına olacaktır.

Bu düşüncelerle bazı önerilerimizi sizlerle paylaşmak istiyorum:

- Projelerin, uygunluğunun kontrolü açısından Maden Mühendisleri Odasının denetiminden geçirilmesi gereklidir.
- Patlatma işlemlerinin yapıldığı baraj, tünel, metro, yol yapımı vb. gibi tüm işyerlerinde maden mühendisi çalıştırma zorunluluğu getirilmelidir.
- "Tekel dışı bırakılan patlayıcı maddelerle av malzemesi ve benzerlerinin üretimi, ithali, taşınması, saklanması, depolanması, satışı, kullanılması, yok edilmesi, denetlenmesi usul ve esaslarına ilişkin tüzük" günün koşullarına göre yeniden düzenlenmelidir.
- Bu düzenlemede patlayıcı madde kapasite raporunun, aldığı eğitim gereği maden mühendislerince hazırlanması zorunluluğunun yer alması sağlanmalıdır.
- Patlatma işlemleri mutlaka maden mühendisi denetiminde yapılmalıdır. Bu konu mevzuatta yer almalıdır. Patlatma işlemlerinin her aşamasında mühendislik bilim ve tekniğinin uygulanması yaşanacak sorunların çözümünü kolaylaştıracaktır.

- Ateşleyici yetki belgesi sınavına girecek kişiler için, Odamız tarafından düzenlenecek eğitime katılma zorunluluğunun mevzuata konulması ve "Ateşleyici Yetki Belgesi" sınavlarının bir protokol çerçevesinde ya da mevzuat değişikliğiyle Odamız ile birlikte yapılması uygun olacaktır. Eğitimlerin Odamız tarafından verilmesi, sektör-

de yaşanacak iş kazalarının azalmasına katkıda bulunacaktır. Bu konular tüzükte net olarak belirtilmelidir.

- Patlayıcı madde depolarının denetimlerinde, işçi sağlığı ve iş güvenliği koşullarının sağlanması için mutlaka maden mühendisinin bulundurulması tüzükte yer almalıdır.

- Her işletmede, iş güvenliği mühendisi olarak konusunda uzman maden mühendislerinin çalıştırılması özellikle iş kazalarının önlenmesi açısından çok önemlidir.

Bu Sempozyumun yukarıda belirtilen sorunların çözümüne yarar sağlayacağı inancıyla, katkı koyan tüm kurum ve kuruluşlara, yürütme kuruluna, bilim kuruluna ve bizzat katılan herkese teşekkür ederim.

6. DELME PATLATMA SEMPOZYUMU SONUÇ BİLDİRGESİ

TMMOB Maden Mühendisleri Odası'nın düzenlediği 6. Delme Patlatma Sempozyumu, 4-5 Kasım 2010 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirilmiştir. 300 delegenin katıldığı Sempozyumda 24 adet bildiri sunulmuştur. Sempozyumda ayrıca sektördeki teknolojik gelişmelerin yer aldığı ve

14 firmanın katıldığı sergi de yer almıştır.

Patlayıcı sektörünün gelişme eğiliminin hızla artarak devam ettiği dikkate alındığında, yapısal ve mevzuat yönünden yaşanan ve ileride yaşanacak sorunlarının çözümüne yönelik olarak, Maden Mühendisleri Odası'nın temel saptama ve önerileri aşağıda sunulmaktadır:

Ülkelerin gelişmesinde, doğal kaynakların kullanılması kaçınılmaz bir gerekliliktir. Ancak, bu kaynakların tükenen ve yenilenemez oldukları düşünüldüğünde gelişen teknolojiler kullanılarak verimli şekilde üretilmeleri konusunda ciddi planlamalar yapılması da olmazsa olmaz bir zorunluluktur. Nitekim; gelişen patlayıcı teknolojilere

rinin kullanılmasıyla sektörde son yıllarda üretim miktarları önemli ölçüde artmış ve verimlilik sağlanmıştır.

Günümüzde maden üretimlerinin, altyapı yatırımlarının ve inşaat sektörünün büyüklüğü göz önüne alındığında, sektörde kullanılan patlayıcı maddelerin hacmi ve önemi daha iyi anlaşılabilir. Günümüzde maden üretimlerinin, altyapı yatırımlarının ve inşaat sektörünün büyüklüğü göz önüne alındığında, sektörde kullanılan patlayıcı maddelerin hacmi ve önemi daha iyi anlaşılabilir.

Ülkemizin altyapı çalışmalarının ihtiyaçlarını karşılayan agrega ve kırma taş sektörü, son yıllardaki çalışmalara paralel olarak çok hızlı bir gelişme göstermiştir. Yıllık üretimin 300 milyon tona ulaştığı sektör, toplam maden üretimimizin yaklaşık % 65' ini oluşturmaktadır. Bu denli üretim artışında patlayıcı sektöründeki gelişmelerin ve bu yeniliklerin sektörde kullanımının payı çok büyüktür.

Bu kadar büyük ölçekli madencilik üretiminde sorunların olacağı da bir gerçektir. Bunların başında iş kazaları, toz, gürültü, titreşim, çevresel sorunlar ve görsel kirlilik gelmektedir. Ancak, gelişen teknolojilerle söz konusu sorunların çözümü mümkündür. Patlayıcı madde imalatı, taşınması, depolanması ve kullanımı sırasında yılda ortalama 50 kişinin ölümüne neden olan iş kazalarının önlenmesi de önemli bir görev olarak karşımızda durmaktadır.

- 1901 yılından beri "Taşocakları Nizamnamesi" ile yürütülen taşocakları işletmeciliği, 2004 yılında Maden Kanunu kapsamına alınmıştır. 110 yıldır biriken sorunların 7 yılda çözümü mümkün olmamakla birlikte, bu alanda düzelmeler olduğu da bir gerçektir. Özellikle sektörde maden mühendislerinin çalışmaya başlamasıyla birlikte mühendislik bilim ve teknolojisinin uygulanması bu sorunların çözümünü hızlandırmıştır. Ancak, yaşanan çevresel sorunların ve kaynak kaybının

önemli bir kısmının hammadde üretim izni alarak çalışan kamu kurumlarından kaynaklanması oldukça düşündürücüdür.

- Sektörde ölümlü ve yaralanmalı kazalar ne yazık ki yaşanmaya devam etmektedir. Bunun pek çok nedeni bulunmaktadır. Bunların başında; uygun ve yasal olmayan patlayıcı madde kullanımı, maden mühendisi istihdamının yeterli olmayışı, çalışanların eğitimsizliği, mevzuatlardaki eksiklikler, planlama ve denetim noksanlığı gelmektedir. Bilinçsiz çalışma ve yeterli denetim yapılamaması sonucu; ölümlü ve yaralanmalı iş kazalarının yanı sıra, kaynak kaybına ve çevreye olumsuz etkilere de yol açılmaktadır. Bu nedenlerle, patlayıcı madde ile ilgili kullanma dahil her türlü işte çalışan kişilerin eğitimi büyük önem taşıdığından Odamızca; Delme-Patlatma Sempozyumlarının yanı sıra, maden mühendislerine yönelik Delme-Patlatma Eğitimleri, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün sınav dönemlerinden önce ateşleyici olarak belge almak isteyenlere yönelik Delme Patlatma-Ateşleyici eğitimleri düzenlenmektedir.

- Üniversitelerimizin maden mühendisliği bölümlerinin eğitim programlarında, delme - patlatma ve patlayıcı teknolojisindeki yeniliklerin daha fazla yer alması çok önemlidir. Son gelişmelerin de aktarıldığı ders müfredatlarının tüm maden mühendisliği bölümlerinde okutulması ve maden mühendislerinin bu doğrultuda yetiştirilmesi ülkemiz ve sektör için faydalı olacaktır.

- Sektörün, patlayıcı madde depoları yapım ve kullanım izinleri alımında yaşanan ve çözüm bekleyen ciddi sorunları bulunmaktadır. Sektörün yaşadığı sorunların çözümü için acilen çalışma

yapılmalıdır. Bu çalışmada sektörün ve Odamızın görüşlerinin alınması ve değerlendirilmesi tüm tarafların yararına olacaktır.

- Projelerin, uygunluğunun kontrolü açısından Maden Mühendisleri Odasının denetiminden geçirilmesi gereklidir.

- Patlatma işlemlerinin yapıldığı baraj, tünel, metro, yol yapımı vb. gibi tüm işyerlerinde maden mühendisi çalıştırma zorunluluğu getirilmelidir.

- "Tekel dışı bırakılan patlayıcı maddelerle av malzemesi ve benzerlerinin üretimi, ithali, taşınması, saklanması, depolanması, satışı, kullanılması, yok edilmesi, denetlenmesi usul ve esaslarına ilişkin tüzük" günün koşullarına göre yeniden düzenlenmelidir.

- Bu düzenlemede patlayıcı madde kapasite raporunun, aldığı eğitim gereği maden mühendislerince hazır-

lanması zorunluluğunun yer alması sağlanmalıdır.

- Patlatma işlemleri mutlaka maden mühendisi denetiminde yapılmalıdır. Bu konu mevzuatta yer almalıdır. Patlatma işlemlerinin her aşamasında mühendislik bilim ve tekniği uygulanmalıdır.

- Ateşleyici yetki belgesi sınavına girecek kişiler için, Odamız tarafından düzenlenecek eğitime katılma zorunluluğunun mevzuata konulması ve "Ateşleyici Yetki Belgesi" sınavlarının bir protokol çerçevesinde ya da mevzuat değişikliğiyle Odamız ile birlikte yapılması uygun olacaktır. Eğitimlerin zorunlu olarak verilmesi, sektörde yaşanacak iş kazalarının azalmasına katkıda bulunacaktır. Bu konular tüzükte net olarak yer almalıdır.

- Patlayıcı madde depolarının denetimlerinde, işçi sağlığı ve iş güvenliği koşullarının sağlanması için mutlaka maden mühendisinin bulundurulması tüzükte yer almalıdır.

- Her işletmede, iş güvenliği mühendisi olarak konusunda uzman maden mühendislerinin çalıştırılması özellikle iş kazalarının önlenmesi açısından çok önemlidir.

Kamuoyunun bilgisine sunarız.

TMMOB

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU

6 Kasım 2010, Ankara

TÜRKİYE VII. ULUSLARARASI MERMER VE DOĞALTAŞ KONGRESİ 14-15 EKİM 2010 TARİHLERİNDE AFYON'DA GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Odamız Afyonkarahisar İl Temsilciliği ve Afyon Kocatepe Üniversitesi tarafından Afyonkarahisar'da düzenlenen, 14 Ekim 2010 tarihinde açılış konuşmalarıyla başlayan Türkiye VII. Uluslararası Mermer ve Doğaltaş Kongresi'nde 1. gün gerçekleştirilen "Maden Kanunu Değişikliğinin Mermer Sektörüne Etkileri" konulu panelin ardından 30 adet bildiri sunulmuştur. Yaklaşık 500 delegenin katıldığı Kongre, 15 Ekim 2010 tarihinde sona ermiştir. Kongreye; Portekiz, İtalya, İran, Azerbaycan ve İspanya'dan da bilim insanları katılmıştır.

Oda başkanımız Mehmet TORUN' un kongre açılış konuşması :

Konuşmama başlarken iş kazalarında yaşamını yitiren maden mühendislerini ve tüm maden emekçilerini saygıyla anıyor, herkesi Odam ve şahsım adına saygıyla selamlıyorum.

Sayın konuklar,

Hızla gelişen ve büyüyen doğal taş ve mermer sektörü, son 25 yılda madencilik sektörümüzün en önemli alt sektörlerinden biri haline gelmiştir. Doğal taş ve mermer sektörü, sadece madencilik sektörünün en önemli alt sektörlerinden biri olarak kalmamış, aynı zamanda gelişimini sürdürerek Türkiye ekonomisinin de en önemli yapıtaşlarından biri olmaya aday duruma gelmiştir. Ülkemizde ciddi miktarda görünür doğal taş rezervi oldu-

ğu bilinmektedir. Sektör üretiminde her yıl hızlı bir artış gözlenmekte, yine mermer ve doğal taşın ihracattaki payı da aynı ivmeyle artmaktadır. Sektörün ulaştığı üretim ve buna bağlı ihracat artışı, eşzamanlı olarak yatırım, istihdam ve kalitenin de artmasını sağlamış, bununla beraber sektör ciddi sorunlarla karşılaşmaya başlamıştır. Başta inşaat ve sanayi sektörleri ile entegrasyonu amaçlayan kısa, orta ve uzun dönemli stratejik planları da kapsayan bir "Doğal Taş Politikası"nın olmayışı en önemli eksikliklerdir.

Ülkemiz, 1980'li yıllardan itibaren uluslararası sermayenin taleplerine uygun olarak ekonomik ve sosyal politikalar uygulamış, bunun sonucunda sanayi yatırımları azalmış, işsizlik artmış, sık sık yaşanan krizler sonucu yoksullaşma kronik hale gelmiştir. Bu politikalar; teknoloji düzeyini artıracak, AR-GE çalışmalarını hızlandıracak, yeni ürün geliştirmeye yönelik bir araştırma politikası saptayacak verimli, üretken bir yapı kurmayı da engellemiştir. Ülkemizdeki sanayi tesisleri gelişmiş ekonomilerin taşeronu olarak düşük katma değerli ürünlerle ihracata zorlanmıştır. Söz konusu çarpık yapıdan en fazla zarar gören sektörlerin başında madencilik sektörü gelmektedir. Sanayi sektörleri yerine hizmetler sek-

törünün genişlemesi, sanayi sektörlerine hammadde sağlayan madencilik sektörünü de zor durumda bırakmıştır. Madencilik sektörünün ülke kalkınmasındaki kritik önemi, sadece fazla miktarlarda üretilip yurt dışına satılarak döviz elde edilmesinde değil, yerli sanayiye düşük maliyette ve kaliteli girdi sağlamasındadır. Bu anlamda, madencilik ve sanayi sektörleri karşılıklı olarak birbirlerini besleyen sektörlerdir. Entegrasyonları sağlandığı ölçüde büyürler. Dolayısıyla, ülke sanayisinin gelişmemesi madencilik sektörünü de olumsuz etkilemekte, bu sektöre yapılabilecek yatırımlar, hızla hizmetler sektörüne kaçmakta ve madencilik sektörünün ülke ekonomisine katkısı giderek düşmektedir.

Yukarıda değinilen politika yanlışlıklarının en belirgin sonuçlarından biri de, sektörde iş kazası sayılarındaki önemli artışlardır. Madencilik, doğası gereği içerdiği riskler nedeni ile özellik arz eden, bilgi, deneyim, uzmanlık ve sürekli denetimi gerektiren dünyanın en ağır iş koludur. Madencilik sektöründe yaşanan iş kazaları artarak devam etmektedir. Sektörümüzde yaşanan iş kazalarında bu yıl Ekim 2010 tarihine kadar 96 maden çalışanı yaşamını kaybetmiştir. Yaşanan iş kazalarında maden mühendisi meslektaşlarımız da yaşamlarını yitirmişler, sakat kalmışlardır. Ülkemiz, iş kazalarında dün-

yada ön sıralarda yer almaktadır. Özellikle yeraltı kömür madenciliği, işçi sayısı başına düşen kaza ve ölüm sıralamasında bütün sektörlerin başında gelmektedir. Bu nedenle, yeraltı başta olmak üzere tüm madencilik sektörü daha yakından izlenmeli, değerlendirilmeli ve kaza önleme çalışmalarına daha fazla ağırlık verilmelidir. Bu konuda Odamızın deneyimleri ve görüşleri dikkate alınmalıdır.

İş kazalarının önlenmesi için gerekli düzenlemelerin yapılması ve yaptırımların uygulanması siyasi iktidarların görevidir. Ancak siyasi iktidar, çıkardığı yasayla kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını dışlayarak eğitim hizmetlerini piyasaya açmıştır. Ne zaman kurulacağı, ne zaman kapanacağı belli olmayan, bilgi birikim düzeyi şüpheli ticari kuruluşlara iş güvenliği uzmanı yetiştirme yetkisi verilmesi, bu alanda onlarca yıldır birikim sahibi kamu kurumu niteliğindeki TMMOB ve bağlı Odalarının yok sayılması iş kazalarının daha da artmasına neden olacak, yeni rant kapısı açacaktır. Mahkemelerce iptal edilen yönetmeliklerin yerine hukuku arkadan dolaşıp kanun çıkararak sorunları çözmek olanaklı değildir.

30 Eylül 2010 tarihinde yürürlüğe giren "Orman Kanununun 16. maddesine göre verilecek muvafakat ve izinlerin uygulama usul ve esasları ile ilgili yönetmelik" de sektörün ve Odamızın görüşlerinin yer almaması ben yaptım oldu mantığının bir yansımasıdır. Yönetmelik çalışmaları sırasında yetkililere konu detaylı olarak anlatılmasına karşın geleneksel olarak doğru değildir. Oda olarak hakkımızı yasal yollardan aramaya devam edeceğimizin bilinmesini istiyoruz.

Yine bu günlerde Mahalli İdareler Ge-

nel Müdürlüğünce maden işletmeleri ile ilgili olarak, "işyeri açma ve çalışma ruhsatlarına ilişkin yönetmelikte değişiklik yapılmasına dair yönetmelik" hazırlama çalışmaları yapılmaktadır. Yapılacak bu düzenlemelerde Sektörün ve Odamızın görüşlerinin dikkate alınmasını önemsemekteyiz.

Sayın konuklar,

Maden Kanununda değişiklik yapılmış ve Uygulama Yönetmeliğinin çıkarılması için Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına üç aylık süre verilmiştir. Odamız, kanun çalışmalarında TBMM'deki üst komisyon toplantısı dahil bütün toplantılara katılarak, Kanunun geneli üzerinde; üretimin kamu yararı önceliğiyle ülke sanayisine hammadde sağlayacak şekilde planlanması gerektiği, vardiyalarda mühendis bulundurulma zorunluluğu, yapılan projelerin uygulanıp uygulanmadığının kontrolü, katma değerün ülkede kalması için hammadde ihracatının zorlaştırılması, arama dönemlerinde ruhsat devrinin yasaklanması, nihai ürüne yönelik yapılacak yatırımlara destek verilmesi, ithal edilen kömürlerden kesinti yapılarak sağlanacak fonun İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği yatırımları yapacak madencilere destek olarak verilmesi, teknik nezaretçinin ücretinin oluşturulacak bir fondan ödenmesi gerektiği ve meslek odalarının üye denetimi ya-

pabilmesine yönelik bir çok görüş ve öneri sunmuştur. Ancak bu önerilerin büyük bir kısmı kabul görmemiştir.

Yönetmelikle ilgili çalışmalar MİGEM'de yürütülmüştür. Odamız yönetmelikte özellikle arama döneminde maden mühendisinin mutlaka hak ettiği şekilde olması gerektiği, daimi nezaret, teknik nezaret, vardiya mühendisliği ve teknik eleman kavramı, teknik nezaretçinin ücretinin ödenmesi ile ilgili görüşlerini yazılı ve sözlü olarak Bakanlık yetkililerine iletmiştir. Yönetmeliğin bu günlerde yayınlanması beklenmektedir. Yönetmeliğin sektörün ve meslektaşlarımızın sorunlarına çözüm getirmesini diliyoruz. Ancak, beklentilerin dışında çıkarılacak bir yönetmeliğin şimdiden tartışmaya açılacağı de bir gerçektir.

Sayın konuklar,

Yoksulluğun azaltılması ve bölgesel eşitsizliklerin giderilmesinde madencilik sektörünün önemi son derece belirgindir. Pek çok ülkede, madencilik sektörünün gelişimi ile madencilik faaliyetlerinin yapıldığı bölgenin ekonomik gelişimi arasındaki doğrudan ilişkinin somut örnekleri bulunmaktadır. Madencilik sektörü, doğrudan gelir yaratmasının yanında, düşük maliyette girdi sağlaması bakımından da yapıldığı bölgedeki sanayinin gelişimine katkı sağlamakta, yapıldığı bölgelerde önemli bir istihdam yaratmakta, yöre insanının mesleki ve teknik yeteneklerini artırmaktadır. Madencilik sektörü, fiziksel altyapının gelişimini de hızlandırmaktadır. Özellikle büyük ölçekli madencilik, yapıldığı bölgenin ekonomik gelişimine önemli yarar sağlamakta, eğitim ve sağlık hizmetleri yanında, ulaşım, enerji ve diğer altyapı hizmetlerini de beraberinde getirmektedir. Tüm madencilik sektörlerinde olduğu

gibi, mermer ve doğal taş sektörü de çok zor koşullarda üretim yapmaktadır. Bu nedenle devlet tarafından desteklenmeli ve teşvik edilmelidir.

Diğer tüm sektörlerde olduğu gibi madencilik sektöründe de çevresel etkileşimin göz ardı edilmesi mümkün değildir. Bu çerçevede, doğal taş sektöründe artıkların değerlendirilmesi, görüntü kirliliğinin önüne geçilmesi ve çalışılan alanların düzenlenerek doğaya yeniden kazandırılması önemlidir. Ancak, sektörün önemini dikkate almadan dışlamak ve üretmez duruma getirmek yerine tüm tarafların işbirliğiyle sorunları çözmek için gerekli çalışmalar acilen başlatılmalıdır.

Rekabet gücü yüksek olan doğal taş sektörünün inşaat sektörleri ile entegre çalışacak mermer ve doğal taş projeleri, öncelikle teşvik edilmelidir. Doğal taş sektörü uzun vadeli ve düşük faizli kredilerle desteklenmeli, enerjide düşük tarife uygulanarak rekabet gücü daha da artırılmalıdır. Sektördeki işletmelerin verimliliğine yönelik çalışmalar teşvik edilmeli, bu amaçla yapılacak araştırma ve geliştirme çalışmaları, devlet tarafından desteklenmelidir.

Doğal taş sektöründe aramadan nihai ürüne kadar her aşamada ileri teknoloji kullanımı yaygınlaştırılmalıdır. Bu çerçevede Üniversite- Oda - sektör işbirliğini, sektörün gereksinimleri doğrultusunda geliştirmek önemlidir.

Gelişmiş teknoloji kullanımı ve yeni teknolojilerin geliştirilmesi, sektöre önemli katkılar yapacak yeni fırsatlar yaratacaktır. Bu durum, sektörde bilim ve teknolojinin uygulayıcısı olan maden mühendisinin istihdamını gerekli kılmaktadır. Sektörde maden mühendisinin istihdamının süratle artırılması, genel verimliliğin artışı bakımından

son derece önemlidir.

Maden mühendisliği bölümü ders programlarında doğal taş madenciliğine daha çok yer verilmesi ve ara eleman yetiştirmeye yönelik yüksek okullar devreye girmelidir. Mevcut pazar payının artırılması amacıyla işlenmiş ürün kapasitesinin ve ürün çeşitliliği ile ürün kalitesinin arttırılmasına yönelik yatırımlar yapılmalı, pazarlama stratejileri oluşturulmalı ve etkin dağıtım ağları kurulmalıdır. Sektör çalışanlarına yönelik gerek teknolojik gelişmeler gerekse iş güvenliği açısından eğitimin rolü göz önüne alındığında, bu gelişmeler sektör çalışanlarıyla paylaşırken, işçi sağlığı ve güvenliği eğitimlerinin mermer işletmeciliğinin yoğun olarak yapıldığı tüm bölgelerde sektör temsilcileri ile birlikte yapılmasını önemli görmekteyiz.

Sayın konuklar,

Odamız; mermer sektöründe büyüme hızının artarak sürdürülebilmesi için, çeşitli sorunların çözümünde bilimsel bilgi kullanımının öneminin bilinciyle, meslektaşlarımızın bilgi birikimlerini artırmak ve yeni teknolojik gelişmeleri sektör çalışanlarıyla paylaşmak üzere mermer sempozyumlarını, sektör temsilcileri ve üniversite ile birlikte düzenlemektedir. İlki 1995 yılında düzenlenen Mermer Sempozyumları; bu yıl uluslararası kongre boyutuna taşınarak, dünyadaki gelişmelerin sektöre daha hızlı aktarılması amaçlanmıştır.

Bu Kongrenin düzenlenmesinde emeği geçen ve katkı koyan herkese, bildiri sunan bilim insanlarına, desteklerini esirgemeyen mermer ve doğal taş sektörüne, bizzat katılarak bizleri onurlandıran misafirlerimize teşekkür ederiz.

VII. ULUSLARARASI MERMER VE DOĞALTAŞ KONGRESİ SONUÇ BİLDİRGESİ

TMMOB Maden Mühendisleri Odası'nın düzenlediği Uluslararası Mermer ve Doğaltaş Kongresi, 14-15 Ekim 2010 tarihlerinde Afyonkarahisar'da gerçekleştirilmiştir. Maden Mühendisleri Odası Afyonkarahisar İl Temsilciliği'nin öncülüğünde, Afyon Kocatepe Üniversitesi ile birlikte düzenlenen Kongre'de sektörün genel değerlendirilmesi yapılmış, yaşamakta olduğu çeşitli sorunlar ve çözümlerine yönelik görüş ve öneriler ortaya konulmuştur. Yaklaşık 500 delegenin katıldığı MERSEM 2010'da 30 adet bilimsel çalışma değerlendirilmiştir. Kongreye; Portekiz, İtalya, İran, Azerbaycan ve İspanya'dan da bilim insanları katılmıştır. Kongre kapsamında ayrıca "Maden Kanunu Değişikliğinin Mermer Sektörüne Etkileri" konulu bir panel düzenlenmiştir.

Hızla gelişen ve büyüyen doğal taş ve mermer sektörü, son 25 yılda madencilik sektörümüzün en önemli alt sektörlerinden biri haline gelmiştir. Doğal taş ve mermer sektörü, sadece madencilik sektörünün en önemli alt sektörlerinden biri olarak kalmamış, aynı zamanda gelişimini sürdürerek Türkiye ekonomisinin de en önemli yapıtaşlarından biri olmaya aday duruma gelmiştir. Sektörde 200.000 kişi direkt olarak istihdam edilmektedir. Sektörün ekonomimize dolaylı katkıları daha fazladır. Ülkemizde ciddi miktarda görünür doğaltaş ve mermer rezervi olduğu bilinmektedir. Sektör üretiminde her yıl hızlı bir artış gözlenmekte, yine mermer ve doğal taşın ihracattaki payı da aynı ivmeyle artmaktadır. Sektörün ulaştığı üretim ve buna bağlı ihracat artışı, eşzamanlı olarak yatırım, istihdam ve kalitenin

de artmasını sağlamış, bununla beraber sektör ciddi sorunlarla karşılaşmaya başlamıştır.

Mermer ve Doğaltaş sektörünün gelişme eğiliminin artarak devam etmesi bakımından, mevcut sorunlarının çözümüne yönelik olarak, Maden Mühendisleri Odası'nın temel saptama ve önerileri aşağıda sunulmaktadır:

1. Ülkemiz doğal taş ve mermer sektörünün rekabet gücü yüksektir. Bu sektörde, üretim ve kalite artışı ile inşaat ve sanayi sektörleri ile entegrasyonu amaçlayan kısa, orta ve uzun dönemli stratejik planların, bir "Doğaltaş Politikası" temelinde geliştirilerek süratle uygulamaya konulması, gerek toplum gerekse madencilik sektörünün gelişimi bakımından büyük önem taşımaktadır.
2. Bu çerçevede, inşaat ve sanayi sektörleri ile entegre çalışacak mermer ve doğal taş projeleri, öncelikle teşvik edilmelidir. Doğaltaş sektörü uzun vadeli ve düşük faizli kredilerle desteklenmeli, elektrik enerjisinde ve motorinde düşük tarife uygulanarak rekabet gücü daha da artırılmalıdır.
3. Başta kamu kurumlarının inşaat ve sanat yapılarında değerlendirilmek üzere, ülkemizde üretilen mermer ve doğaltaşların kullanılması sağlanmalıdır.
4. Sektördeki işletmelerin verimliliğine yönelik çalışmalar teşvik edilmelidir. Üretimde verimliliği artırmak amacıyla üretim yöntemlerinin geliştirilmesine önem verilmelidir. Özellikle, ocak işletme yöntemlerinin sürekli geliştirilmesi rekabet şansını artırmaktadır. Bu amaçla yapılacak araştırma ve ge-

liştirme çalışmaları, devlet tarafından desteklenmelidir.

5. Sektörde yaşanan iş kazalarının önlenmesine yönelik olarak Odamızca gerçekleştirilen işçi sağlığı ve iş güvenliği eğitimlerinin sürekliliği ve yaygınlaştırılması önemlidir. Sektörde çalışanların örgütlülüğü ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi iş kazalarının azalmasında önemli bir etken olacaktır.

6. Gelişmiş teknoloji kullanımı ve yeni teknolojilerin geliştirilmesi, sektöre önemli katkılar yapacak yeni fırsatlar yaratacaktır. Bu çerçevede söz konusu teknolojilere uyum sağlayacak ve bunları kullanabilecek iyi eğitilmiş işgücünün varlığı önemlidir. Madencilik faaliyetlerinin kaynak kaybına yol açmadan, çevreyle barışık, akılcı ve ekonomik kurallara göre, iş güvenliği ve sağlığı esasları çerçevesinde yürütülmesi bilimsel ve teknik bilginin kullanımı ile mümkündür. Bu durum, sektörde bilim ve teknolojinin uygulayıcısı olan maden mühendisinin istihdamını gerekli kılmaktadır. Sektörde maden mühendisinin istihdamının süratle arttırılması, genel verimliliğin artışı bakımından son derece önemlidir.

7. Sektörün gelişimi bakımından önemli bir sorun, üretim ölçeğine ilişkindir. Sektörün, ekonomik gerçeklerle bağdaşmayan ağırlıklı küçük ölçekli üreticilerden oluşan yapısı, maliyetlerin artmasına ve ihracat gelirlerinin giderek düşmesine yol açmaktadır. Sektörde üretim ölçeğinin arttırılması, verimliliğin artması ve kaynak kullanımında etkinliğin sağlanması bakımından en büyük katkıyı yapacaktır.

8. Diğer tüm sektörlerde olduğu gibi madencilik sektöründe de çevresel etkileşimin göz ardı edilmesi mümkün değildir. Bu çerçevede, doğal taş

sektöründe artıkların değerlendirilmesi, görüntü kirliliğinin önüne geçilmesi ve çalışılan alanların düzenlenerek doğaya yeniden kazandırılması önemlidir. Ancak, sektörün önemini dikkate almayarak üretemez duruma getirmek yerine, tüm tarafların işbirliğiyle sorunları çözmek için gerekli çalışmalar acilen başlatılmalıdır.

9. Doğaltaş sektöründe, bilim ve teknolojiyi süratle ekonomik ve toplumsal faydaya dönüştürebilme mekanizmaları hayata geçirilmeli, araştırma ve geliştirme faaliyetleri teşvik edilmelidir. Bu çerçevede, Oda-üniversite-sektör işbirliğini, sektörün gereksinimleri doğrultusunda geliştirmek önemlidir. Sektörün kullanabileceği bilim ve teknoloji üretimine yönelik araştırma-geliştirme faaliyetleri için, üniversite-sanayi ortak araştırma merkezleri, teknoloji geliştirme bölgeleri kurulmalıdır.

10. Doğaltaş sektöründeki eğitim ve öğretim konusunun yeniden ele alınması ve sektörün gereksinim ve beklentilerinin yansıtılması gerekmektedir. Bu çerçevede, üniversitelerin maden mühendisliği bölümü eğitim programlarında doğal taş madenciligi ve işlemeciliğine yönelik derslere daha çok yer verilmeli ve ara eleman yetiştirmeye yönelik yüksek okullar devreye alınmalıdır. Ayrıca, mimarlık fakültelerinin ilgili bölümlerin eğitim programlarına mermer ve doğaltaş kullanımına yönelik dersler konulmalıdır.

Kamuoyunun bilgisine sunarız.

TMMOB

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU

16 Ekim 2010, Afyonkarahisar

ONLAR KADERİNE TERK EDİLMEDİ!

*“Estamos bien en el refugio los 33”
“33’ümüz de sığınakta iyi durumdayız”*

Her şey 5 Ağustos tarihinde başladı. Şili’de Cerro San Jose bakır madeninde 5 Ağustos 2010 tarihinde meydana gelen göçük sonucu 33 madenci yerin 680 metre altında mahsur kaldı. Yaklaşık 700 metre derinliğindeki yeraltı bakır madeninin yaklaşık 400. metresinde meydana gelen büyük bir göçük sonucu, başka bir kaçamak yolu olmadığından madenciler göçüğün arka tarafında mahsur kaldılar. Bu esnadan itibaren işçilere ulaşmak için planlar yapıldı ve çalışmalar başlatıldı. İşçilerin bulunabilecekleri muhtemel yerlere sondajlar yapıldı. Bu sondajlardan bazıları da daha önceden kullanılan 680 metre derindeki yaşam odasını hedefledi. 22 Ağustos’ta yaşam odasına hedeflenen sondaj matkabının ucuna bağlanarak yeryüzüne gönderilen bir nottan işçilerin sağ oldukları anlaşıldı. Kazadan 17 gün sonra 33 işçinin sağ oldukları kesinleşti. Bunun üzerine işçileri kurtarma çalışmaları hızlandırıldı. Açılan sondaj deliğinden işçilere acil ihtiyaçları olan sıvı gıda ve ilaç gönderildi. Ayrıca bir kaç sondaj kuyusu daha açılarak yaşamsal ihtiyaçları karşılandı. Mahsur kalan işçilerin, 17 gün boyunca sığı-

nakta kendi koydukları kurallar çerçevesinde günaşırı 2 kaşık ton balığı, bir yudum süt, bir parça kraker ve bir lokma şeftali yiyerek hayatta kaldıkları bildirildi.

Göçüğün açılarak işçilere ulaşılması için çok daha uzun zaman gerektiğinden sondaj kuyusu açılarak işçilere ulaşılmasına karar verildi. Yüzeiden 66 cm. çapında açılacak olan sondaj kuyusu içerisinden işçilerin dışarıya çıkarılması planlandı. Amerikan Uzay ve Havacılık Dairesi (NASA) dahil pek çok kuruluş kurtarma çalışmalarına teknik destek verdi.

A planı kapsamında çalışmaya başlayan ilk kazıcı olan Strata-950 tipi 30 tonluk makinanın ilk olarak 33 santimetre çapında bir kuyu açması, ardından açılan kuyuyu işçilerin geçebileceği şekilde genişletilmesi planlandı. B planı kapsamında çalışmaya başlayan Schramm T-130 tipi sondaj makinası ise günde 100 metre hızla derinlere inmeye başladı. Daha sonra günde ortalama 30-40 metre delme kapasitesi bulunan RIG-421 tipi kazıcı, işçilerin çıkabileceği 66 cm. çapında sondaj kuyusu genişletme çalışma-

larına başladı. Bu arada yaşam odasına indirilen mini projeksiyon cihazı sayesinde Şili-Ukrayna milli maçını izleyen işçilerin, maç sonrasında kazı çalışmalarının seslerini ilk kez duyarak büyük sevinç yaşadığı belirtildi. Madencilerin aileleri de aynı yoldan yakınlarına notlar yolladı. İşçilerin psikolojik durumunun da hayatta kalmaları açısından en az fiziksel sağlıkları kadar önemli olduğunu belirten yetkililer, astronotların uzay görevleri için aylarca mekiklerin içinde kapalı kalabilecek şekilde fiziksel ve zihinsel açıdan eğitildiği belirtilerek, NASA'nın bu konudaki tecrübelerini paylaşmasını istediler.

Bütün dünyanın heyecanla takip ettiği çalışmalar planlanan süreden daha hızlı gidiyordu. 9 Ekim 2010 tarihinde beklenen mutlu haber tüm dünyaya bildirildi. Yaklaşık 70 cm. çapındaki sondaj kuyusu yaşam odasına kadar ulaşmıştı. Artık madencileri yeryüzüne çıkarmak için son çalışmalar yapılacaktı.

Madencileri yaklaşık 70 santimetre genişliğindeki tünelden dışarı çıkarmak için özel olarak Amerikalı bir teknisyen tarafından tasarlanan, 4 milimetre kalınlığındaki çelik kapsül, 2,5

metre uzunluğunda ve 54 santimetre çapında. 250 kilogram ağırlığındaki kurtarma kapsülünde, 3 saat süreyle yetecek oksijen ve acil durum çıkışının yanı sıra ses ve görüntü sistemi de bulunuyordu. Tek tek yapılacak kurtarma işlemi sırasında madenciler, eldiven, kaska monte edilen fener, güvenlik botları ve kalp atışlarını, solunumlarını, ateşlerini ve oksijen tüketimlerini ölçebilen özel giysiler giyecekti. Madenciler kapsüldeki diyafonu kullanarak kurtarma ekipleri ile haberleşebilecekti. Yeryüzüne çıkarken gözlerini kapalı tutmaları istenen madenciler özel gözlük de takacaktı. Kapsülün 622 metrelik mesafeyi 15 dakikada alması bekleniyordu. Bir problemle karşılaşmaları halinde madenci, kafesi kapsülün tepesinden ayırarak gerisin geri aşağıya inebilecekti.

İlk aşamada tünele kameralar indirilerek, kuyunun herhangi bir bölümünde operasyonu riske atabilecek bir tehlike bulunup bulunmadığı tespit edildi. İkinci aşamada Şili donanmasının operasyon için özel olarak ürettiği Phoenix (Anka kuşu) adlı kapsül, kuyuya yerleştirildi. 33 işçi dışarı çıkarılmadan önce son olarak bir grup sağlık görevlisi ve kurtarma görevlisi işçilerin yanına indirilerek operasyonla ilgili talimatları verdi. Deniz Kuvvetlerine ait tersanelerde her defasında bir kişinin çıkarılması için kullanılacak kapsülün dış tarafı 3 metre uzunluğunda, iç tarafı ise 1,90 metre uzunluk ve 54 santimetre çapındaki bir metal sepet-kafes şeklinde özel olarak üretildi.

Şili özel kuvvetleri mensuplarıyla daha önce yapılan yeraltı kurtarma operasyonlarında deneyimli toplam 16 kurtarma görevlisinin madencileri yeryüzüne çıkarma operasyonu için hazır bulunması planlandı. Hangi madencinin önce çıkarılacağı ise daha

önce madencilere bildirildi. Bunların isimleri açıklanmadı, ancak ilk girişimde bir aksilik olması durumunda daha az etkilenecek, psikolojik olarak güçlü ve deneyimlilerin önce çıkarılacağı belirtildi. Daha sonra ise en zayıf ve hasta olanların çıkarılacağı duyuruldu.

14 Ekim 2010 tarihinde saatler TSİ 05:00' i gösterirken kurtarma işlemi için hazırlanan özel kapsül, iki saat gecikmeli olarak yerin altına gönderildi. Kurtarma ekibinden bir görevli kapsülün içinde yeraltına indi. Kurtarma görevlisi, işçilere nasıl yukarı çıkarılacaklarını anlattı ve ilk yeryüzüne çıkacak madenciyi kapsüle yerleştirdi ve sonra tarihi olay gerçekleşti. 31 yaşındaki Florencio Avalos yeryüzüne ilk çıkan madenci oldu. Madenden en son çıkarılan isim vardiya şefi 54 yaşındaki Luis Urzua idi. Kurtarılan madencileri, Şili Devlet Başkanı Pinera, Madencilik Bakanı Golborne ve Bolivya Devlet Başkanı Evo Morales'in yanı sıra yaklaşık

800 madenci yakını ve 2 binden fazla gazeteci karşıladı.

Dünyanın öbür ucunda, 69 gün boyunca yerin 700 metre altında mahsur kalan 33 madenci, ancak yüksek bütçeli Amerikan filmlerinde görülebilecek bir operasyon sonucunda kurtarıldı. Şili'deki olumlu örnek bize "istenildiğinde yapılabilir" ve "kader değilmiş" gerçeğini tüm çıplaklığıyla gösterirken, Zonguldak - Karadon kömür ocağının eksi 540 kotunda meydana gelen patlamayla oluşan göçüklerde Engin Düzcük ve Dursun Kartal'ın cesetlerine ise 6 aydır henüz ulaşılamadı.

Yetkililerin açıklamaları ve yapılan çalışmalar ülkemizdeki yaşanan iş kazalarının önlenmesi için yakın gelecekte hiç bir umut ışığı olmadığını göstermektedir. Başbakan'ın "mesleğin kaderinde bu var" anlayışı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer Dinçer'in "güzel öldüler" ve "Şili'deki göçük bizde olsa 3 günde çıkarırdık" söylemi, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız'ın "Birisini bakır, birisini kömür madeni..." demeci bu düşüncemizi ne yazık ki doğrulamakta.

Yaşanan her kazadan sonra ulaşılan cenazeler defnediliyor ve bir başka kazaya kadar konu kapatılıyor. Ne alınmayan güvenlik önlemleri, ne kaçak maden ocaklarının tablosu, ne taşeron uygulamaları, ne denetim yetersizlikleri... Bunların hiçbiri bir anlam ifade etmiyor, işçiler beşer onar ölmeye devam ediyor. İşin daha da vahim tarafı, yaşanan tüm bu trajedinin, ne olayın direkt tarafları ne de kamuoyu ve basın tarafından yeterince önemsenmemesi.

ŞİLİ'DEKİ MADEN KAZASININ DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Prof. Dr. Ali KAHRİMAN
Maden Yüksek Mühendisi

Maden kazaları evrensel midir? Şili madencilerinin kurtarılmasında kullanılan yöntem mucize ya da ileri teknoloji ürünü müdür? Aslında bu iki soruya verilebilecek yanıtlar çok basit olup ilkinin yanıtı nitelik farklılıklarıyla birlikte evet, ikincisinin ki ise hayırdır. Öyle ise, gerek ulusal gerekse uluslar arası medyada çok büyük ilgiyle izlediğimiz Şili'deki bu güncel ve yaşamsal olayın arka planı nasıl okunabilir?

En genel haliyle, uygun üretim yöntemiyle birlikte günün bilgi ve teknolojisinin kullanılması koşuluyla, iş yerinde yürütülmekte olan iş dolayısıyla işgörenlerin, iş yerlerinin ve üretimin güvenliğini tehdit eden beklenmedik olayları iş kazası olarak tanımlayabiliriz. Keza, her türlü bilimsel, teknik ekonomik, sosyal ve kültürel olanağa rağmen kişi ya da kurumları güçsüz kılarak aciz bırakan, karşı konulmaz, olağan üstü işleri mucize olarak tanımlayabiliriz.

Bir elim olayın iş kazası olabilmesi ve yine bir mutlu sonucun mucize sayılabilmemesinin koşulları nelerdir? Kültürel, sosyolojik, teknolojik boyutlar bağlamında ele alındığında her iki tanımın toplumlara göre kabul edilebilirlik derecesi değişkenlik arz edebilir mi? Ülkelerin kalkınmışlığının

değer yargılarını tek tek bireylerin eğitiminin önemi yok mudur? Bu bağlamda toplumsal sorumlulukların önemi yok mudur? Bu ve benzeri soruları; ülkemizde son yıllarda madencilik başta olmak üzere tüm sektörlerde yaşanan iş kazaları ve yaklaşım yöntemlerini de dikkate alındığında; elbette çok daha çeşitlendirmek mümkündür.

İnsanlığın konforlu yaşam talebi süreceğine göre, bu talebin karşılanmasında en önemli araçlardan biri olan yer altı kaymaklarının giderek çok daha büyük kütleler halinde üretilmesi kaçınılmaz olacaktır. Dolayısıyla yer kabuğunun yüzeyinde ve derinliklerinde çok daha büyük bir hızla değişimler olacaktır. Bundan daha doğal bir şey yoktur. Ancak insanoğlunun konforlu yaşamı için doğayla vereceği mücadelede iki konu giderek çok daha fazla sorgulanacaktır. Bunlardan birincisi insan yaşamını esas alan iş sağlığı güvenliği ise, ikincisi de çevre duyarlılığıdır. Tüm tasarımlarda bu iki unsura üretim maliyetleri içinde gerekli önem verilmeli ve toplum da bu maliyetlere katlanmayı öğrenmek durumunda kalacaktır.

Şili'de 5 Ağustosta meydana gelen göçük sonrasında yaşananlar ve 69 gün sonra gerçekleşen 33 madenciye kurtarma faaliyetlerinin başarılı bir operasyonla mutlu sona ulaştırılması, medyamızda da haklı olarak geniş bir şekilde ele alındı. Ancak maalesef bizdeki Zonguldak başta olmak üzere grizu patlamalarının yaşandığı maden kazalarıyla aynı kefedele ele alındı, dolayısıyla da yanlış bir zeminde tartışıldı. Çünkü üretim yöntemi başta olmak üzere jeolojik – jeoteknik farklılıklar söz konusuydu. Bu bir bakıma da elma ile armudun karşılaştırılmasıydı.

Her şeyden önce bilinmesi gereken şey;

oluşum şekli, geometrisi ve jeolojik koşulların farklılığı dolayısıyla da her bir cevherleşmenin kendine özgü bir üretim yöntemi söz konusudur. Her bir üretim yönteminin seçimi ile teknolojinin uygulanabilirlik koşulları ise çok çeşitli değişkenlere bağlıdır. Dolayısıyla da seçilen üretim yöntemiyle uygulanan teknoloji seviyesi de hem üretim koşullarını belirler hem de iş sağlığı ve güvenliğindeki risk seviyesini oluşturur.

Şili’de çalışılan maden bir metal işletmesi olup, herhangi bir grizu riski söz konusu değildir. Seçilen üretim yöntemine bağlı olarak öne çıkabilecek en önemli kaza türü göçük, kaya patlaması ve yangın olacaktır. Nitekim oluşan kazanın sebebi göçük olduğu ifade edilmektedir. Benzer metal maden işletmeleri ülkemizde de mevcut olup halen üretime aynı yöntemlerle devam edilmekte ve çok çok önemli bir kaza istatistiği de kaydedilmemiştir.

Geçmiş aylarda ülkemizde yaşanan kömür madenciliği kazalarında ise tamamen farklı oluşum koşulları ve üretim yöntemleri söz konusudur. Buralarda uygulanan yöntemler de esasında kendi koşulları içinde evrenseldir. Teknoloji uygulamaları ve iş güvenliği önlem seviyeleri elbette ki tartışmalıdır. Bu yönleriyle yeniden yapılandırılmaları da kaçınılmazdır. Öte yandan, yetkililerimizin Şili örneğinde; yaşanan kurtarma operasyonları için verdikleri daha kısa süreli kurtarma mesajları gerçekçi olmamakla birlikte ileriyeye dönük olumlu bir adım işareti olarak algılanmalıdır.

Kurtarma operasyonunda uygulanan teknik ve ekipman ise ana hatları ile bilinen ve günümüzde teknolojisinin optimum kullanımının dışında çok ekstra bir özelliği bulunmayan bir yöntemdir. Ülkemizde de olması hiç istenmez ama bu şekilde bir ihtiyaç duyulduğunda kullanılabilir ve rahatlıkla ulaşılabılır bir yaklaşımdır. Öyle ise genel hatlarıyla özetlenmeye çalışılan değerlendirmeler ışığında Şili – Zonguldak – Balıkesir – Bursa maden kazalarının

düşündürdükleri nelerdir?

Öncelikle Üretim sistemlerinde ve kazaların oluşmasında olaylara bilimsel ve teknik yaklaşımlarla ve insan unsurunun etkisinin en aza indirecek yöntemlerin uygulanıp uygulanmadığına bakılması gerekiyor. Aynı bağlamda iş kazalarının; iş analizleri, iş kimliği ve iş gerekleriyle eğitimin bir fonksiyonu olduğunun bilinciyle gerekli yönetim ve organizasyonun bu esasa göre yapılıp yapılmadığı öne çıkıyor. Aynı seviyelerde teknolojilerin uygulandığı farklı ülkelerdeki iş kazalarının değerlendirmelerinde yukarıda ifade edilen basit bilimsel yaklaşımın sosyokültürel unsurlarla beslenip beslenmediği de tartışılacak unsurlar arasındadır.

Şili’de tam bir uluslar arası fenomen olarak ortaya çıkan kurtarma operasyonunun çok gösterişli ve başarılı olduğu açık bir gerçektir. Çok ileri bir teknoloji uygulaması olmasa da acaba bu muhteşem başarının sırrı ne olabilir ki? Hiç kuşkusuz ki, bu olayın kahramanı olan madencilerin eğitim ve bilinç düzeyi ile maden işletmecilerinin yönetsel ve organizasyon yeteneği en önemli unsurlardır. Devlet başkanından sade vatandaşına kadar tüm ülke halkının, sosyokültürel birikimleri ve uluslar arası dayanışma da ikinci derecede başarıyı olumlu etkilemiştir. Ancak bizce bunlardan çok daha önemlisi, afet psikolojisi ve sosyolojisine dayanan proje bazlı kriz yönetimidir. Eğer bu olayda mucize aranacaksa; beklenenden çok daha kısa sürede kimsenin burnu kanamadan gerçekleştirilen proje yönetimine dayalı kurtarma operasyonu ve izlenen başarılı halkla ilişkiler politikasıdır.

Konuyla dolaylı da olsa ilişkisi nedeniyle, bu vesile ile Avrasya Maratonunda yaşananlara da bu bağlamda değinmekte yarar olacaktır. Yüz binden fazla kişinin aynı anda titreşim ölçüm ve simülasyonu yapılmaksızın Boğaz köprüsünden eşik hasar limitlerini aşmadan rezonansa neden olmayacak şekilde geçmiş olması; gerçekten rekor olabilir ve mucize de sa-

yılabilir. Bu olay dahi bizim yirmi birinci yüzyılda teknolojiyi de kullanarak bilimsel karar verme noktasında hangi seviye de olduğumuzun göstergesidir.

Sonuç olarak Şili deneyinden hareketle ülkemiz açısından yeniden bakıldığında; bu olaydan alınacak çok yönlü dersler olmakla birlikte. genelde maden iş yerlerinde özelde de Zonguldak Taş Kömürü işletmelerinde, bir daha bu nevi faciaların yaşanmaması için kısa, orta ve uzun vadede alınması gereken önlemleri kısaca şu şekilde özetleyebiliriz;

1. Tüm kömür havzaları jeolojik, teknolojik, madencilik yöntemleri yönünden yeniden değerlendirilmeli üretim yöntemi seçiminden teknoloji ve kapasite seçimine kadar bir mastır plan bağlamında ele alınmalıdır.
2. Üretim hedefleri yeniden tanımlanarak uygulanabilecek mekanizasyon ve otomasyon seviyeleri belirlenmeli ve aşamalı olarak uygulanmalıdır.
3. Grizu patlamasına neden olan metan gazının aslında bir enerji kaynağı olduğundan hareketle özellikle örselenmiş göçertilmiş eski kazı alanlarının olduğu formasyon ve zonlar başta olmak üzere gerekli etütler yapılarak metan drenaj ve kaptajı yapılmalı ve enerji üretimine kazandırılmalıdır.
4. Maden yasasında gerekli düzenlemeler yapılarak finansman sorunu olmayan kuruluşların sektöre kazandırılması sağlanmalıdır.
5. 60 – 70 yıl önceki teknik eleman ye-

tersizliği olan dönemden kalma fenni nezaretçi yönteminden vaz geçilmeli, her üretim biriminden sorumlu 3 iş güvenliği uzmanlık sertifikasına sahip maden mühendislerinin tüm vardiyalarda (asgari işçi çalıştırma sayısına bağlanmaksızın) çalıştırılması sağlanmalıdır.

6. Her bir üretim birimi için risk analizlerine dayalı iş güvenliği ve acil eylem planları hazırlanmalı, koruma politikaları geliştirmeli ve uygulanmalıdır.

7. İşletmelerde çalıştırılan tüm personelin mesleki yeterlilikler çerçevesinde yapılacak iş analizi, iş gerekleri ve iş kimliği tariflerine uygun olarak hizmet içi eğitim programlarına tabi tutularak sertifikalandırılmalıdır.

8. Yeni istihdam edilecek elemanların mutlaka mesleki teknik eğitilmiş olmaları, ergonomi ve işyeri koşullarına uygun oryantasyon eğitimleri sonrası hizmete sokulmaları sağlanmalıdır.

9. Maden yer altı işletmelerinde taşeronluk gibi geçici modellerden kaçınılmalıdır.

10. İhale ve üretim maliyetlerine jeolojik, tektonik, çevresel belirsizlik unsurlarının katılmasını esas alan yaklaşımlar belirlenmelidir.

11. Merkezi denetim sistemi gözden geçirilmeli, uzman maden mühendislerinden oluşan bölgesel modele geçilmelidir.

12. Grizu başta olmak üzere tüm zararlı gaz ve tozların tespiti için erken uyarı ve otomasyon esaslı modern ekipmanlar kullanılmalı, risk değerlemesine uygun alarm sistemleri hem yer altı hem de yer üstü kumanda merkezlerine yerleştirilmelidir.

13. Meslek Odaları ve sendikalara iş güvenliği uygulamaları konusunda denetimi de kapsayan yetki ve mali kaynaklar sağlanmalıdır.

14. İş sağlığı ve güvenliği önlemlerini teşvik eden mali düzenlemeler yapılmalıdır.

EGİTİMLER DEVAM EDİYOR

Maden Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair 5995 sayılı kanun, 24.06.2010 tarih ve 27621 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu kanunu geçici 19. maddesi gereği 3 ay içerisinde çıkarılması gerekli olan Maden

Kanunu Uygulama Yönetmeliği süresi içerisinde çıkarılmamıştır. Bu gecikmeden dolayı da Teknik Nezaretçilik eğitimleri yapılamamıştır.

Maden Kanunu kapsamında çıkarılması gerekli olan Uygula Yönetmelik 6 Kasım 2010 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Yönetmelik kapsamında eğitimleri yapmak görevini (eskiden olduğu gibi) Odamıza verilmektedir.

Odamız; eğitim ders konuları, süreleri ve eğiticiler konusunda yeniden bir değerlendirme yaparak eğitim programlarını hazırlamıştır. Altı aydan fazla bir süre içerisinde eğitim yapılmadığı için eğitim alacak meslektaşlarımızın sayısında belli bir birikim olmuştur. Bu sayısal fazlalığı eritmek için bir birine ardına Teknik Nezaretçilik Eğitimleri gerçekleştirilmiştir. Bu eğitimler;

- 54 Teknik Nezaretçilik Eğitimi 29 Kasım-4 Aralık 2010 tarihleri arasında
- 55 Teknik Nezaretçilik Eğitimi 13-18 Aralık 2010 tarihleri arasında,
- 56 Teknik Nezaretçilik Eğitimi 20-25 Aralık 2010 arasında, yapılmıştır. Yapılan eğitimlere 210 meslektaşımız katılmıştır.

CAHİT ÜLKER ANILDI

Meslektaşımız Cahit ÜLKER, ölümünün 6. yılında mezarı başında anılmıştır. 19 Kasım 2010 tarihinde İstanbul - Zincirlikuyu'da yapılan anma etkinliğine Oda Başkanımız, Zonguldak Şubesi ve İstanbul Şubesi yöneticileri, Maden Mühendisleri Derneği Başkanı, arkadaşları ile ailesi katılmıştır.

ISPARTA' DA ÜYELERİMİZLE VE ÖĞRENCİLERLE TOPLANTILAR YAPILDI

Yönetim Kurulumuzun aldığı karar doğrultusunda üye ve üniversite ziyaretlerimize devam edilmektedir. Bu amaçla, 23 Aralık 2010 tarihinde Isparta'da bir dizi toplantılar yapılmıştır. Söz konusu toplantılara Odamız adına Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet TORUN, Yönetim Kurulu Üyeleri Nahit ARI, İbrahim YILMAZOĞLU ve Ahmet Murat TEKİN katılmıştır.

23 Aralık 2010 tarihindeki ilk toplantı saat 14:30 da Süleyman Demirel Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümünde okuyan öğrencilerle yapılmıştır. Genç Madenci örgütülüğünün düzenlediği toplantıya öğretim üyesi

meslektaşlarımız ve yaklaşık 150 öğrenci katılmıştır. Toplantıda; Öğrenci Kurultayı, Staj Kanunu hazırlık çalışmaları, Oda-Öğrenci ilişkileri ve öğrencilerin sorunları tartışılmış ve değerlendirilmiştir. Öğrenci üyelerimize mesleğimizle ilgili bilgiler verilmiştir.

Toplantı sonrası Süleyman Demirel Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölüm Başkanı Prof. Dr. Cafer Emin ÇİLEK ve öğretim üyesi meslektaşlarımız ziyaret edilerek mesleğin ve üniversitelerin sorunları konusunda görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Aynı gün saat 18:00 de sektörde çalışan 25 üyemizin katıldığı toplantıda Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği ve İş Güvenliği Uzmanlığı konularındaki son gelişmeler paylaşılarak Odamızın yaptığı çalışmalar aktarılmış, üyelerimizin çalışma koşulları, özlük hakları ve talepleri değerlendirilmiş, görüş ve önerileri alınmıştır.

Toplantı sonunda meslekte 40 yılını dolduran meslektaşımız Necati KEMAHLI'ya Oda Başkanımız Mehmet TORUN tarafından ödülü verilmiştir.

YÖNETİM KURULU ÜYELERİMİZ TCDD GENEL MÜDÜRÜNÜ ZİYARET ETTİ

Oda Başkanımız Mehmet TORUN ve Yönetim Kurulu Üyemiz Nahit ARI, 27

Aralık 2010 tarihinde Devlet Demiryolları Genel Müdürü'nü ziyaret etmiştir. Ziyarete, Demiryolları inşaatları projelerinde ve uygulamalarında maden mühendisi istihdamının artırılması ve şartnamelerin buna uygun düzenlenmesi konuları ele alınmıştır.

Toplantıda, Demiryolu Yapım Dairesi Başkanı ve Başkan Yardımcısı da hazır bulunmuştur. Verimli bir havada geçen toplantı sonunda bu konudaki çalışmaların birlikte devam ettirilmesine karar verilmiştir.

KÜTAHYA'DA ÜYELERİMİZLE BULUŞULDU

Yönetim Kurulumuzun aldığı karar doğrultusunda üye ve işyeri ziyaretlerimize devam edilmektedir. Bu amaçla, 16-17 Aralık 2010 tarihlerinde Kütahya'daki üyelerimizle toplantılar yapılmıştır. Söz konusu toplantılara Odamız adına Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet TORUN, Yönetim Kurulu Üyeleri İbrahim YILMAZOĞLU, Necmi ERGİN ve Ahmet Murat TEKİN katılmıştır.

16 Aralık 2010 tarihinde Kütahya Manyezit Anonim Şirketi (KÜMAŞ) ziyaret edilerek üyelerimizle bir toplantı yapılmıştır. Üyelerimizin talepleri alınarak Odamızın çalışmaları paylaşılmıştır.

Aynı gün saat 18:00 de TKİ-GLİ Tavşanlı-Tunçbilek Sosyal tesislerinde üyelerimizle geniş katılımlı bir toplantı yapılmıştır. Özel sektörde çalışan

üyelerimizin de katıldığı toplantıda üyelerimizin çalışma koşulları, özlük hakları ve talepleri değerlendirilmiş, görüş ve önerileri alınmıştır. Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği ve İş Güvenliği Uzmanlığı konularındaki son gelişmeler paylaşılarak Odamızın yaptığı çalışmalar aktarılmıştır.

17 Aralık 2010 tarihinde Dumlupınar Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümünde okuyan Öğrenci üyelerimizle toplantı yapılmıştır. Toplantı öncesi, DPÜ Rektörü ve meslektaşımız Güner ÖNCE ziyaret edilmiştir. Genç Madenci örgütlülüğünün düzenlediği toplantıya öğretim üyesi meslektaşlarımız ve 100 öğrenci katılmıştır. Toplantıda; Öğrenci Kurultayı, Staj Kanunu hazırlık çalışmaları, Oda-Öğrenci ilişkileri ve öğrencilerin sorunları tartışılmış ve değerlendirilmiştir.

Aynı gün saat 18:00 de TKİ - Seyitömer Sosyal tesislerinde üyelerimizle toplantı yapılmıştır. Gediz bölgesinden ve özel sektörden de üyelerimizin katıldığı toplantıda Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği ve İş Güvenliği Uzmanlığı konuları tartışılmıştır. Ayrıca üyelerimizin özlük hakları konusunda yapılması gerekenler değerlendirilmiştir. Gediz bölgesindeki yer altı kömür ocaklarında yapılan denetimlerde yaşanan sorunlar ve yapılması gerekenler paylaşılmıştır. Oda Yönetiminin çalışmaları aktarılarak tüm üyelerden Oda'ya katkılarının artarak devam etmesi talep edilmiştir.

Üyeler Oda tarafından gerçekleştirilen işyeri ziyaretlerinin belli periyotlarda yapılması talepleri ile toplantı sonlandırılmıştır.

BURDUR'DA ÜYELERİMİZLE TOPLANTI YAPILDI

Yönetim Kurulu üyelerimiz, 09 Aralık 2010 tarihinde Burdur'a giderek

üyelerimizle bir toplantı gerçekleştirmiştir. 28 üyemizin katıldığı toplantıya Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet TORUN ile Yönetim Kurulu Üyeleri İbrahim YILMAZOĞLU ve Cemalettin SAĞTEKİN katılmıştır.

Toplantıda; Oda-Üye ilişkileri, Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği ile meslektaşlarımızı ilgilendiren diğer konular ele alınmıştır. Toplantıyı düzenleyen İl temsilciliğimize ve toplantıya katılan bütün üyelerimize teşekkür ederiz.

ODA YÖNETİM KURULUMUZ ŞİLİ BÜYÜKELÇİLİĞİNİ ZİYARET ETTİ

Yönetim Kurulumuz, Şili'de yaşanan maden kazası sonrasında sağ olarak kurtarılan 33 maden işçisine geçmiş

olsun dileklerini iletmek üzere Şili Büyükelçiliğini ziyaret etmiştir. Yönetim Kurulu adına bir plaket sunularak, madencilerin sağ olarak kurtarılmasından duyulan mutluluk paylaşılmış, kurtarma çalışmalarına katkı koyan tüm ekibe kutlama mesajımız iletilmiştir.

Türkiye ve Şili'deki madencilik bilgilerinin paylaşıldığı ziyaret samimi bir havada gerçekleşmiştir. Konukseverliklerinden dolayı Sayın Büyükelçi Luis PALMA ile Büyükelçi Sekreteri Sayın Banu TEMEL'e teşekkürlerimizi sunuyoruz.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI ZİYARET EDİLDİ

Maden Kanunu ve Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliği hakkında Odamız görüşlerini iletmek üzere, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından randevu talep edilmiştir. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanının yurt dışında olması nedeniyle 11 Kasım 2010

tarihinde Müsteşar Yardımcısı Bahri MANCAR ile görüşülmüştür.

Görüşmeye Odamız adına Mehmet TORUN ve İbrahim YILMAZOĞLU katılmıştır. Toplantıda Odamızın konuyla ilgili görüşleri aktarılmıştır.

CHP GENEL BAŞKANI ZİYARET EDİLDİ

Maden Kanunu, İş Güvenliği Yasa Tasarısı ve Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliği hakkında Oda-

mız görüşlerini iletmek üzere, siyasi partiler ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından randevu talep edilmiştir. Bu doğrultuda ilk görüşme CHP Genel Başkanı Kemal KILIÇDAROĞLU ile yapılmıştır. 9 Kasım 2010 tarihinde TBMM'de gerçekleşen ve Yönetim Kurulu üyelerimizin katıldığı toplantıda Odamızın görüşleri aktararak, açıklamalarımız bir dosya halinde sunulmuştur. Toplantıda meslektaşımız Mersin Milletvekili Ali Rıza ÖZTÜRK'te hazır bulunmuştur.

YARATICI YAZARLIK ATÖLYE ÇALIŞMALARI YAPILDI

Odamız ile Edebiyatçılar Derneğinin

işbirliğiyle düzenlenen "Yaratıcı Yazarlık Atölye Çalışmaları", 2 Eylül 2010 tarihinde Odamız Eğitim Merkezinde başlamıştır. Yaratıcı Yazarlık Atölyesi, öykü, şiir, deneme, eleştiri gibi yazınsal türler üzerine kuramsal çalışmaları ve uygulamaları içermektedir.

2 ay süreli atölye çalışmaları; Mustafa Şerif Onaran, Tuncer Uçarol, Cemil Kavukçu, Tekgül Arı, Çiğdem Ülker, Ayça Bilgin, Metin Turan, Süreyya Karacabey, A. Galip, Aynur Tunaboylu'dan oluşan kurul tarafından yürütülmüştür.

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ MADEN MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİYLE TOPLANTI DÜZENLENDİ

15 EKİM 2010 tarihinde AFYON KO-

CATEPE ÜNİVERSİTESİ Maden Mühendisliği Bölümü öğrencileriyle yapılan toplantıda Oda-öğrenci üye ilişkileri tartışılmış, öğrencilerin sorunları ve güncel konular değerlendirilmiştir.

30 öğrencinin katıldığı toplantıya Oda Başkanımız Mehmet TORUN ve Yönetim Kurulu Üyelerimiz Nahit ARI, Niyazi KARADENİZ, İbrahim YILMAZOĞLU ve Cemalettin SAĞTEKİN katılmıştır. Öğrenci üyelerimizin organize ettiği toplantı verimli bir şekilde geçmiştir.

PERŞEMBE SÖYLEŞİLERİ DEVAM EDİYOR

“MADENCİLİK SEKTÖRÜNDE İHTİSAS MAHKEMELERİNİN YERİ VE ÖNEMİ” KONULU SÖYLEŞİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

“Madencilik Sektöründe İhtisas Mahkemelerinin Yeri ve Önemi” konulu söyleşi, 26 Kasım 2010 Cuma günü Odamız 50. Yıl Eğitim Merkezinde gerçekleştirildi. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nden Prof. Dr. Sühâ TANRIVER ve Prof. Dr. Muharrem ÖZEN’in konuşmacı olarak yer aldığı söyleşiye 50 üyemiz katılmıştır.

“MADEN KANUNU DEĞİŞİKLİĞİ VE UYGULAMA YÖNETMELİĞİNİN MADEN MÜHENDİSLİĞİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ” KONULU SÖYLEŞİ YAPILDI

“Maden Kanunu Değişikliği ve Uygulama Yönetmeliğinin Maden Mühendisliği Açısından Değerlendirilmesi”

konulu söyleşi 2 Kasım 2010 Salı günü saat 18.00’de Odamız Sürekli Eğitim Merkezinde gerçekleştirildi.

70 üyemizin katıldığı söyleşide Odamız Yasa-Tüzük-Mevzuat Komisyonu Başkanı Asım KUTLUATA ve Hukuk Danışmanı Avukat Volkan KAYA süreçle ilgili bilgi aktarmışlardır. Üyelerimizin sorularıyla zenginleşen söyleşi verimli bir şekilde sonuçlanmıştır.

ÖĞRENCİ ÜYELER İLE SÖYLEŞİ YAPILDI

Hacettepe Üniversitesi ve Ortadoğu Teknik Üniversitesinde okuyan öğrenci üyelerimizin katıldığı söyleşi, 23 Ekim 2010 tarihinde Oda merkezinde gerçekleştirilmiştir. 40 öğrenci üyemizin katıldığı söyleşide aşağıdaki konularda görüşler paylaşılmıştır.

• Oda-Öğrenci İlişkileri ve Beklentiler / Mehmet TORUN

• Meslekte Çalışma Alanları ve Yaşanan Sorunlar / Erşat AKYAZILI

• Mühendislik Etiği / İlker ERTEM’in konuşmacı olduğu söyleşi soru-cevaplar ile devam etmiştir.

ARIZONA ÜNİVERSİTESİ ÖĞRETİM ÜYESİ ODAMIZI ZİYARET ETTİ

Arizona Üniversitesi Maden ve Jeoloji Mühendisliği Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Sean Dessureault 11 Ekim 2010 tarihinde Odamızı ziyaret etmiştir.

Konuk bilimadamının Amerika'daki kömür madenciliği ve uygulamalarıyla ilgili bir de sunum yaptığı ziyarette Odamızın faaliyetleri ile ilgili bilgi verilmiş ve ileride düzenlenecek etkinlikler için görüş alışverişinde bulunulması kararlaştırılmıştır.

DANIŞMA KURULU TOPLANTISI YAPILDI

Odamızın 42. Dönem 3. Danışma Kurulu toplantısı, 6 Kasım 2010 tarihinde Ankara'da yapıldı.

Maden Kanunu Değişikliği ve Uygulama Yönetmelik Çalışmalarının Değerlendirilmesi,

Üye Kaydı, Üyelikten Ayrılma ve Yeniden Üyelik Başvurusunda Odamız ve TMMOB'ye Bağlı Diğer Odaların Uygulamalarının Değerlendirilmesi gündemiyle yapılan toplantıya 50 üyemiz katılmıştır. Toplantıya yürürlüğe giren Maden Kanunu Uygulama Yönetmeliği ve bu konuda yapılması gerekenler de tartışılmıştır.

ODA BAŞKANIMIZ NTV-HABER'DE CANLI YAYINA KATILDI

Oda Başkanımız Mehmet TORUN, 04 Aralık Dünya Madenciler Günü nedeniyle, 04 Aralık Cumartesi saat 20.00' de NTV'de canlı yayınlanan NTV-Haber'e konuk olmuş ve maden mühendisleri ile madencilik sektörünün sorunları hakkında Odamız görüşlerini aktarmıştır.

SERBEST MADEN MÜHENDİSLİĞİ HİZMETLERİ ASGARİ ÜCRET TARİFESİ (2011)

TEKNİK NEZARET HİZMETİ (Bir Ruhsat Sahası İçin)

I. Grup Madenler	500.-	TL/AY
Açık İşletme	750.-	TL/AY
Açık İşletme (Patlatma Gerektiren)	1.000.-	TL/AY
Yeraltı İşletmesi	1.350.-	TL/AY
Yeraltı İşletmesi (Grizulu)	1.700.-	TL/AY

SÜREKLİ MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ

a. Büro	1.800.-	TL/AY
b. Şantiye - Açık İşletme, Tesis	2.200.-	TL/AY
c. Şantiye - Açık İşletme, Tesis (Daimi Nezaret Hizmeti de Yapıyorsa)	2.500.-	TL/AY
ç. Şantiye - Açık İşletme, Tesis (Teknik Nezaret Hizmeti de Yapıyorsa)	2.900.-	TL/AY
d. Yeraltı İşletmesi	2.700.-	TL/AY
e. Yeraltı İşletmesi (Daimi Nezaret Hizmeti de Yapıyorsa)	3.200.-	TL/AY
f. Yeraltı İşletmesi (Teknik Nezaret Hizmeti de Yapıyorsa)	3.650.-	TL/AY
g. Tünel - Metro	2.700.-	TL/AY
h. Sondaj (Maden, Su)	1.850.-	TL/AY
i. Sondaj (Jeotermal, Mineralli Sular)	2.100.-	TL/AY
i. Sondaj (Petrol, Doğalgaz)	2.300.-	TL/AY

DÜŞÜNSEL (İSTİŞARI) HİZMET

a. Sözlü Olarak Sunulması	400.-	TL
b. Rapor Halinde Sunulması	550.-	TL

GEÇİCİ HİZMET (KEŞİF HİZMETİ)

a. Hizmetin İlk Günü	500.-	TL
b. Sonraki Her Gün İçin	300.-	TL
DANIŞMANLIK (MÜŞAVİRLİK HİZMETİ)	1.500.-	TL/AY

PROJE HİZMETLERİ

a. Ön İnceleme Raporu	500.-	TL
b. Maden Arama Projesi	4.000.-	TL
c. Ön Arama Faaliyet Raporu	2.500.-	TL
d. Genel Arama Faaliyet Raporu	3.000.-	TL
e. Detay Arama Faaliyet Raporu	3.500.-	TL
f. Terk Raporu	600.-	TL
g. Sondaj Kuyu İnşa ve Tatbik Projesi	700.-	TL
h. İşletme Projesi (I. grup madenler için)	2.500.-	TL
i. İşletme Projesi (II. grup madenler için)	4.000.-	TL
i. İşletme Projesi (III. IV. V. VI. grup madenler için) / Temdit Projesi	6.000.-	TL
j. Patlayıcı Madde Kullanım, İhtiyaç ve Kapasite Raporu	900.-	TL
k. Kamulaştırma vb Rapor Düzenlemesi	1.000.-	TL
l. Orman İznı	1.100.-	TL
m. ÇED Yönetmeliği Kapsamında ÇED Raporu (Maden Müh. Hizmeti)	4.000.-	TL
n. ÇED Yönetmeliği Kapsamında Proje Tanıtım Dosyası (Mad. Müh. Hiz.)	1.750.-	TL
o. Madencilik Faaliyetleri ile Bozulan Arazilerin Doğaya Kazandırma Yönetmeliği Kapsamındaki Proje Hizmeti	1.750.-	TL

ö. Zemin Etüt Raporu (Maden Müh. Hizmeti) T.C. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı Birim Fiyatları Uygulanacak Olup, 1.750.-TL' den Az Olamaz

p. Fizibilite Projesi	6.000.-	TL
-----------------------	---------	----

İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLIĞI HİZMETLERİ

Açık İşletme	2.000.-	TL/AY
Açık İşletme (Daimi)	3.500.-	TL/AY
Yeraltı İşletmesi	2.500.-	TL/AY
Yeraltı İşletmesi (Grizulu)	3.000.-	TL/AY
Yeraltı İşletmesi (Daimi)	5.500.-	TL/AY

SORUMLU MÜDÜRLÜK

İşletme-Tesis	1.700.-	TL/AY
İşletme-Tesis (Daimi)	3.000.-	TL/AY

JEOTERMAL KAYNAK ve DOĞAL MİNERALLİ SU SAHALARINA AİT HİZMETLER

1-Arama, işletme, koruma alanı ve ÇED RAPORLARI (sahada yapılacak jeoloji, hidrojeoloji, jeofizik, jeokimya, sondaj, test ve modelleme gibi çalışma giderlerini kapsamaz)

a. Jeotermal kaynak veya doğal mineralli suların Arama Ruhsatı ve Arama Projesinin hazırlanması	1.000.-	TL
b. Jeotermal kaynak veya doğal mineralli suların her yıl verilmesi zorunlu olan Yıllık Arama Faaliyet Raporunun düzenlenmesi	2.500.-	TL
c. Jeotermal kaynak veya doğal mineralli suların İşletme Projesi ve Raporlarının düzenlenmesi	1.500.-	TL
d. Jeotermal kaynak veya doğal mineralli suların her yıl verilmesi zorunlu olan İşletme Faaliyet Raporunun düzenlenmesi (bir ruhsat sahası için)	1.000.-	TL
e. Jeotermal kaynak veya doğal mineralli suların Kaynak Koruma Alanı Raporunun düzenlenmesi (bir ruhsat sahası için)	2.500.-	TL
f. Jeotermal kaynak ve doğal mineralli sular için ÇED Raporunun hazırlanması	3.250.-	TL

2- TEKNİK HİZMETLER (sahada yapılacak jeoloji, hidrojeoloji, jeofizik, jeokimya, sondaj, test ve modelleme gibi çalışma giderlerini kapsamaz)

a. Daimi olarak jeotermal kaynak ve doğal mineralli suların arama döneminde teknik sorumluluk	2.500.-	TL/AY
b. Süreli olarak jeotermal kaynak ve doğal mineralli suların arama döneminde teknik sorumluluk	150.-	TL/GÜN
c. Daimi olarak jeotermal kaynak ve doğal mineralli suların işletme döneminde teknik sorumluluk	2.500.-	TL/AY
d. Süreli olarak jeotermal kaynak ve doğal mineralli suların işletme döneminde teknik sorumluluk	150.-	TL/GÜN
e. Jeotermal Kuyuda Test Ölçümlerinin Yapılması Değerlendirme Raporunun Hazırlanması (bir kuyu için)	1.000.-	TL
f. Jeotermal kaynağın Rezervuar Modelleme Çalışması ve Değerlendirmesi ile Raporunun hazırlanması (bir ruhsat sahası için)	15.000.-	TL
KAYA- ZEMİN (JEOTEKNİK ETÜD) ÇALIŞMALARI		
1-PLANLI ALANLAR İMAR TİP YÖNETMELİĞİ (19.08.2008 TARİH 26972 SAYILI KANUN) KAPSAMINDA YAPILACAK ÇALIŞMALAR		
I. Kategoriyeye Giren Yapılar İçin Yapılan Zemin ve Temel Etüdü Raporu 0-1000 m ² alan için	500.-	TL
II. ve III. Kategoriyeye Giren Yapılar İçin Sondaja Dayalı Zemin ve Temel Etüdü Raporu 0-1000 m ² alan için	500.-	TL
1000-3000 m ² alan için	1.000.-	TL
3000-5000 m ² alan için	1.400.-	TL
2-ALT YAPI PROJELERİ (Tünel, otoyol, demiryolu, metro)		
a. Daimi hizmetler	2.000.-	TL/AY
b. Proje danışmanlık hizmeti	3.500.-	TL/AY
c. Proje hazırlama	15.000.-	TL
d. Proje kontrolünde belli periyotlarda veri toplama	200.-	TL/GÜN
e. Projenin revize raporu hazırlanması	3.000.-	TL
NOT:		

Hesaplamalarda, aşağıda verilen hizmetler için ayrıca ücretlendirme yapılacaktır.

- Sondaj hizmetleri
- Laboratuvar hizmetleri

Danışmanlık kapsamında hazırlanacak proje, rapor ve benzeri çalışmalar, tarifedeki ilgili kalemlere uygun olarak ayrıca ücretlendirilecektir.

Ücretlere Vergiler Dahil Değildir.

Bu çalışmalar sırasında yol, yemek, konaklama, topoğrafik ölçüm ve harita yapımı ve benzeri giderler işverene aittir.

TMMOB MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI 2011 YILI SERBEST MÜHENDİSLİK HİZMETLERİ İŞLEM ÜCRETLERİ

ÖN İNCELEME RAPORU	:	25,00 TL.
MADEN ARAMA PROJESİ	:	45,00 TL.
ÖN ARAMA FAALİYET RAPORU	:	25,00 TL.
GENEL ARAMA FAALİYET RAPORU	:	25,00 TL.
DETAY ARAMA FAALİYET RAPORU	:	25,00 TL.
JEOTERMAL ARAMA PROJESİ	:	35,00 TL.
JEOTERMAL ARAMA FAALİYET RAPORU	:	25,00 TL.
JEOTERMAL İŞLETME PROJESİ	:	50,00 TL.
JEOTERMAL İŞLETME FAALİYET RAPORU	:	35,00 TL.
JEOTERMAL TEKNİK SORUMLU ATAMA BELGESİ	:	35,00 TL.
SONDAJ KUYU İNŞA ve TATBİK PROJESİ	:	25,00 TL.
TERK RAPORU	:	25,00 TL.
PATLAYICI MADDE KULLANIM, İHTİYAÇ VE KAPASİTE RAPORU	:	25,00 TL.
TEKNİK NEZARETÇİ ATAMA BELGESİ	:	35,00 TL.
İŞLETME FAALİYETİ BİLGİ FORMU	:	35,00 TL.
İŞLETME PROJESİ	:	75,00 TL.
FİZİBİLİTE RAPORU	:	75,00 TL.
ZEMİN ETÜD RAPORU	:	75,00 TL.
ÇED RAPORU	:	75,00 TL.
SORUMLU MÜDÜRLÜK BELGESİ	:	10,00 TL.
FAALİYET BELGESİ	:	10,00 TL.
ODA SİCİL BELGESİ	:	10,00 TL.
SMMH BELGESİ (YILLIK)	:	80,00 TL.
SMMH BELGESİ (İŞYERİ DEĞİŞİMİ)	:	10,00 TL.
BÜRO TESCİL BELGESİ (YILLIK)	:	80,00 TL.

NUMUNE KONTROL VİZESİ

10 kg. a kadar	150,00 TL.
10-50 kg	350,00 TL.

İSTANBUL ŞUBE

KOCAELİ ÜNİVERSİTESİ HERKE ÖMER İSMET UZUNYOL MESLEK YÜKSEK OKULU'NDA İŞÇİ SAĞLIĞI VE İŞ GÜVENLİĞİ SÖYLEŞİSİ YAPILDI

Şubemiz Yasa/Tüzük/İş Güvenliği Komisyonu üyelerinden Cengiz Göztepe ve Canip Demirel Kocaeli Üniversitesi Hereke Ömer İsmet Uzunyol Meslek Yüksek Okulu'nda öğrencilerle söyleşi yaptılar.

Yrd. Doç. Dr Nazan Erdoğan tarafından düzenlenen toplantıya Yüksek Okul Müdürü Prof.Dr. Halis Aygün de katıldı.

30 Aralık 2010 tarihinde saat 13.00'de Yüksek Okul Konferans Salonunda yapılan söyleşiye, büyük kısmı İşçi Sağlı-

ğı ve İş Güvenliği bölümünden olmak üzere çok sayıda öğrenci katıldı.

Toplantıda; Sanayide İş Güvenliği, İş Güvenliği Mevzuatı, İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Bölümü mezunlarının iş imkanları konularında konuşmalar yapıldı.

Soru-cevap bölümünde ise öğrencilerin ağırlıklı olarak İş Güvenliğine sanayinin gösterdiği ilgi ile İş Güvenliği Uzmanı olmanın şartları, çalışma süreleri ve iş bulma imkanları konularında sorularına verilen yanıtlar ile söyleşi tamamlanmıştır.

MERMER ÜRETİM TEKNOLOJİLERİ SEMİNERİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

24 Aralık 2010 Cuma günü 14.00-16.00 saatleri arasında İTÜ Maden Fakültesi İhsan Ketin Konferans Salonunda, Mermer Üretim Teknolojileri Semineri düzenlenmiştir. Samimi bir ortamda gerçekleşen seminerde, Sayın Turgut Çopuroğlu "Türkiye Mermer Üretim Verileri ve Hukuki Durum" hakkında, Ali Emiroğlu ise "Mermer Üretim Yöntemleri ve Maden Mühendisliğinin Rolü" hakkındaki bilgilerini paylaşarak eğitime katkıda bulunmuştur.

2 oturumdan oluşan seminerin ilk oturumunda, değerli konuşmacılar sunum yaparken, ikinci oturumda ise

soru-cevap şeklinde geçmiştir. Seminer sonrasında İTÜ Maden Mühendisliği Bölümünü temsilen Prof. Dr. Gündüz Ökten, TMMOB Maden Mühendisleri Odası İstanbul Şubesini temsilen Bülent Şentürk konuşmacıları eğitime verdikleri destekten dolayı plaket ile onurlandırmışlardır.

Seminere İTÜ Maden Mühendisliği Öğrenci Kulübü üyelerinin yanı sıra, İTÜ Maden Mühendisliği Bölüm Başkanı Yardımcısı Sayın Doç Dr. Hakan Tunçdemir, TMMOB Maden Mühendisleri Odası İstanbul Şube Başkanı Doç. Dr. Ekrem Yüce, Prof. Dr. Gündüz Ökten, Dr. Cengiz Kırmanlı, Araş. Görv. Emre Önsel, Araş. Görv. Ozan Bayram, TMMOB Maden Mühendisleri Odası İstanbul Şube Saymanı Mesut Erkan, TMMOB Maden Mühendisleri Odası İstanbul Şube Örgütlenme / Üye/Öğrenci Üye İlişkileri Komisyonu Başkanı Bülent Şentürk katılmıştır.

EMEKLİ ÜYE TOPLANTISI YAPILDI

2010 yılı son Emekli üye toplantısı 29.12.2010 Çarşamba günü Şubemizde yapıldı

Toplantıya katılan üyelerimiz ülke gündemindeki konular ve madencilik sorunları konusunda görüş ve önerilerini dile getirmiştir.

ZEMİN ISLAH ÇALIŞMASI VE PARAMETRELERİ KONULU SÖYLEŞİ YAPILDI

“Zemin Islah Çalışması ve Parametreleri” konulu söyleşi düzenlendi. Konuşmacı olarak katılan Süleyman Kurt söyleşide, zemin ıslah yöntemleri, sondaj verilerinin değerlendirilmesi, ilgili örnekler ve pratik hesaplamalar üzerine mesleki tecrübelerini aktarmıştır.

Yoğun ilgi gören “zemin ıslah çalışmaları” söyleşisinin devamı Şubat 2011 tarihinde gerçekleştirilecektir.

18 Aralık 2010 Cumartesi saat 14.00-16.00 arasında İstanbul Şubemizde

ŞUBEMİZ TARAFINDAN NETCADKAMPÜS 2 VE 3 BOYUTLU MADENCİLİK UYGULAMALARI SERTİFİKA EĞİTİMİNİN DÖRDÜNCÜSÜ YAPILDI

Şubemiz tarafından dördüncüsü düzenlenen Netcadkampus 2 ve 3 Boyutlu Madencilik Uygulamaları Sertifika Eğitimi 10-12 Aralık 2010 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir.

YERALTI İŞLETMELERİNDE GÖÇÜKLERİN NEDENLERİ, KURTARMA ÇALIŞMALARINI VE GÖÇÜK AÇMA TEKNİKLERİ KONULU SÖYLEŞİ YAPILDI

27 Kasım 2010 Cumartesi günü Şubemizde "Yeraltı İşletmelerinde Göçüklerin Nedenleri, Kurtarma Çalışmaları

ve Göçük Açma Teknikleri" konulu bir söyleşi düzenlendi. Konuşmacı olarak üyemiz Kamil Ayrıl'ın yer aldığı söyleşi 13.00-16.30 saatleri arasında yapıldı. Kamil Ayrıl konuşmasında TTK ve özel sektör mesleki deneyimlerini, anılarını bizlerle paylaştı. Söyleşiye üyelerimiz ile İTÜ ve İÜ öğrencilerinden de katılım oldu. Sunum sonrası soru-cevap şeklinde devam eden söyleşiye katılımcılar da kendi anılarını, tecrübelerini anlatarak katkıda bulundular.

ARADAKİ FARK SİĞINAK DEĞİL, İNSANA VERİLEN DEĞER

Söyleşimde yer alan Maden Mühendisleri Odası İstanbul Şube Yönetim Kurulu üyeleri (saat yönünde): Kemal Ekin, Kadir Özdemir, Erdim, Ekrem Yüce, Bülent Şentürk, Selim Akaydiz ve Ayhan Yüksel

Türkiye Dişhekimleri Birliği Dergisi tarafından 19 Ekim 2010 Salı günü Şubemizde Şili'de madencilerin kurtarılması ve Türkiye gerçeği üzerine bir dizi röportaj/söyleşi yapılmıştır.

ÖĞRENCİLERLE TANIŞMA TOPLANTISI YAPILDI

2 Ekim 2010 Cumartesi günü Şubemizde İstanbul Üniversitesi ve İstanbul Teknik Üniversitesi öğrencileriyle tanışma toplantısı yapıldı. Toplantıya, üniversitelerin maden mühendisliği bölümüne yeni kayıt yaptıran öğrenciler, öğrenci kulübü üyeleri, Şube yönetimi, Öğrenci İletişim Komisyonu üyeleri ve emekli maden mühendisleri katıldı. Toplantı Şube Yönetim Kurulu Başkanı Doç.Dr. A.Ekrem Yüce'nin Odamızın ve İstanbul Şubesi'nin yapısını, etkinliklerini, öğrencilerin bu etkinliklerdeki yerini anlatan konuşmasıyla başladı. Emekli üyelerimizden Çetin Uygur ve Kamil Ayrıl ise mesleğimizle ilgili geçmişten günü-

müze yapılan ve yapılması gereken faaliyetler hakkında tecrübelerini öğrencilerle paylaştılar. Yönetim Kurulu üyemiz Nedret Durukan ise kadınların meslekteki yeri nasıl olmalı konusunda görüşlerini ilettiler. Toplantıda ayrıca Hürriyet Demirhan, Burhan Erdim, Bülent Şentürk mesleki konularda öğrencilerle sürekli iletişim içinde olunacağını, daha sık toplantılar düzenleneceğini belirttiler. Soru cevap şeklinde geçen son bölümün ardından bir sonraki toplantının bir konu belirlenerek, bu konu üzerine mesleki duayenlerimizden bir üyemizin davet edilmesi ve söyleşi şeklinde olmasına karar verilmiştir.

İZMİR ŞUBE

SARDES NİKEL MADENCİLİK A.Ş. PİLOT TESİSİ VE MADEN SAHASINDA TEKNİK İNCELEME YAPILDI

Manisa-Turgutlu Sardes Nikel Madencilik A.Ş.'ye ait pilot tesis ve maden sahasında 22.12.2010 tarihinde konusunda uzman olan üyelerimizden oluşan teknik bir ekip, yerinde incelemelerde bulunmuştur. İncelemelerde bulunan teknik heyette, Muhammet YILDIZ, Mehmet KARADENİZ, Dr. Tayfun ÇİÇEK, Dr. M.Ümit ATALAY ve Dr. Caner ZANBAK görev almıştır.

MÜHENDİSLİK MİMARLIK HAFTASI BULUŞMASI

TMMOB İzmir İKK'yı oluşturan Şubelerin yöneticileri Mühendislik Mimarlık Haftası Kokteylinde Tepekule Özel

Günler Salonunda bir araya geldiler.

20 Ekim Çarşamba akşamı yapılan kokteyle İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Aziz Kocaoğlu da katılarak, mühendislik mimarlık gününü kutladı. TMMOB İzmir İKK Sekreteri Ferdan Çiftçi açılış konuşmasında TMMOB'ne bağlı Odaların İzmir için üretmeye devam edeceklerini söyledi.

Toplantıya Şube Başkanımız Muhammet Yıldız ve Yönetim Kurulu üyelerimiz ile meslektaşlarımız katılım sağlamıştır.

SAYIN ÜYEMİZ

Maden İşleri Genel Müdürlüğü'ne, İl Özel İdaresi Genel Sekreterliği'ne, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'ne, Çevre ve Orman Bakanlığı'na, ve Bayındırlık Bakanlığı'na verilecek her türlü rapor ve projede Oda onay zorunluluğu bulunmaktadır. Rapor ve projelerinizi Oda onayından geçiriniz

ÖĞRENCİLERLE DÜNYA MADENCİLER GÜNÜ KUTLAMASI

Dünya Madenciler Günü etkinliği DEÜ Mühendislik Fakültesi Maden Mühendisliği Bölümü Öğrencileri, Şubemiz ve Maden Bölümü birlikteliğinde

Maden Bölümü konferans salonunda 01.12.2010 Çarşamba günü yapıldı. Etkinlik öğrenci temsilcisi Ozan Aykurt, Bölüm Başkanı Prof.Dr İlknur Cöcen, Şube Başkanımız Muhammet Yıldız ve DEÜ Mühendislik Fakültesi Dekanı Prof.Dr.ERCÜMENT YALÇIN'ın açılış konuşmalarından sonra üyelerimiz Prof.Dr. HALİL KÖSE, İBRAHİM NOSTER ve FERHAT TUNCER'in meslek yaşamlarını anlatmaları ile sürdürülmüştür. Etkinlik tüm öğrenci ve üyelerin katılımıyla gerçekleştirilen kokteyle son bulmuştur.

ADANA ŞUBE

TEKNİK NEZARETÇİ VE HUKUKİ SORUMLULUĞU

Teknik Nezaretçi Uygulamaları ve Hukuki Sorumluluğu Başlığı Altında

Üyelerimizin ve Sektör Temsilcilerinin davet edildiği görüş ve önerilerin paylaşıldığı toplantı 18 Aralık 2010 Cumartesi günü Saat 13:30 da İnşaat Mühendisleri Odası Adana Şubesi toplantı salonunda yapılmıştır.

Toplantıya İş Başmüfettişi Harun ATILGAN'ın katılımıyla ve sunumuyla devam edildi. Daha sonra üyelerimizin sorularına cevaplar verilerek toplantı sonlandırılmıştır.

2. DANIŞMA KURULU TOPLANTISI

Şubemiz 2010 Yılı 2.Danışma Kurulu Toplantısı 27.11.2010 Tarihinde

saat:13.30 'da Adana Eczacı Odası'nda yapılmıştır.

Toplantı'nın ana gündemi olan "Maden Kanunu ve Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliği'nin Madencilik Sektörü ve Meslektaşlarımıza Etkileri" konusu Av. Prof. Dr. Mustafa TOPALOĞLU'nun anlatımının ardından soru ve cevap şeklinde devam ederek gerçekleştirilmiştir.

DANIŞMA KURULU TOPLANTISI YAPILDI

Şubemiz 2010 yılı 1. Danışma Kurulu

Toplantısı 02.10.2010 tarihinde saat: 15.00'de Şubemizde gerçekleştirildi.

Divan başkanlığına Dç. Dr. Ahmet Mahmut KILIÇ, Yazman Üyeliğine İbrahim IŞIK ve Metin KAYA seçildi.

Toplantıda son çıkan maden kanunu ve buna bağlı olarak çıkacak olan maden kanunu uygulama yönetmeliği hakkında görüşler dile getirildi.

ÖĞRENCİLERLE TANIŞMA TOPLANTISI YAPILDI

Her yıl geleneksel olarak yapılan 1. sınıf öğrencileri tanışma toplantısını 21.10.2010 tarihinde saat:15.00 'de Çukurova Üniversitesi Mühendislik Mimarlık Fakültesi Konferans Salonu

(Üsam) da gerçekleştirildi. Yaklaşık 100 kişinin katılımıyla gerçekleşen toplantıda maden mühendisliği mesleği ve Odamız tanıtıldı.

Odamızın slayt gösterisi ile tanıtıldığı ve stajla ilgili slayt gösterisinin yapıldığı toplantıda madencilikle ilgili kısa bir film gösterimi düzenlendi.

Daha sonra soru cevap kısmında öğrencilerin sorularına cevap veren toplantı Oda - öğrenci, Oda - üniversite ilişkilerinin gelişmesine büyük katkı sağlamıştır.

MÜHENDİSLİK – MİMARLIK HAFTASI ETKİNLİKLERİ

TMMOB İl Koordinasyon Kurulu tarafından Mühendislik Mimarlık Haftası Etkinlikleri çerçevesinde 20 Ekim 2010 günü saat: 20.00 'de oynanan Aziz NESİN'in "YAŞAR NE YAŞAR NE YAŞAMAZ" adlı tiyatro oyununa şubenin Yönetim Kurulu üyeleri ve meslektaşlarımız yoğun ilgi göstermiştir.

ZONGULDAK ŞUBE

CAN GÜVENLİĞİM YOK (!)

Türkiye Taşkömürü Kurumu'nda çalışan, kamusal yarardan yana amaçları ve çalışma ilkeleri net olan, siyasi beklentiler ve şahsi hesaplar peşinde koşmayan, görevinin ve sorumluluğunun bilincindeki üyelerimize, aynı kurumda çalışan veya devamsızlığı nedeniyle iş akdi idari olarak sona erdirilen ve şiddeti yaşam biçimine dönüştürmüş birtakım kişiler tarafından yapılan sözlü ve fiili saldırılar halen devam etmektedir. Bu süreç, eğer acil önlemler alınmazsa, yakın zamanda yaşadığımız ve İşletme Müdürlüğü görevini yürüten bir maden mühendisi arkadaşımızı alçakça saldırıyla kaybettiğimiz bir yöne ve kontrol edilemez vahim sonuçlara doğru yol almaktadır. Kurum ve şehir yetkililerini ve ilgilileri buradan uyarıyoruz, böyle bir durumun oluşmasının vebalini hiç kimse ödeyemez.

Günümüzde; kapitalist sömürü düzeninin oluşturduğu acımasız ekonomik koşulların da etkisiyle toplumsal yaşamda şiddetle sorun çözme sistematik bir davranış haline gelmiştir. Bu davranış TTK bünyesinde de çok sayıda işini bilen!, işini yürüten!, işe gelmeden maaş almak isteyen insanlar yaratmıştır. İş kanunu ve diğer mevzuatlara göre işe devamsızlıktan dolayı cezai işleme tabii tutulmuş veya iş akdi sona erdirilmiş olan böyle kişiler, içinde buldukları durumun nedeni olarak üyelerimizi görmekte ve bu nedenle üyelerimize sözlü ya da sopalı-bıçaklı fiili saldırılarda bulunmaktadırlar. Geçtiğimiz son 1-2 hafta içinde bir üyemiz eşinin yanında darp edilmiş, 2 üyemize ise bıçaklı saldırıda bulunularak yaşamlarına kastedilmiştir. Bu kişiler halen serbestçe aramızda dolaşmaktadırlar. Saldırının Kurum dışında yapılmış olması ve müdahale edilmemesi, olayın Kurum dışındaki güvenlik boyutunu oluşturmakta ve

gelecek adına bizleri tedirgin etmektedir. Bu vesileyle şunu da özellikle belirtmekte yarar görüyoruz: Hedefimiz hangi mevkide olursa olsun, asla, işini saygıyla ve özveriyle yapanlar değildir.

Şiddetle sorun çözmeyi yaşam biçimi haline getirmiş böyle kişilere hiçbir yasal işlem uygulanmaz ve bu durum görmezlikten gelinirse sorun yoktur. Ancak yasa ve yönetmelikler uygulamaya başlanırsa, kişisel baskı, örgütsel baskı, feodal baskı, siyasi baskı, tehdit ve şiddet sırayla kullanılabilir olmaktadır. Kurum işyerlerinde bu tür örneklerle dolu onlarca olay yaşanmıştır. Ve o kadar ileri gidilmiştir ki; sözlü tacizler, yol keserek tehditler, tartaklamalar yapılmış ve kurum mallarına zarar verme yolları denenmiştir. Bu tür olayların tekrarlanmaması için geçmişte gerekli değerlendirmeler yapılarak, çözüm önerileri her platformda yetkililere ve ilgililere iletilmiştir.

Gelinen noktada yapılan tespitlerde bu konuda herhangi bir düzelme olmadığı gibi yozlaşma devam etmektedir. Bunun sonucunda üç üyemiz son iki hafta içinde saldırıya uğramışlardır. Kamu adına ve kamuyu temsilen Kurumun daha iyi duruma gelmesi için çabalayan kişilerden oluşan meslektaşlarımız sadece işini daha iyi yapmak adına çabalarını sürdürmekte, buna karşın çalışmadan para kazanma kuralsızlığını adet edinen özelliklere sahip, kuruma hiçbir yararı olmayan kişilerin fiziki ve sözlü saldırılarına maruz kalmaktadırlar.

Geçmişte, işçi ile nezaretçi veya mühendis, mühendisle yönetici, işçi ile sendikacı, sendikacı ile işveren arasında yaşanan pek çok olay ya örtbas edilmiş ya da hafif cezalarla geçiştirilerek sonuçta bu aşamaya gelinmiştir.

Sonuç olarak kurumda verimli ve güvenli bir çalışma ortamı ortadan kalkmıştır. Aynı zamanda üyelerimizin/meslektaşlarımızın can güvenliğinden de endişe etmekteyiz. Daha verimli ve güvenli çalışma ortamı yaratılması ve benzer olayların yaşanmaması için İş Kanunları çerçevesinde ilgili tüm mevzuatlar harfiyen ve ayrımsız olarak tüm çalışanlara uygulanmalıdır. Siyasi ve feodal ilişkilere dayalı korumacı yönetim anlayışı ivedi olarak değiştirilmeli, sorunların çözümünde öneriler dikkate alınmalıdır. Kurum yönetimi, sendika ve meslek kuruluşlarının yöneticileri ve siyasiler, acilen, işe gelmeyen-işten kaçan veya disiplinsiz davranan kişileri korumayacaklarına ilişkin kamuoyu önünde (örneğin televizyonlarda) açıklama yapmalıdırlar. Hakaret, tehdit veya saldırı olaylarında muhatabı affetse/davacı olmasa bile kamusal güvenlik adına olay takip edilmelidir.

Bizler TTK'da örgütlü yapılar olarak, iş yeri disiplinini bozan, çalışma ortamını olumsuz yönde etkileyen bu durumdan son derece rahatsızlık duyuyoruz. Kamuda çalışan insanların iş güvenliğini tehdit eden davranışların ortadan kaldırılması için gerekli önlemlerin alınmasını istiyoruz. Başka mağdurlar olmasın istiyoruz. Bu tür tehditlerle insanlar sindirilmemesini istiyoruz. Ciddi bir şey yapılmadığını gören bu tür potansiyele sahip insanların cesaretlendirecek yeni olaylar yaşanmasını istiyoruz. Bir meslektaşımızı daha kaybetmek istemiyoruz. Bu tür saldırıların sıradan adi bir vaka olarak görülmemesini istiyoruz. İlgililerin ve yetkililerin can güvenliğimize dikkatini çekmek istiyoruz. Sesimizin duyulması için daha kaç meslektaşımız öldürülecek?

Bizler iş yerlerimizde işçilerimiz, nezaretçilerimiz ve teknik elemanlarımızla birlikte adil bir yapı içerisinde sağduyulu, özgürlükçü, demokratik, kade-

meler arasında birbirlerine güvenen, yapıcı, paylaşımcı ve karşılıklı özgüvene dayalı bir yapı oluşturacak yönetim anlayışıyla çalışmak istiyoruz.

Yetkilileri ve ilgilileri şehrin her noktasında emniyet tedbirlerini duyarlılıkla almaları konusunda buradan bir kez daha uyarırken saldırganlar hakkında suç duyurusunda bulunuyoruz. Üyelerimizin haklarını savunma görevi olan örgütlerimizin bu konunun takipçisi olacağını kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz.

20. 12. 2010

TMMOB Maden Müh. Od. Zong. Şb. Yönetim Kurulu

TMMOB Makina Müh. Od. Zong. Şb. Yönetim Kurulu

TMMOB Elektrik Müh. Od. Zong. Tems. Yönetim Kurulu

TMMOB Jeoloji Müh. Od. Zong. Tems. Yönetim Kurulu

KESK ESM Zong. Şb. Yönetim Kurulu

GMİS Genel Merkezi

Türk Enerji-Sen 1. Nolu Batı Karadeniz Şb. Yönetim Kurulu

Zonguldak Maden Müh. Derneği Yönetim Kurulu

Mühendis Mimarlar Derneği Yönetim Kurulu

Memurlar Derneği Yönetim Kurulu

Maden Teknikerleri Derneği Genel Merkezi Yönetim Kurulu

Maden Nezaretçileri Derneği Yönetim Kurulu

4 ARALIK DÜNYA MADENCİLER GÜNÜ ETKİNLİKLERİ

Resim dalında ilköğretim 1. kademe-
de dereceye giren öğrenciler

Sevgi GEBEDEK

Mithat Paşa İ.Ö.O 1/A sınıfından.

Görkem GÜLEDAĞI

Kilimli Cumhuriyet İ.Ö.O

4.sınıf öğrencisi.

Ozan AKAR

Yayla İ.Ö.O 5/C sınıfından.

Mansiyon ödülü alan öğrenciler

Zeynep AVAZ

Aslan Zeki Demirci İ.Ö.O

4/B sınıfından.

Ravzanur DEMİR

Kilimli Cumhuriyet İ.Ö.O 4. sınıf.

Jüri özel ödülüne layık bulunan öğ-
renciler

Bahri AYDIN Mimar Sinan İ.Ö.O 5/C

Resim dalında ilköğretim 2. kademe-
de dereceye giren öğrenciler

Devran ÇELİK

Mithat Paşa İ.Ö.O 8/A sınıfından.

Pınar SİVRİ Gazi İ.Ö.O 7/D sınıfından.

Büşra DÜZLÜ

Köksal Toptan İ.Ö.O 8/C sınıfından.

Mansiyon ödülü alan öğrenciler

Nur UZUNDURUGAN

Fener İ.Ö.O 8/A sınıfından.

Meltem ATİK Mehmet Akif İ.Ö.O 6/A
sınıfından.

Kompozisyon dalında dereceye giren
öğrenciler

BİR HÜZÜNLÜ SONBAHAR MEVSİMİ
adlı çalışmasıyla Uzun Mehmet Lisesi
11/C sınıfından Gamze EMUCE.

ÖLÜME İNAT adlı çalışmasıyla Zongul-
dak Atatürk Lisesi 10/E sınıfından Ay-
büke ÜNAL.

BABAMDAN BANA SON HATIRA adlı
çalışmasıyla Zonguldak Atatürk Lisesi
10/E sınıfından Eda KÖSE.

Kompozisyon dalında Mansiyon Ödü-
lü alan öğrenciler

SESSİZ NEHİRLER adlı çalışmasıyla
Zonguldak Fen Lisesi 11/A sınıfından
Doğuş KÖKARTTI.

DİPSİZ KUYU adlı çalışmasıyla Kız Tek-
nik ve Meslek Lisesi T12A sınıfından
Büşra ÜÇÜNCÜ.

Şiir dalında dereceye giren öğrenciler

KÜÇÜĞÜM adlı şiiri ile Zonguldak Fen
Lisesi 11/A sınıfından Doğuş KÖKART-
TI.

KARA DAMLA adlı şiiri ile İMKB Ana-
dolu Öğretmen Lisesinden İsmail AK-
ÇAOĞLU.

BEN MADENCİYİM adlı şiiri ile Zongul-
dak Fener Anadolu Lisesi 11 Sos. D sı-
nıfından Manolya GÜREL.

Şiir dalında Mansiyon ödülü alan öğ-
renciler

GENÇLİĞİMİN KÜLLERİ adlı şiiri ile
İMKB Anadolu Öğretmen Lisesi 9/A
sınıfından Samet Umut YAKASIZ.

BÜYÜYÜNCE ANLADIM adlı şiiri ile ER-
DEMİR Anadolu Lisesi 12 Fen B sınıfın-
dan Emir İslam SEFER.

ŞUBELERDEN HABERLER

Küçükler Satranç Turnuvası

- 1.Murat BAYRAKTAR
- 2.Hikmet Sami ERCOŞ
- 3.Abdülsamet KOYUN
- 4.Serhan Berat ÖZDEMİR
5. Ege ATAY
- 6.Görkem PALAZ
7. Selenay AKIN
8. Kaan TOPRAK
9. İlayda BAYRAK
10. Miraç BAYRAKTAR

Yıldızlar Satranç Turnuvası

- Mustafa Azat GÜÇLÜ
Murat Serhat YÜKSEL
Furkan KİRAZ

Tolga ŞENLİK

İkra Betül OĞUZ

Büyükler Satranç Turnuvası

- Ragıp DEDE
Doğuş KÖKARTTI
Sinan BUĞDAYCI

Komisyon Üyeleri

Resim

Hanife İlkay Ebru DAĞ

Yasemin ÖZDEMİR

Şiir ve Kompozisyon

Elif YETİMOĞLU

Ayşe TEKİN

TÜRKİYE TAŞKÖMÜRÜ KURUMU ÜRETİM KÜLTÜRÜ, BİLGİ BİRİKİMİ VE DENEYİMİYLE YERALTINDAKİ İKİ İŞÇİYE ULAŞMA OLANAĞINA VE YETENEĞİNE SAHİPTİR

“Türkiye Taş Kömürü Kurumu; Üretim Kültürü, Bilgi Birikimi ve Deneyimiyle Yeraltındaki İki İşçiye Ulaşma Olanağına ve Yeteneğine Sahiptir”

Bilindiği gibi, 17 Mayıs 2010 tarihinde Zonguldak-Karadon’da yaşanan maden kazasında ikisi maden mühendisi olmak üzere toplam 30 maden emekçisi yaşamını yitirmiştir. Hayatını kaybeden 2 işçiye ise hala ulaşılamamıştır. Kayıp madencilerimizin olabileceği tek yer Karadon Yeni Servis Kuyusu’nun dibidir. 300 km’ye yakın yer altı açıklığında üretim faaliyetleri gerçekleştiren TTK söz konusu kuyudaki suyun çekilmesini ve kuyu içindeki tahrip olan çelik yapıların temizlenerek kayıp madencilere ulaştırılmasını nedense (!) ileri teknoloji marifeti olarak görmüş ve yurt dışı ihalelere

bırakmıştır.

Diğer yandan, yarım yüzyıldan fazla zamandır kuyular işleten, kazısını yapan hatta kazı-proje-imalat-montaj hizmetleriyle derin yer altı ihraç kuyusu süren TTK, tüm bunları göz ardı ederek patlama nedeniyle hasar gören kuyu onarımını da kuyu dibi temizliği ile birlikte düşünerek böyle bir yola başvurmuştur (yurt dışı ihale).

Öncelikle söylemek gerekir ki kazanın meydana gelişi; TTK’nun madencilik faaliyetleri anlayışındaki zafiyetlerini ortaya çıkarmıştır. Benzer kazaların tekrar yaşanmaması için ders/dersler çıkarılmalıdır ve yönetim eksiklikleri giderilmelidir.

Kazanın üzerinden 170 gün geçmesine karşın henüz somut hiç bir gelişme sağlanamamıştır. Oysa Şili’deki bakır

madeninde 5 Ağustos 2010 tarihinde meydana gelen göçük sonucu yüzeyden 680 metre derinde mahsur kalan 33 madenci, olaydan 70 gün sonra kurtarılmıştır.

Oluş biçimiyle ve sonuçlarıyla iki iş kazası birbirinden çok farklı olup, buna göre değerlendirilmesi gerekir. Ancak, kaza sonrası kurtarma olayında ve insana verilen değer açısından bakıldığında farklılık bariz bir şekilde ortadadır. Birisinde devletin en üst makamı başta olmak üzere olay tüm kamuoyunca takip edilmiş, bütün bilimsel ve teknik olanaklar kullanılmıştır. Buna karşılık ülkemizdeki kazada kuyuda kalan iki işçinin naaşları unutulmuş, sanki sıradan bir iş yapıyormuş gibi bürokratik ve ticari önceliklerle işlemler takip edilmeye çalışılmıştır/çalışılmaktadır.

Olayın bugüne kadar sonuçlandırılmaması ülkemiz için ciddi bir itibar kaybıdır. Bu gelişmeler kamu vicdanını rahatsız etmekte, başta maden mühendisleri olmak üzere tüm mühendis arkadaşlarımızı ve kurum çalışanlarını üzmemekte ve ölen işçilerin yakınlarının acılarını daha da arttırmaktadır.

Türkiye Taş Kömürü Kurumu; üretim kültürü, bilgi birikimi ve deneyimiyle yeraltındaki iki işçiye ulaşma olanağına ve yeteneğine sahiptir. Aynı zamanda asli görevi olan bu konunun, deneyimi ve referansı tartışmalı olan Çinli bir firmaya ihale edilmesi havzada çalışan mühendis, teknik eleman ve çalışanlara yapılan büyük bir haksızlıktır ve büyük bir ayıptır. Kurumun bu yaklaşımı kendine ve 160 yıllık Zonguldak madencilik birikimine güvensizlik midir? Yoksa üst yönetim madencilik yapmaktan vazmigeçmiştir? Yer altı madenciliği ile olan herkes bilir ki 2 madencimizin bulunduğu kuyu dibine -540'dan veya bir üst kottan müdahale edilebilir. Kurum, iki işçiye ulaşma çalışmalarını kendisi yü-

rütmeli ve acilen sonuçlandırmalıdır.

Türkiye'nin en donanımlı tahlisiye ve kurtarma ekiplerinden birisine sahip olan kurum, 1992 Kozlu kazasında ve 1999 İzmit ve Düzce depremlerinde gerçekleştirdikleri kurtarma çalışmalarıyla neler yapabildiklerini herkese göstermiştir. Madencilerin cesaretini, azim ve kararlılığını bilmeyenlere yakın tarihimizi dikkatle okumalarını tavsiye ediyoruz.

Kurumun her türlü asli işini taşeronla vererek üretim refleksinin kaybolmasına neden olan ve en sonunda cenazelerini çıkarma işini dahi ihale eden yetkililerin başını ellerinin arasına alıp nerede hata yaptıklarını düşünmeleri gerekir. O kadar birikimin dağıtılarak bu günkü aciz duruma gelinmesinden sorumlu olan başta siyasi otorite olmak üzere tüm yöneticiler vicdani ve hukuki gereklilikleri yerine getirmelidir.

Bu konuda Odamızın asli görevi olmasına karşın kamusal sorumluluğumuz gereği, hiç bir karşılık beklemezsiniz iki işçinin çıkarılması çalışmalarında, Maden Mühendisleri Odası olarak görev ve sorumluluk üstlenebileceğimizi belirtiyoruz. Gelenen bu durumdan çok rahatsız olan ve çalışmaya katkı koymaya hazır deneyimli maden mühendisi ve diğer mühendis meslektaşlarımızın olduğunu da kamuoyuyla paylaşıyoruz.

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ ZONGULDAK İL KOORDİNASYON KURULU BİLEŞENLERİ

KAMU EMEKÇİLERİ SENDİKALARI KONGRESYONU ZONGULDAK ŞUBELER PLATFORMU

ZONGULDAK MADEN MÜHENDİSLERİ DERNEĞİ

3 Kasım 2010, Zonguldak

TAŞERON UYGULAMASI İFLAS ETMİŞTİR!

31 Ekim 2010 günü İstanbul Taksim Meydanı'nda güvenlik güçlerini ve masum vatandaşlarımızı hedef alan ve alçakça düzenlenen canlı bombalı saldırıdan derin bir üzüntü ve endişe duymaktayız. Ülkemizin birliğine kast eden bu hain saldırıyı nefretle kınıyor, yaralılara acil şifa dileklerimizi iletiyoruz.

Türkiye Taşkömürü Kurumu bünyesinde alt işveren olarak faaliyet gösteren ve yerin yüzlerce metre altında uzmanlık gerektiren bir faaliyet olan hazırlık ve tamir-tarama işlerini ihaleyle alan taşeron şirketlerin, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerini yeterince almadan ve işçilerin haklarını tam olarak ödemediği çalışmaları, son dönemde yaşananlarla bir kez daha net bir biçimde ortaya çıkmıştır.

17 Mayıs 2010 tarihinde TTK Karadon Müessesesi'nde taşeron şirketin çalıştığı -540 kotunda hazırlık çalışmaları sırasında meydana gelen grizu faciasında 30 insanımızı kaybettik. Aradan 5 aydan fazla bir süre geçmesine rağmen 2 madenciye halen ulaşılabilmemiş değil. Gerek Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Teftiş Kurulu Müfettişlerince hazırlanan raporda, gerekse bilirkişiler tarafından hazırlanan raporda Yapı-Tek adlı taşeron şirketin işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerini almadan ve uzmanlık gerektiren maden işkolunda faaliyet gösteren işçilerini eğitmeden çalıştırdığı belirlenmiştir.

Karadon'da meydana gelen facia; sonuçları itibariyle de tüm havza çapında maden işçilerinin motivasyonu üzerinde çok olumsuz etkiler yaratmış aynı zamanda da Karadon Müessesesi'nin hazırlık işlerini çok ciddi bir şekilde engellemiştir. Son olarak TTK Üzülmüş ve Kozlu Müesseselerinde hazırlık ve tamir-tarama işlerini ihaleyle alarak yürüten Star Fir-

ması çalışanları, haklarını alamadıklarını gerekçe göstererek eylem yapmış ocaklara girmemişlerdir.

Sistemin dayattığı taşeron şirketler, hak edişlerini TTK'dan zamanında ve düzenli olarak almış olmalarına rağmen, asgari ücret düzeyinde maaş alan şirket çalışanları ise haklarını alamadıkları için eylem yapmaktadırlar. Taşeron Şirket ekonomik nedenleri bahane ederek yerin yüzlerce metre altında canı pahasına çalışan maden işçilerinin haklarını, birçok kez uyarılmış olmalarına rağmen, düzenli olarak ödememekte, maliyetleri düşürme uğruna öncelikle işçilerin haklarından kesinti yapmakta ısrar etmektedirler. TTK'da bu duruma neredeyse seyirci kalmaktadır. Nitekim Üzülmüş Müessesesi'nde faaliyet gösteren şirket çalışanlarının bir bölümü haklarını alıncaya kadar işe gitmeme eylemi başlatmışlardır.

Haklarını almak için eylem yapan işçiler, şirket yetkililerince işsizlikle tehdit edilmektedir. Şirket yetkilileri "mevcut şartlar altında çalışmak istemeyen gider" anlayışı içindedir.

Star Şirketinde çalışan maden işçileri, GMİS çatısı altında örgütlenmiş ve Sendikaya üye olmuşlardır. Ancak Firma; GMİS'in maden işkolunda örgütlü olduğunu, kendilerinin ise bir inşaat şirketi olmaları gerekçesiyle bu duruma itiraz etmişlerdir. Böylelikle hem örgütlenme çalışmalarını baltalayan bir süreç uygulamışlar hem de kendilerinin maden işkolunda uzmanlıkları olmadığını, kendi ifadeleriyle kayıt altına almışlardır. Bu durumda TTK'nın yeraltındaki madencilik faaliyetleri maden işkolunda uzmanlığı olmayan yani bir anlamda yeraltındaki risklerden habersiz bir firma tarafından yürütülmektedir. Bunu kabul etmek mümkün değildir. Yerin yüzlerce met-

re altında madencilik faaliyetleri gösteren işçiler, inşaat işçisi değil maden işçisidir.

Siyasi iktidar tarafından 12 Eylül Anayasa referandumu süresince çalışanların birden fazla sendikaya üye olmaları! ileri demokratik bir hak olarak öne sürülmüştür. İşçilerin değil birden fazla sendikaya üye olmaları, kendi işkollarında örgütlü bir sendikaya üye olmalarına bile izin verilmemekte, örgütlenen veya örgütlenmeye çalışan emekçilerin kapı önüne konulmasında bir sakınca görülmemektedir.

Çalışanlarının örgütlenmesinin önüne engeller çıkaran, işçilerin haklarını zamanında ve tam olarak ödemekten kaçınan taşeron şirket "karlılığı" öncelikli hedef seçmiştir. İşçi haklarıyla ilgili konuları ise maliyet unsuru olarak görmektedir. Keyfi uygulamalarıyla çalışanlar üzerinde baskı uygulamaktadır. TTK ile imzalanan sözleşmede yer alan hükümleri çiğnemekte ve TTK'da buna göz yummaktadır. İşçilere yönelik hak kayıplarından TTK'da sorumludur. Hem taşeron firma hem de TTK attıkları imzaya sahip çıkmamaktadırlar. Bugün kapitalist sistemin dayatması olarak her alanda karşımıza çıkan özelleştirme; buna bağlı olarak da örgütsüzleştirme, kuralsızlaştırma ve ticarileştirme mevcut durum haline getirilmiştir. Bugün bu anlayışın bedeli ise ne yazık ki ağır bir şekilde ödenmektedir.

TTK'nın geçmişten bugüne yaparak uzmanlaştığı hazırlık ve yıkama faaliyetlerinden sistemin, iktidarın ve kurum yönetiminin dayatmasıyla verimlilik ve maliyetler gerekçe gösterilerek vazgeçilmiştir. Ancak bugün gelinen nokta açıkça göstermektedir ki söz konusu bu şirketlerin verimli çalıştıklarını söylemek mümkün değildir. Bu firmalar teknolojik olarak farklı bir uygulama getiremedikleri gibi TTK'nın makine ve teçhizatını kullanarak faali-

yetlerini yürütmekte, taahhüt ettikleri işleri zamanında bitirememekte ve sürekli olarak süre uzatımı istemektedirler.

Verimlilikten uzak ve yüksek maliyet gerekçesiyle TTK'nın kendi faaliyetlerinden vazgeçmesi bugün geldiğimiz noktada çok ciddi zararlara yol açmıştır. Bu yanı sıra ısrar edilmemelidir. Geçmişte hem işçi sağlığı ve iş güvenliği açısından ve hem de verimlilik ve maliyetler açısından yaptığımız tüm uyarılara rağmen yürürlüğe konulan taşeron uygulamalarında yaşanan son olumsuzluklar açıkça göstermektedir ki "taşeron uygulaması artık iflas etmiştir"

Bugün yaygın ve planlı bir biçimde uygulamaya sokulan taşeronlaştırma uygulamaları çok sayıda işçinin çalıştığı işyerlerinde üretime yönelik faaliyetleri ana firma ve taşeron firma olarak bölmüştür. Zaten uygulamanın ana amacı da budur. Bu bölünme de işçilerin yan yana gelmesini ve örgütlü mücadele yapmasını engellemiştir. "Yani iş güvencesini, işçi haklarını lüks haline getirmiştir. Yani sömürünün yeni adı olmuştur taşeronlaştırma."

Artık, TTK için zaman kaybına ve ciddi ekonomik kayıplara neden olan taşeron uygulamasından mümkün olan en kısa sürede vazgeçilmelidir. Taşeron firmalarda çalışan maden işçileri kurum bünyesine alınmalıdır. 160 yıldır olduğu gibi TTK asli işleri olan hazırlık ve tamir-taramayı kendisi yapmalıdır.

01 Kasım 2010

TMMOB ZONGULDAK İL KOORDİNASYON KURULU

GENEL MADEN İŞÇİLERİ SENDİKASI

KAMU EMEKÇİLERİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU ZONGULDAK ŞUBELER PLATFORMU

ERZURUM'UN AŞKALE İLÇESİNDE 70 MİLYON DOLAR DEĞERİNDE KROM VE MANYEZİT İŞLEME TESİSLERİ KURULDU

Erzurum'un Aşkale ilçesinde 70 milyon dolar değerinde krom ve manyezit işleme tesisleri kuruldu. Geçtiğimiz günlerde üretime başlayan tesislerde hedef yıllık 100 bin ton ihracat yapmak. Trabzon Madencilik ve Metal Sanayi Ticaret A.Ş.'nin Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Mustafa Yanmış, bölgede 50 yıllık maden rezervi bulunduğunu bildirdi.

Trabzon Madencilik ve Metal Sanayi Ticaret A.Ş.'nin Aşkale ilçesine kurduğu Krom- Sinter Manyezit tesisleri üretime başladı. Teknolojinin son cihazlarının kullanıldığı tesislerde 12 bin metrekare kapalı alanda magnezyum karbonat pişirilerek magnezyum oksit haline getiriliyor. Üç vardiya halinde çalışan işçiler, günde 13 ton manyezit üretimi gerçekleştiriyor.

Şirketin Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Mustafa Yanmış, bölgeye maden yatırımı konusunda uzun süredir çalıştıklarını belirtti. Madencilik konusunda deneyimli olduklarını bildiren Mustafa Yanmış, "Şirket ortağımız Salih Cihan'la beraber Doğu Anadolu madenlerini işletip Trabzon limanından Ukrayna ve Rusya'ya ihraç etmeyi hedefledik. 2002 yılında Aşkale'yi merkez alarak krom ve manyezit üretme için çalışmalara başladık. 2003-2004 yılında krom tesislerini kurduk, manyezit için de fizibilite yaptık. 2007 yılında bölgede 22 adet krom ve manyezit sahası hazırladık. 2007 sonunda krom zenginleştirme tesisini açtık, şimdi de 8 Aralık 2010 tarihi itibarıyla manyezit tesisimiz üretime başladı" diye konuştu.

Simtel Manyezit tesisinin 185 dönüm arazi üzerine kurduklarını anlatan Mustafa Yanmış, bölgede inceleme yapan Rus, Slovak ve İsveçli uzmanların re-

zervin 50 yıllık olduğunu bildirdiklerini kaydetti. Krom ve manyezit tesisinin maliyetinin 70 milyon dolar olduğunu belirten Mustafa Yanmış, rezervle ilgili artış olması halinde 250 milyon dolarlık bir yatırımı hedeflediklerini bildirdi. Kurdukları tesisin sadece enerjide kullanılan malzemelerinin ithal edildiğini, diğer bölümlerin yerli teknoloji olduğunu vurgulayan Mustafa Yanmış, "Krom ve manyezitte yıllık 90 milyon dolar ihracat hedefimiz var. Bunun 50-60 milyon dolarını kendi imalatımız, kalan bölümünü de çevreden ticaret yapacağımız ürünler oluşturacaktır" dedi.

İLK İHRACAT UKRAYNA'YA

Madenleri eritmek için ateş yuvası yapımında tuğla, ziraat, hayvancılık, ilaç sanayi gibi sektörlerde manyezit madeninin kullanıldığını kaydeden Mustafa Yanmış, ilk üretimden Ukrayna'da bir fabrikaya 2 bin 500 ton manyezit sattıklarını belirtti. Yanmış, ürünün 15 Ocak 2011 tarihinde Trabzon limanında gönderileceğini, 410 personelin çalıştığı fabrikada yazın bölgedeki ocakların devreye girmesiyle birlikte çalışan sayısının 600'e çıkacağını söyledi.

ÇEVREYE 9 MİLYON DOLAR

Yatırım maliyetinin 9 milyon dolarını fabrika atıklarını dışarı atmayacak filtre, yıkama kulelerine harcadıklarını belirten Mustafa Yanmış, manyezit tesislerinin çevre dostu olarak faaliyetini sürdürdüğünü açıkladı.

Yanmış, bacalardan savrulacak tozu, kurdukları filtrelerle fabrikada presleyerek yeniden ekonomiye kazandıracaklarını, Erzurum'daki tesislerinin Türkiye'nin en modernlerinden

NIĞDE ÜNİVERSİTESİ'NDEN TEKNİK GEZİ

Niğde Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Maden Mühendisliği Bölümü tarafından 18 Aralık 2010 tarihinde **"Gümüştaş Madencilik ve Ticaret A.Ş. Niğde-Bolkardağı İşletmesi"**ne bir günlük teknik gezi düzenlenmiştir. Maden Mühendisliği Bölümünden 6 Öğretim Üyesi, 1 Araştırma Görevlisinin katıldığı gezide, yeraltı mekanize altın-gümüş işletmesi ve üretim çalışmaları yerinde uygulamalı olarak görülmüş, önemli pek çok mesleki bilgi paylaşılmıştır.

İşletme hakkında kısa bilgiler aşağıda verilmiştir:

Bolkardağı madeni Niğde-Ulukışla İlçesi Madenköy mevkiinde yer almak-

tadır. Tesiste yeraltı üretim yöntemiyle çıkarılan cevher, tank liçi yöntemiyle zenginleştirilerek dore altı ve gümüş, tüvanan olarak da kurşun-çinko elde edilecektir. 2009 yılı itibarıyla, arama çalışmalarında tonda ortalama 10 gram altın, 334 gram gümüş ihtiva eden 500.000 ton kurşun-çinko rezervi tespit edilmiştir. Rezerv artırımı amaçlı sondaj faaliyetleri sürdürülmektedir.

Günde iki vardiya olarak çalışılan işletmede, 5 Mühendis ve 65 kalifiye işçi olmak üzere toplam 70 kişi istihdam edilmektedir. 72.000 ton/yıl kapasiteli cevher hazırlama ve zenginleştirme tesisinin 2011 yılında devreye alınması hedeflenmektedir. Niğde-Bolkardağı işletmesinin yatırım tutarının 26.390.000 \$ olacağı öngörülmektedir.

Teknik gezinin gerçekleştirilmesine, öğrenci staj kontenjanları sağlanmasına ve üniversite-sanayi işbirliğine vermiş oldukları katkılarından dolayı Gümüştaş Madencilik A.Ş. Niğde-Bolkardağı İşletme Müdürü Sayın M. Celal Zeytinoğlu ve Jeoloji Mühendisi Sayın Zafer Baykan'a Niğde Üniversitesi Maden Mühendisliği Bölümü olarak teşekkürlerimizi sunarız.

ODTÜ MADEN MÜHENDİSLİĞİ BÖLÜMÜ 50. YIL SEMPOZYUMU KAPSAMINDA PANEL DÜZENLENDİ

ODTÜ Maden Mühendisliği Bölümünün 50. kuruluş yılı nedeniyle 16 Ekim 2010 tarihinde bir panel düzenlenmiştir. Panelist olarak MTA, TKİ, ETİ Maden Genel Müdürlüğü yetkilileri ile Üniversitelerden ve Özel Sektörden yetkililerin katıldığı ve "2060' lı yıllarda madencilik sektörünün geleceğine dönük öngörülerin" tartışıldığı panele çok sayıda meslektaşımız katılmıştır. Panelde Oda Başkanımız Mehmet Torun "Mesleki Örgütlülük" konulu bir sunum yapmıştır.

Oda Başkanımızın yaptığı konuşma aşağıdadır:

MESLEKİ ÖRGÜTLÜLÜK

Değerli Hocalarım, Değerli Meslektaşlarım, Sevgili Öğrenciler;

Herkesi Odam ve şahsım adına saygıyla, sevgiyle kucaklıyorum. Şili'de meydana gelen maden kazası sonrası sağ olarak kurtarılan madencilere geçmiş olsun dileklerimi sunarken, Zonguldak- Karadon'da yeraltında 5 aydır ulaşılamayan maden işçilerimizle de bir an önce ulaşılmasını temenni ediyorum.

Örgütlenme, kelime anlamı ile; ortak bir amacı veya işi gerçekleştirmek için bir araya gelmiş kurumların veya kişilerin oluşturduğu birliktelik, teşekkül oluşturma anlamına gelmektedir. Gerek ülke bazında, gerekse küresel anlamda örgütsüz bir yapılanma ile gerçekçi ve amaca yönelik hiçbir etkinlik sağlanamayacağı açıktır.

İnsanlık tarihine bakıldığında insanların ihtiyaçları temelinde kurdukları zorunlu ya da gönüllü birliktelikler birer

örgütlenme biçimi olarak karşımıza çıkmaktadır. Örneklemek gerekirse, ilkel toplumlarda insanlar en temel ihtiyaçları olan beslenme, barınma gibi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla bir araya gelerek doğanın onlara dayattığı güç koşulları aşmaya çalışmışlardır. Daha sonraki toplumlarda da egemen olan güçler egemenliğini sürdürmek, baskı altındakiler de üzerindeki baskıları ortadan kaldırmak için ihtiyaçları çerçevesinde bir araya gelmişlerdir.

Günümüz kapitalist toplumunda ise en temel örgütlenme biçimi olarak devlet organizasyonu ile karşılaşmaktayız. Bu yapı çeşitli biçimlerde ortaya konulmuş olsa da esas itibarıyla bir örgütlenmedir. Ne var ki bu yapı toplumun çeşitli kesimlerinin sorunlarına yanıt verse de bazı kesimlerin ihtiyacına yanıt vermemektedir. Bu yapıyı denetlemek maksadıyla gönüllü ya da zorunlu üyelik biçiminde çeşitli menfaat kesimleri ihtiyaçları temelinde bir araya gelerek kurdukları birlikler aracılığı ile sorunlarını dile getirerek çözüm arayışı içine girmişlerdir. Bunlar; işçi, işveren, esnaf, meslek sahipleri, doğa ve çevre, kültür-sanat, kadın, gençlik gibi konularda bir araya gelerek merkezi devlet yapılanmasının kendi alanlarına yönelik dayatmalarına itiraz etmekte ve çözüm yolları aramaktadır.

Devlet örgütlülüğünün sağlam olmadığı yerlerde kamusal alanda sorunlar yaşanacağı, zaman zaman uluslararası alanda prestij ve hak kayıpları yaşanacağı açıktır. Meslek odalarının bulunmadığı veya etkin olmadığı durumlarda da; en basit ifadesi ile sayıları on binlerle ifade edilebilecek meslek

sahiplerinin görüş ve önerileri alınmamış, onların etkin ve yetkin çalışma koşulları yerine getirilmemiş olacaktır. Ancak, hal böyle iken ülkemizde ister kamu kurumu niteliğindeki meslek odaları olsun; isterse dernekler gibi tamamen kamu alanı dışında yapılanmalar olsun, sivil örgütlenmelere daima ihtiyatla yaklaşmış, zaman zaman muhtemel sorun odakları olarak görülmüşlerdir.

1954 yılında, Türkiye sınırları içinde meslek ve sanatlarını icraya kanunen yetkili olup da mesleki faaliyette bulunan yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis ve mimarları teşkilatı içinde toplayan tüzel kişiliğe sahip Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği kurulmuştur. Kurulduğu günden beri toplumun vicdanı, kamuoyunun sesi olma özelliğini korumaktadır.

Birlik Kanununun (c) maddesi kuruluş amacını ortaya koymaktadır.

c) "Mühendislik ve mimarlık mesleği mensuplarının, müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlâkını korumak için gerekli gördüğü bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak;" denmektedir. Bugün bağlı 23 meslek odası ve 400 000 üyesiyle TMMOB, ülkemizin tek ve güçlü bir mühendis, mimar örgütüdür. Kendi Odamız olan Maden Mühendisleri Odası da maden mühendislerini bünyesinde barındıran bir meslek odası olarak üzerine düşen kamusal görevi yerine getirmeye çalışmaktadır.

Odanın amaçları, Ana yönetmeliğin 6. maddesinde belirtilmiştir.

Madde 6 - Odamızın amaçlarından bir kaçışunlardır:

a) "Doğal kaynakların bulunmasında, işletilmesinde, sanayinin gereksinimine uygun olarak hazırlanmasında ve pazarlanmasında, ülke ve kamu yararı doğrultusunda madencilik politikaları üretmek, bu hedefe ulaşmak için gerekli görülen tüm girişim ve etkinliklerde bulunmak,

b) Maden mühendisliği mesleğinin gelişmesi, üyelerinin hak ve yetkilerinin sağlanması, meslek onurunun korunması için gerekli çalışmaları yapmak,"

Odamız bu görevlerini yerine getirirken Üniversitelerle çok sıkı bir işbirliği içerisinde olmuştur. Bu anlamda ODTÜ Maden Mühendisliği Bölümü ile de sürekli işbirliği sağlanmıştır. Bu destek ve işbirliği için katkı koyan bütün bilim insanlarına Odam adına teşekkürlerimi sunuyorum.

Meslek örgütlerinin güçlü olabilmesi üyelerinin desteğine bağlıdır. Bu anlamda tüm üyelerimizin desteği ve katkısı bizim için çok önemlidir. Odamıza katkı koyan, destek veren tüm üyelerimize bu vesileyle tekrar teşekkür ediyorum.

ODTÜ Maden Mühendisliği Bölümünü ve hocalarımızı; bilime, madencilik sektörüne ve Odamıza verdiği desteklerden dolayı kutluyor, nice 50 yıllara diyorum.

MTA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ MADEN ANALİZLERİ ve TEKNOLOJİ LABARATUVARLARI TÜRKAK TARAFINDAN AKREDİTE EDİLDİ

MTA Genel Müdürlüğü; asli görevinin maden arama ve aramacılığı olmakla birlikte kendi projelerine ve diğer madencilik kurum ve kuruluşları içinde yerbilimleri ile ilgili AR-GE faaliyetleri yürüten bir kurumdur. Sadece madenlerin aranmasında değil, bulunan madenlerin ekonomik olup olmadığına yönelik analiz ve teknolojik araştırmalar da yapmaktadır. Doğal kaynaklarımızın aranmasından etüt edilmesine, analiz ve teknolojik testlerinden fizibilitesinin yapılmasına kadar yerbilimleri ile ilgili tüm disiplinleri bir arada bulunduran dünyadaki birkaç kurumdan biridir.

Bu kapsamda; yapmakta olduğu birçok analiz/testlerde referans laboratuvar olabilecek MAT Dairesi Laboratuvarlarının, TS EN ISO/IEC 17025 Deney ve Kalibrasyon Laboratuvarlarının Yeterliliği İçin Genel Şartlar Standardına göre akredite edilmesi ile ilgili çalışmalar tamamlanmış ve yapılan denetimlerde Dairemizde kurulan Kalite Yönetim Sistemi ve Laboratuvarlarımızın Teknik Yeterliliği, uygun bulunarak 04.10.2010 tarih ve AB-0394-T numarası ile TÜRKAK (Türk Akreditasyon Kurumu) tarafından akredite edilmiştir. Akreditasyon Sertifikası ve Akreditasyon Kapsamı Ek'te verilmiştir. Akreditasyon kapsamımız her yıl ilave edilecek analiz/testlerle genişletilecektir.

Akreditasyon; laboratuvarların, muayene ve belgelendirme kuruluşlarının ulusal ve uluslararası kabul görmüş teknik kriterlere göre uygunluğunun değerlendirilmesini, yeterliliğinin

onaylanmasını ve düzenli aralıklarla denetlenmesini ifade eden bir kavramdır.

Ülkemizde, laboratuvarların Akreditasyonu gönüllülük esasına dayanmasına rağmen, AB' ye uyum çerçevesinde; yasalara ve Avrupa Direktiflerine uymak (örneğin Kömür ve Su analizleri için Çevre Mevzuatı, Doğal Taşlarda CE belgesinin alınması, 89/106/AT Yapı Malzemeleri Yönetmeliği gereği gibi) ve müşterilerin doğru, güvenilir ve uluslararası geçerliliğe sahip analiz/test sonucu taleplerini karşılamak, akreditasyonu gönüllülük alanından çıkarıp zorunlu hale getirmiştir. Laboratuvarlar akredite olmakla;

- ✓ Ulusal ve uluslararası yasalara uyum,
- ✓ Güvenilir teknik yeterlilik,
- ✓ Ulusal ve uluslararası yüksek saygınlık,
- ✓ Laboratuvarların yeterliliğinin resmi olarak tanınması,
- ✓ Müşterilere güvenilir analiz/test hizmeti,
- ✓ Düzenlenen rapor ve sertifikaların uluslararası kabul görmesi,
- ✓ Uluslararası ticarete deney ve analiz tekrarlarını önleyerek masrafları azaltması,
- ✓ Hataların önlenmesi ile maliyetlerin düşürülmesi,
- ✓ ISO 9001 veya ISO 9002 şartlarını karşılama, avantajlarını elde etmiştir.

AFYONKARAHİSAR'DA DOĞALTAŞ ANALİZ LABORATUVARI KURULDU

Ege Maden İhracatçıları Birliği ile Afyon Kocatepe Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Maden Mühendisliği Bölümü işbirliğiyle Afyonkarahisar'da kurulan Doğaltaş Analiz Laboratuvarı (DAL), Türk Akreditasyon Kurumu (TÜRKAK) tarafından 10 Ağustos 2010 tarihinde akredite edilmiştir.

Mermer ve doğaltaş sektörünün gelişimine önemli katkı sağlayacak, mermer ve doğaltaş ürünlerinin mevcut standartlarla ve AB normlarıyla uyumlu ve eşdeğer hale getirilmesi için gerekli olan analiz ve/veya test hizmetlerinin sunulacağı, doğaltaşlarda CE işareti markalaması için gerekli olan ulusal ve uluslararası standartlara uygun test ve/veya analizlerin yapılabileceği akredite laboratuvar kurulması kararı 06.03.2008 alınmıştır. Gerekli finansman ihtiyacı Ege İhracatçı Birlikleri "Maden İhracatçıları Birliği" tarafından sağlanan ve AKÜ Mühendislik Fakültesi Maden Mühendisliği bölümü bünyesinde kurulan Doğaltaş Analiz Laboratuvarı (DAL)'ın akreditasyon çalışmaları Mart 2009'da başlatılmış, 10 ay içinde tamamlanmış ve akreditasyon için 24.12.2009 tarihinde AB-0384-T dosya numarası ile Türk Akreditasyon

Prof. Dr. Eyüp SABAH

Kurumu (TÜRKAK)'a başvuruda bulunulmuştur. 11-12 Mart 2010 tarihinde TÜRKAK tarafından denetlenen Doğaltaş Analiz Laboratuvarı (DAL), akreditasyon onayını 10.08.2010 tarihinde almıştır. Bu donanımlı laboratuvarında bulunan test ve/veya analiz cihazları sayesinde, Afyonkarahisar ili ve çevre illerle (İzmir, Ankara, Konya, Eskişehir, Kütahya, Uşak, Denizli, Burdur, Isparta vb.) Türkiye'nin her yöresinden gelebilecek her türlü test ve/veya analiz ihtiyacı rahatlıkla karşılanabilecektir

DAL, ulusal ve uluslararası standartları kullanarak doğaltaşlarla ilgili test ve/veya analizlerin tamamına yakını yapabilecek şekilde yapılandırılmış, test ve/veya analiz işlemlerinde gerekli kaliteyi sağlamak için ihtiyaç duyulan kaynakların temininden ve teknik işlemlerinden genel olarak sorumlu bir teknik yönetime ve yönetim sisteminin uygulanması, sürdürülmesi ve iyileştirilmesinden sorumlu idari bir yönetime sahiptir.

AKÜ Mühendislik Fakültesi, Maden Mühendisliği Bölümü Doğaltaş Analiz Laboratuvarı (DAL), TÜRKAK onaylı akredite bir laboratuvar olup, sektöre sunacağı hizmetlerin kapsamı aşağıda sunulmuştur:

- TS EN 1925 Kılcal etkiye bağlı su emme katsayısının tayini
- TS EN 1926 Basınç dayanımı tayini
- TS EN 1936 Özgül kütle
- TS EN 1936 Görünür yoğunluk, toplam ve açık gözeneklilik tayini
- TS EN 13755 Atmosfer basıncında su emme tayini
- TS EN 12370 Tuz kristallenmesine direncin tayini

- TS EN 12371 Don tesirlerine dayanıklılık ve don sonrası basınç dayanımı deneyi (25-240 döngü)
- TS EN 13161 Sabit moment altında eğilme dayanımının tayini (4 nokta)
- TS EN 12372 Yoğun yük altında bükülme dayanımı tayini (3 nokta)
- TS EN 12407 Minerolojik / Petrografik tanımlama
- TS EN 13919 Nemli ortamda SO2 yıpratmasına karşı direncin tayini
- TS EN 14066 Termal şok etkisiyle yıpranmaya direncin tayini
- TS EN 14157 Aşınma direnci tayini
- TS EN 14231 Pandül deney donanımıyla kayma direncinin tayini (Kuru zeminlerde)
- TS EN 14231 Pandül deney donanımıyla kayma direncinin tayini (Islak zeminlerde)
- TS EN 14579 Ses hızı ilerlemesinin tayini
- TS EN 14205 Knoop sertliğinin tayini
- XRF ile kimyasal analiz

SAYIN ÜYEMİZ

Daha etkin ve güçlü bir oda için üyelik aidatlarınızı düzenli ödeyiniz. Gecikmiş aidat borçlarınız için kredi kartınızdan ödeme yapabilirsiniz. Borçlarınızı taksitlendirebilirsiniz.

Banka Hesap numaralarımız;

T. İş Bankası -Meşrutiyet Şubesi

IBAN:TR430006400000142130008120

Ziraat Bankası -Kızılay Şubesi

IBAN: TR190001000685390090315001

Posta Çeki Hesap No:86665

IGCP 575 PROJESİNİN YILLIK TOPLANTISI ZONGULDAK'TA YAPILDI

Prof. Dr. Vedat DİDARİ

UNESCO/IUGS Uluslararası Yerbilimleri Programı (IGCP)'nce desteklenen "Güney doğu Avrupa-Amerika Pensilvaniyen Karasal Yaşam Ortamları" başlıklı proje kapsamındaki toplantı Zonguldak'ta gerçekleştirildi.

Orta Pensilvaniyen zamanda kömür oluşturan ormanların kapladığı sahalardaki dramatik azalma uzunca bir zaman küresel ısınmanın bir sonucu olarak değerlendirilmiştir. Son zamanlarda ise aslında bu dramatik değişimin küresel ısınmayı tetiklediği şeklinde görüşler ortaya atılmıştır. Bu görüşlerin dayanağını oluşturacak bulguların sağlanmasını hedefleyen araştırmaların en önemlileri arasında IGCP projeleri yer almaktadır. Son proje hakkında ayrıntılı bilgi aşağıdaki proje web sitesinden edinilebilmektedir.

<http://igcp575.org/index.htm>

Bu projenin ilk resmi toplantısı 28-30 Eylül 2010 tarihlerinde Zonguldak'ta yapıldı. Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden (Bulgaristan, Hırvatistan, Çek Cumhu-

riyeti, Almanya; Polonya, Sırbistan, İngiltere ve Türkiye) gelen katılımcılar, ilk gün Z.K.Ü.de, Karbonifer yaşam ortamları ve Türkiye kömür havzalarını konu alan, çeşitli sunumların yapıldığı ve yerel uzmanların da katıldığı bir teknik oturumda bir araya geldiler. Bu toplantı yerel medya tarafından da izlendi. İlk günün akşamı yapılan proje toplantısında (business meeting) öncelikle gelecek yıl içindeki proje etkinlikleri ve yapılacak çalışmalar ve daha sonraki yıllarda yoğunlaşılması gerekli konular tartışıldı. Zonguldak-Amasra Havzalarının proje için yaşamsal önemi olduğu ve Zonguldak'lı uzmanlarla işbirliğinin geliştirilerek sürdürülmesinin gereği katılımcıların tümünce kabul edildi. İkinci gün Amasra'da ve üçüncü gün Zonguldak, Kozlu ve Armutçuk'ta saha gezileri yapılarak örnekler toplandı.

Organizasyonunu Prof. Dr. Vedat DİDARİ'nin koordinatörlüğünde Z.K.Ü. Maden Müh. Böl'nün üstlendiği toplantı ve saha incelemelerine Z.K.Ü. Rektörlüğü, Hema A.Ş. ve Maden Müh. Odası Zong.Şb. değerli maddi-manevi katkılar koydu. T.T.K., Hema A.Ş. ve M.T.A. uzmanları ile yerel jeologların ve maden mühendislerinin katılımları organizasyona büyük güç katarak gerek ülkemiz ve gerekse kentimiz adına bir yüz akı olmasını sağladı.

Proje ekibi ve yerel katılımcılar Amasra'da

ETİBANK* 75 YAŞINDA.....

Nadir AVŞAROĞLU

Maden Mühendisi

Dünya üzerindeki az gelişmiş ülkelerin ekonomik kalkınmaya girişirken, alınması gereken kararlar ve bu amaca yönelik oluşturmaları gereken kurumlara en iyi örnek, Cumhuriyetin kuruluşundan 1938 yılına kadar geçen süre içinde ülkemizde yaşanan ekonomik kalkınma sürecidir. Cumhuriyetimizin kuruluşunun ilk yıllarında yaşanan bu süreçte yer alan en önemli kurumlar; MTA, Etibank, Sümerbank, EİEİ gibi madencilik kuruluşlarıdır.

1930'lu yıllara kadar, gerek Osmanlı dönemi ve gerekse Cumhuriyet döneminde, ülkenin doğal kaynakları-

nın tespitine ve işletmesine yönelik bilimsel çalışmalar yapıldığını söylemek mümkün değildir. Bu belirsizliğin ortadan kaldırılması amacıyla maden aramalarına başlanması gerektiği bilinciyle 14 Haziran 1935 yılında Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü, yine aynı gün ve 2805 sayılı yasa ile "Madencilik, Enerji Üretimi ve Dağıtım alanlarında faaliyet göstermek üzere" Etibank kurulmuştur.

Etibank'a kuruluş kanununun 5. maddesinde "MTA'nın araştırmaları sonucunda verimliliği ve işletilebilirliği tespit olunan sahalarda Bakanın onayı ile işletmeler kurup, üretimi gerçekleştirmek" görevleri verilmiştir. MTA, ekonomik değere haiz sahaları ilgili Bakanlık kanalıyla Etibank'a devretmeye, Etibank da, bu kaynakları işletmeye zorunlu kılınmıştır. Aynı zamanda Etibank ruhsat alabilir, ruhsat devir edebilir ve elde ettiği hakları ya da hisseleri başkalarına satabilir bir yapıya sahiptir.

Etibank'ın bu ülke için gerçekleştirdiği madencilik faaliyetleri saymakla bitmez. Türkiye'nin her yerindeki en önemli madencilik faaliyetlerinde Etibank'ın ya da bu kurumda yetişmiş personelin imzasını görmek mümkündür. Ülkemizdeki madenciliğin beşiği olan Zonguldak'ta yıllarca Etibank ile birlikte taşkömürü üretimi gerçekleştirmiş, taşkömürü havzamız belki de bilimsel madencilik uygulamalarına Etibank aracılığı ile geçmiştir. Yine kuruluşundan bu yana kömüre dayalı santrallerin ve yakacak kömür ihtiyacının karşılanması amacı ile çalışmalar yapılmıştır. Kömür rezervlerinin

* Şu andaki resmi adı ne olursa olsun. Kurumun ismi; benim için her zaman Etibank'dır.

artırılması için aramalara hız verilmiş ve linyite yapılan yatırımlar sonucu (Değirmisaz, Soma, Tunçbilek, Seyitömer) linyit üretiminde büyük artışlar sağlanmıştır.

Bu dönemde, sanayileşme hedefine ulaşabilmek için demir ve çelik üretiminin gerçekleşmesi amacı ile Etibank tarafından çalışmalar yapılmıştır. 1939 yılında kurulan ülkemizin ilk Demir-Çelik fabrikası Karabük'ün temellerinde yine Etibank'ın gayretleri vardır. Bu fabrikanın hammadde ihtiyacının karşılanması amacıyla demir aramalarına başlanmış ve Divriği demir yatağı bu dönemde işletmeye alınmıştır. Bu maden üretimlerinin yanı sıra Etibank'ın ülkemizdeki krom, bakır, manyezit, çinko ve kurşun başta olmak üzere birçok madenin aranması ve üretimiyle ilgili projelendirme çalışmalarının yürüttüğü de bilinmektedir. Bu madenlerin dışında özellikle

bor madenleri konusunda Etibank'ın yaptığı çalışmaları ve yarattığı birikimi anlatmaya gerek duymuyorum.

Etibank bu topraklar üzerindeki madencilik birikimi ve kültürünü oluşturan en önemli kurumlardan biridir.

O güzel kurumlar

O güzel atlara bindiler ve

Gittiler....

Evet artık Etibank gidiyor. 1935 yılında kurulan bu güzide kurum, 1998 yılının başında yeniden yapılandırılarak Eti Holding AŞ adını aldı. Etibank'ta özelleştirme uygulaması için hazırlanan plan gereğince, Kurumdan önce 1993 yılına gelindiğinde özelleştirilmek üzere Etibank bünyesinde bulunan bankacılık bölümü Etibank Bankacılık AO adıyla bağımsız bir bölüm halinde Özelleştirme İdaresi'ne devredildi. Böylece önce 1935 yılından beri yürütülen bankacılık ayrılarak finansal destek kolu yok edildi.

Aynı yıl Karadeniz Bakır İşletmeleri AŞ ve Çinkur AŞ de özelleştirilmek üzere Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na devredildi. Geriye kalanlar, Etibank Genel Müdürlüğü, Holding çatısı altında Eti Bor AŞ, Eti Dış Ticaret ve Pazarlama AŞ, Eti Alüminyum AŞ, Eti Gümüş AŞ, Eti Krom AŞ, Eti Bakır AŞ ve Eti Elektrometalurji AŞ adlarıyla 7 ayrı şirkete bölündü. Böylelikle hem kurumun özelleştirilmesi için gereken

altyapı hazırlandı, hem de ek 150 adet üst düzey kadro yaratıldı. Bu ülkedeki madencilik birikiminin en önemli parçası olan Etibank'ın elinde şu anda sadece bor işletmeleri bulunmaktadır.

Kendi kaynaklarını yok sayan, kaynaklarını kullanmayan bir ülkenin kalkınması mümkün değildir. Madenler kalkınmanın temel unsurlarının en önemlisidir. Ülkelerin kalkınmaları ve yaşam seviyelerinin belirleyicisi olarak kabul edilen sanayi, enerji ve tarım sektörlerinin temellerini de madencilik oluşturmaktadır. Ulusal Kurtuluş Savaşı sonrası ülke kalkınması için kurulan sanayi, madenler ve madencilik üzerine oturtulmuştur, Cumhuriyetin ilk yıllarında madencilığe ayrı bir önem verilmiştir.

Günümüzde ülkemizde 40 çeşidin üzerinde ekonomik boyutta maden üretimi yapılmaktadır. Geçmiş yıllarda ülkemizde Etibank aracılığı ile üretilmiş, volfram, civa, fosfat gibi bazı madenler bugün üretilmemektedir. Ülkemizdeki üretimlerin bir kısmı sanayimizin hammadde gereksiniminin karşılamada kullanılırken arda kalan da yarı mamul ya da üretildiği gibi ihraç edilmektedir.

Günümüzde Etibank'ın özelleştirilmesi sonucunda bu ülkedeki madencilik birikimi ve kültürü yok edilmektedir. Aslında bu gün dahi rasyonel bir devletçilik anlayışı ile bir madencilik planlaması yapılabilse Etibank'ın bu birikimi ve kadrolarının madencilik üretim ve planlama temelinde önemli çalışmalar yapabileceğini düşünmekteyim. Bugün kuruluşunun 75. yılını yaşamakta olan bu dev kurum tüm bilgi ve birikimleri ile biz madencilerin gözünün önünde geçip gitmektedir. O güzel kurum, benim gençliğimin ideali olan kurum, her zaman çalışmayı ve iyi bir mühendis olarak yetişmeyi planladığım bu güzel kurum, o güzel atlara bindi ve gidiyor....

MADENCİLİK ALANINDA BİR İHTİSAS MAHKEMESİNİN OLUŞTURULMASINA GEREK OLUP OLMADIĞI ÜZERİNE BAZI DÜŞÜNCELER

Prof. Dr. Süha TANRIVER*

I - GENEL OLARAK ÖZEL MAHKEME KAVRAMI

Mahkemeler, değişik ölçütler baz alınmak suretiyle çeşitli tasniflere tâbi tutulabilir. Mahkemelerin tasnifinde esas alınan ölçütlerden birisini de, görmeyi üstlenmiş oldukları uyuşmazlıkların niteliği ya da tarafların statüsü oluşturmaktadır. Bu ölçüt bağlamında, mahkemeler, genel mahkemeler ve özel mahkemeler olmak üzere ikiye ayrılır. Bakacakları dava ve işler, belirli kişi ve konulara göre sınırlandırılmamış bulunan, aksi belirtilmiş olmadıkça, aynı yargılama hukuku disiplininin uğraş alanına giren her türlü dava ve işe bakan yargı yerlerine genel mahkeme denir¹. Örneğin, hukuk yargısı alanında görev yapan sulh hukuk ve asliye hukuk mahkemeleri gibi. Buna karşılık, belirli kişiler ya da belirli meslek mensupları arasında ortaya çıkan uyuşmazlıklara veya belirli türdeki uyuşmazlıklara bakmak üzere kurulmuş olan yargı yerlerine ise, özel mahkemeler denir². Örneğin, hukuk yargısı alanında görev yapan iş, kadastro, icra, tüketici ve aile mahkemeleri gibi.

Asıl olan, bir davanın, genel mahkemelerde görülmesidir. Yani, özel mahkemelerde görüleceği açıkça kanunla belirtilmemiş olan her türlü dava ve işe, genel mahkemelerde bakılır. Çün-

kü, özel mahkemelerin hangi çeşit dava ve işlere bakacakları, kendi özel kanunları tarafından belirlenir. Genel mahkemelerin yanında belirli türdeki uyuşmazlıklara bakmak üzere özel mahkemelerin kurulmasının temelinde, bilim ve teknoloji alanında baş döndürücü bir hızla ortaya çıkan gelişmeler ile değişikliklerin hızla ve yoğun bir biçimde insan hayatı üzerinde etkilerini göstermesi sebebiyle, bazı sosyal, ekonomik ve hukukî ilişkilerin kompleks bir yapı kazanması, bu ilişkilerden kaynaklanan uyuşmazlıkların analizinin ve çözüme kavuşturulmasının uzmanlık gerektirmesi ve bu tür uyuşmazlıkların giderek artmasından doğan ihtiyaca cevap verme düşüncesi yatmaktadır³. Bu nedenle, özel mahkemeler, belirli kişiler arasında ortaya çıkan uyuşmazlıklara veya belirli türdeki uyuşmazlıklara bakmak üzere oluşturulmuş bulunan bir uzmanlık yargı yeri (ihtisas mahkemesi) konumdadırlar.

Genel görevli mahkemelerin teşkilatlanması, ülke geneline yayılmıştır. Yargı sistemi içerisinde üstlenmiş oldukları misyonun niteliğine ve gereğine uygun olarak sözü edilen yargı yerlerinin kuruluşlarının bu şekilde gerçekleştirilmesi şarttır. Buna karşılık, bir yerde, belirli bir özel mahkemenin kurulması, o yerde, o özel mahkemenin görev alanına giren uyuşmazlıkların çok sık, çok yoğun bir biçimde

* Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Medenî Usul ve İcra-İflâs Hukuku Anabilim Dalı Başkanı.

1 **Arslan, R./Tanriver, S.:** Yargı Örgütü Hukuku Ders Kitabı, 2. B., Ankara 2001, s.41.

2 **Arslan / Tanriver,** s.41. Diğer bir tanım için bkz.: **Keyman, S./ Özgen, E./ Toroslu, N.:** Uzmanlık Mahkemeleri, (ABD., 1978/5, s.816-821), s.817.

3 **Tanriver, S.:** Hukuk Yargısında Etkinliğin Sağlanması İçin Alınması Gereken Önlemler Üzerine, (Makalelerim I, 1985-2005, Ankara 2005, s.165-179), s.168; **Arslan / Tanriver,** s.41; **Taşpınar, S.:** Yargı Örgütü Hukukunda Gelişmeler, (Ankara Barosu Hukuk Kurultayı, 03-07 Ocak 2006, s.247-258), s.252.

ortaya çıkması koşuluna bağlıdır. Ayrı bir özel mahkeme kurulmamış olan yerlerde, bu mahkemelerin görev alanına giren dava ve işlere, hukuk yargısı bağlamında, o yerdeki asliye hukuk mahkemesince bakılır. Bu bağlamda, burada vurgulanması gereken diğer bir hususta, ayrı bir özel mahkeme kurulmuş olan yerlerde, bu mahkemeler ile genel mahkemeler arasındaki ilişkinin, niteliği itibariyle bir görev ilişkisi olduğudur.

Öte yandan, özel mahkemeler ile istisnaî mahkemeleri (olağanüstü mahkemeleri) birbirine karıştırmamak gerekir⁴. Burada sözü edilen istisnaî mahkemelerden maksat, kişiye ve somut olaya göre değişkenlik gösteren daha doğru bir ifade ile kişiye ve somut olaya özgü olarak kuruluşu gerçekleştirilen yargı yerleridir. Özel mahkemelerin oluşum gerekçesi ise, bundan tümüyle farklıdır; bu mahkemeler, bir ihtiyaç üzerine, uzmanlaşma olgusunun ürünü olarak ortaya çıkmış bulunan yargı yerleri konumundadırlar. Özel mahkemelerin, istisnaî mahkemelerden diğer bir farklılığı ise, bu mahkemelerin, kuruluş, işleyiş ve güvenceler bakımından, genel mahkemeler için öngörülmüş bulunan temel ilkelerden herhangi bir sapma göstermemeleridir⁵.

Özel mahkemelerin oluşturulması evresinde de, genel mahkemelerin teşkilâtlandırılmasında olduğu gibi, mahkemelerin kuruluşu ile ilgili anayasal bir temeli de bulunan genel ilkelere uygun hareket etmek gerekir. Bu ilkelerden ilki, Anayasa'nın 142 nci maddesi ile güvence altına alınmış bulunan kanunîlik ilkesidir. Bu ilke uyarınca, mahkemelerin, kuruluşlarının, görev ve yetkileri ile işleyiş ve yargılama usullerinin kanunla belirlenmesi şarttır. Bu durumda, özel mahkemelerin de, kuruluşlarının, görev ve yetki-

leri ile işleyiş ve yargılama usullerinin belirlenmesinin, kanunla gerçekleştirilmesi zorunludur; düzenleyici idarî işlemler, örneğin, kanun hükmünde kararname yahut yönetmelikler aracılığıyla, bir özel mahkeme kurulamaz; bu bağlamda, görev, yetki, işleyiş ve yargılama usulüne ilişkin herhangi bir belirlemede bulunulamaz. Anılan anayasal düzenleme çerçevesinde, özel mahkemelerin kuruluş, görev, işleyiş ve yargılama usullerinin tâyini işlemi, ya müstâkil bir özel kanunla (örneğin, iş mahkemeleri, aile mahkemelerinde olduğu gibi) yahut da belirli bir alana ilişkin maddî hukuk düzenlemeleri içeren özel kanunun içerisinde (örneğin, tüketici mahkemeleri, kadastro mahkemelerinde olduğu gibi) münferit hükümlere yer verilmek suretiyle gerçekleştirilir. Özel mahkemelerin teşkilâtlandırılmasının kanunla gerçekleştirilmiş olması, hukuk devleti ile onun alt bir ögesi konumunda bulunan hukukî güvenlik ilkesinin gerçekleştirilmesi için tek başına yetmez; ayrıca bu yapılanmanın, tabii hâkim ilkesine uygunluğunun sağlanması da şarttır. Her şeyden önce, Türkiye Cumhuriyeti Devleti, bir hukuk devletidir (AY. m.2) ve tabii hâkim ilkesi, hukuk devletinin vazgeçilmesi kâbil olmayan temel unsurlarından birisi konumundadır⁶. Anayasal çerçevede de, 37 nci maddede açıkça güvence altına alınmıştır. Öte yandan, sözü edilen ilke, iç hukukumuzun bir parçası haline gelmiş olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6 ncı maddesi ile Anayasa'mızın 36 ncı maddesinin birinci fıkrası ile güvence altına alınmış bulunan adil yargılanma hakkının ayrılmaz parçalarından birini oluşturan "kanunî, bağımsız ve tarafsız bir mahkeme önünde yargılama"nın unsurlarından birisi konumundadır; burada sözü edilen "kanunî mahkeme" ile kastedilen, tabii hâkim ilkesine

4 Keyman/ Özgen/ Toroslu, s.817.

5 Keyman/ Özgen/ Toroslu, s.817.

6 Özbudun, E.: Türk Anayasa Hukuku, 11.B., Ankara 2010, s.130.

uygun olarak yapılandırılmış bulunan mahkemedir⁷.

Kendisine önemine binaen önemle vurgu yaptığımız tabii hâkimden mak-sat, yargılanacak olan uyuşmazlığın gerçekleşmesinden önce, yürürlükte bulunan kanunlar aracılığıyla görevi, yetkisi ve izleyeceği yargılama usulü (işleyişi) belirlenmiş olan mahkemenin hâkimidir⁸. Bu ilkeye uygunluğun sağlanabilmesi için, mahkemenin görev ve yetkisi ile izleyeceği yargılama usulünün kanunla belirlenmesi işleminin, yargılanacak olan uyuşmazlığın gerçekleşmesinden önceki evrede yapılmış bulunması şarttır. Bu ilke, kişilerin hangi mahkeme önünde yargılanacaklarını önceden kesin olarak bilmelerini mümkün kılmak, bağımsız ve tarafsız mahkemeler önünde yargılanma haklarını güvence altına almak, yargıya güveni sağlamak ve yürütmenin yargıya müdahalesini olabildiğince önlemek amaçlarını gerçekleştirmeye yönelmiş bulunmaktadır⁹.

Tabii hâkim ilkesi, özel mahkemelerin değil; kişiye ve somut olay ya da duruma göre değişkenlik gösteren olağanüstü yargı yerlerinin oluşturulmasını önleyici bir işlevi yerine getirir ve bu suretle kişi güvenliğinin korunması-

na da hizmet eder¹⁰. Sözü edilen ilke, belirli türdeki davaları görmek üzere kurulmuş bulunan mahkemeler varken, bu davalardan bir ya da birkaç kişiye ait olanlarını, çözüme kavuşturmak amacıyla müstâkil bir mahkeme oluşturulmasını yasaklamaktadır¹¹. Öte yandan, özel mahkemelerin oluşturulması suretiyle hâkimlere doğrudan doğruya veya dolayısıyla emir ve talimat verecek merciler yahut buna uygun bir ortam yaratılmamaktadır; bu mahkemelerde görev yapacak olan hâkimler de, genel mahkemelerde görev yapan hâkimlerle mesleğe kabul, atanma, meslekte yükselme, meslekten çıkarma ve sair özlük hakları konusunda eşdeğer bir konuma sahiptirler ve aynı şekilde hâkimlik teminatından yararlanırlar¹².

Özel mahkemeler, birer uzmanlık yargı yeri konumundadırlar; dolayısıyla uzmanlaşmanın doğal sonucu olarak, özel mahkemelerden verilen kararlar, genel mahkemelerden verilenlere nazaran, daha fazla isabetlilik arz edeceği için, hata yapma olasılığı büyük ölçüde azalacak ve yargısal süreç belirli uyuşmazlık tiplerinin daha profesyonelce ele alınmasının sonucu, daha kısa sürede tamamlanabilecek; bu suretle usul ekonomisine de katkı sağlanmış olacaktır. Ancak, burada gözden kaçırılmaması gereken diğer bir nokta, özel mahkemelerin, yargılamanın hızlandırılmasının değil; güvenceli adaletin sağlanmasının bir aracı olduğu hususudur.

Özel mahkemelerin oluşturulmasına karşı çıkılmasının dört temel dayanağı bulunmaktadır. Bunlar şu şekilde sıralanabilir:

1. Çok sayıda özel mahkeme kurulması, bu konuda, abartılı bir tutum takınılması aynı yargı kolu içinde, ilk

7 **Pekcanitez, H.:** Medeni Yargıda Adil Yargılanma (İzBD., 1997/2, s.35-55), s.40; **Tanrıver, S.:** Hukuk Yargısı (Medenî Yargı) Bağlamında Adil Yargılanma Hakkı (Makalelerim I, 1985-2005, Ankara 2005, s.211-236), s.214; **Centel, N.:** Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne Göre Mahkemelerin Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı ve Türk Hukuku (Prof. Dr. Nurullah Kunter'e Armağan, İstanbul 1988, s.45-57), s.47.

8 **Özbudun, s.131; Tanrıver-** Adil Yargılanma, s.214; **Arslan/ Tanrıver, s.37; Bilge, N.:** Son Anayasa Değişikliği'ne Göre Tabii Hâkim ve Savcı Teminatı (Prof. Dr. Hüseyin Cahit Oğuzoğlu'na Armağan'dan Ayrı Baskı, Ankara 1972, s.571-585), s.574; **Tanör, B.:** Türkiye'nin İnsan Hakları Sorunu, 3.B., İstanbul Tarihsiz, s.221-222.

9 **Tanör, s.221; Tanrıver-** Adil Yargılanma, s.214; **Arslan/ Tanrıver, s.37.**

10 **Arslan/ Tanrıver, s.37-38; Bilge, s.574; Keyman/ Özgen/ Toroslu, s.819.**

11 **Arslan/ Tanrıver, s.42.**

12 **Keyman/ Özgen/ Toroslu, s.819.**

derece mahkemeleri bağlamında, çok parçalı bir yapının ortaya çıkmasına sebebiyet verir. Bu durum ise, bir yünden, içinden çıkılması son derece güç görev uyuşmazlıklarının vücut bulmasına ve bu sebeple yargılamanın uzamasına; diğer yandan da, genelin gözden kaçırılması, detayın içerisinde kaybolunması yüzünden, ülke sathında yargıda birliğin ve bütünlüğün bozulmasına yol açar¹³.

2. Öte yandan, özel mahkemelerin kendilerinden beklenen yararı sağlayabilmeleri, bu mahkemelerde görev yapan hâkimlerin, mahkemelerinin faaliyet alanına giren uyuşmazlık konularında gerçekten uzman kimliği taşıyor olmaları koşuluna bağlıdır. Özel mahkemelerde görev yapan hâkimlerin, faaliyet gösterdikleri alanda uzman oldukları düşüncesi, bugün için, ülkemizin içinde bulunduğu konjonktür gözetildiğinde, sadece bir varsayımdan ibarettir. Uzmanlık niteliği bir yana, ülkemizde, ilk derece mahkemeleri bağlamında, ciddi sayıda hâkim açığı mevcuttur. Genel mahkemeler için bile, hâkim sayısının azlığı hâlâ güncelliğini koruyan bir sorun iken, kısa vadede, uzman hâkim yetiştirmek ve onların istihdamını sağlamak, bir lüks, hatta bir fantezi olarak dahi görülebilir.

Öte yandan, hukuk eğitimimiz de, uzmanlaşmaya olanak vermemektedir, asıl hedef, genel bir hukuk nosyonuna sahip kılmadır; bu bağlamda, hukuk ve ceza işleri şeklinde kategorik bazda bir ayrılaşmaya dahi henüz gidilememiştir. Yine, hâkimlerin, atanmalarında, yetkilendirilmelerinin

de ve yüksek mahkemelere üye seçiminde, uzmanlaşma olgusu tümüyle göz ardı edilmektedir. Yıllarca hukuk hâkimliği yapmış birinin, ceza hâkimi; ceza hâkimliği yapmış birinin, hukuk hâkimi yahut Cumhuriyet savcısı olarak atandığı görülmektedir. Aynı çelişki, yüksek mahkemeye üye seçilip; görevlendirilme aşamasında da ortaya çıkmaktadır. Öte yandan, ülkemizde, ilk derece mahkemesi hâkimleri bakımından, yargı bağımsızlığının en önemli öğeleri arasında yer alan “kürsü teminatı” ve “coğrafi yer teminatı” kurumları da mevcut değildir. Bunların yanı sıra, uzman hâkim kavramına yüklenmesi gereken anlam, belirli uyuşmazlık tipleriyle uzun süredir uğraşılıyor olmanın yarattığı konsantrasyon yoğunluğu ve pratiklik olarak da algılanamaz. Burada sözü edilen ve altı özenle çizilmesi gereken uzmanlaşmadan maksat, hâkimin işlev üstlendiği uzmanlık yargı yerinin faaliyet alanına giren uyuşmazlıklara ilişkin spesifik mevzuat ve hukuk konusunda yoğunlaşması, bilgi sahibi olması ve bunu derinleştirmesine olanak verilmesidir. Bu arada, uzmanlaşma konusunda abartılı bir tutum sergilenmesinin, genel hukukî bakışın kaybolması ve bütünsel algılamanın engellenmesi şeklinde bir sonucu doğurabileceği hususunu da göz ardı etmemek gerekir¹⁴. Uzmanlaşması arzu edilen hâkimlerin, uzmanlık kazandırılmak istenen alanda, yurt dışında eğitim alma olanağının sağlanması, Adalet Akademisi bünyesinde konunun gerçekte uzmanı olan hukukçular aracılığıyla meslek içi eğitim kursları düzenlenmek suretiyle bu yetiye ve beceriye sahip kılınmaları, bir an önce gerçekleştirilmelidir.

3. Yine, hâkimlerin, ne kadar uzmanlaşırlarsa uzmanlaşınsınlar, uzmanlık alanına giren işlerin gereklerinden ziyâde, mevcut, klâsikleşmiş, kökleş-

¹³ **Tanrıver, S.:** Hukuk Yargısının Temel Sorunları ve Bu Bağlamda Alınması Gereken Önlemler (Adalet Bakanlığı Yargı Reformu Stratejisi Belgesi Gölgesinde Yargı Reformu Sempozyumu, 18-20 Haziran 2008, Ankara 2008, s.201-235), s.205; **Belgesay, M.R.:** İhtisas Mahkemeleri ile Mahkemeler Arasındaki Vazife İhtilâfları (İÜHF.M., 1943/1-2, s.249-256), s.251.

¹⁴ **Taşpınar, s.258.**

miş kuralların ve teâmüllerin etkisinden sıyrılamayacakları; bu sebeple, uyuşmazlığın boyutlarını, özellik ve niteliklerini gerçekçi bir biçimde ve tam anlamıyla gözeten bir tutum sergileyemeyecekleri dile getirilerek, uzman hâkimlerin görev üstleneceği özel mahkemelerin kurulması yerine, genel hukuk nosyonu son derece güçlü ve genel konularda derin hukukî bilgisi olan hâkimlerin yetiştirilmesinin daha önemli olduğu hususuna vurgu yapılmaktadır¹⁵. Genel hukuk nosyonu köklü ve güçlü hâkimlerin yetiştirilmesi olgusunun, hâkimin, spesifik hukuk alanlarında uzmanlaşmasını, derûni bir bilgiye ve beceriye sahip kılınmasını önleyici herhangi bir etki doğurmayacağı gerçeğini göz ardı ettiği için, bu düşünce, sağlıklı ve doğru bir çözümlenmenin ürünü olarak kabul edilemez. Öte yandan, her ne kadar, hukukçular yetiştiriliş biçimleri dolayısıyla muhafazakâr bir tutum içerisinde bulunsalar bile, sosyal ve ekonomik ilişkilerin hızlı bir biçimde gelişim ve değişiminden kaynaklanan gereklerin bir ürünü olarak ortaya çıkan dinamizme uyum sağlamak ve sürekli bir biçimde kendilerini yenilemek zorundadırlar.

4. Bunların dışında, bu bağlamda, özel mahkemelerin kurulmasına karşı çıkılmasında dayanak yapılan diğer bir husus da, hâkimlerin, bir uyuşmazlığın çözüme kavuşturulması evresinde, ihtiyaç duydukları özel veya teknik bilgi eksikliğini, yargılama süreci içerisinde, bilirkişilere başvuru suretiyle sağlayabilecek bir konumda buldukları düşüncesidir¹⁶. Bu anlayış, maddî vakıa ve hukuk ayırımını tümüyle göz ardı etmektedir. Bilirkişi, uyuşmazlığın maddî boyutunun açıklığa kavuşturulmasının özel veya teknik bilgiyi gerektirmesi durumunda devreye girer; onun işlevi, özel veya teknik bilgile-

re dayanarak maddî vakıaların tespit edilmesi yahut bu bilgilerin maddî vakıalara uygulanması suretiyle bir sonucun çıkartılmasından ibarettir; o, oy ve görüşünü açıklarken hiçbir hukukî irdeleme ve değerlendirmede bulunmaz. Buna karşılık, hâkimin aslî işlevi, olaya uygulanacak olan hukuk kurallarını araştırıp; olaya doğru bir biçimde uygulanmasını gerçekleştirmektir. Hatta, hukukî sorunların en yetkin bilirkişisi, bizatihi, hâkimin kendisidir, dolayısıyla hâkim, özel ve teknik bilgiyi gerektiren hukukî uyuşmazlıklar ile ilgili spesifik mevzuat hakkında bizzat bilgi edinmek ve bu bilgilerini derinleştirmek zorundadır. Yapılan bu tespit çerçevesinde, hâkimle bilirkişinin işlev farklılığını göz ardı eden böyle bir anlayışın kabulü de, mümkün değildir.

II – MADENCİLİK ALANINDA BİR İHTİSAS MAHKEMESİNİN KURULMASININ YERİNDELİĞİ SORUNU

Doktrinde, teknik, karmaşık ve ekonomik boyutları dikkate alınarak, maden hukukuna ilişkin tüm hukukî uyuşmazlıkların yalnızca bir mahkeme tarafından çözüme kavuşturulması gerektiği, bu yargı yerinin gerçekten madencilikten anlayan uzman hâkimlerin (endüstriyel hukukçuların) görev yaptığı bir uzmanlık yargı yeri (özel mahkeme, ihtisas mahkemesi) biçiminde örgütlenmesi gerektiği hususu dile getirilmekte ve madencilığe ilişkin sorunları çözüme kavuşturmadaki yetersizliği sebebiyle, uzmanlık yargı yerlerinin oluşumuna ilişkin yasal düzenlemede, genel usul kurallarından sapma gösteren, madencilığe özgü özel usul hükümlerine yer verilmesi gerektiğine işaret edilmektedir¹⁷.

15 Belgesay, s.251.

16 Belgesay, s.251.

17 Göger,E.: Maden Hukuku, Ankara 1979, s.112-114.

Türk hukuk düzeninde, yargı birliği değil; yargı ayrılığı rejimi geçerlidir ve bu ayrılaşma, çözüme kavuşturulması gereken uyuşmazlıkların nitelik ve özellikleri ile korunması hedeflenen menfaatlerin birbirinden farklılık göstermesinin yani kategorik çerçevede de olsa uzmanlaşma olgusunun ürünü olarak ortaya çıkmıştır. Türk hukuk düzeninde, yedi tane yargı kolu mevcuttur. Bunlar; anayasa yargısı, adli yargı, idarî yargı, uyuşmazlık yargısı, askerî yargı, seçim yargısı ve hesap yargısıdır. Maden hukuku uyuşmazlıkları, tek bir yargı kolunun uğraş alanı içerisine girmemekte, bir kısmı idarî yargı kolunun; bir kısmı ise, adli yargı kolunun faaliyet alanı içerisinde bulunmaktadır.

Madenler, alelâde varlık ve değerler değildir; hukukî statüleri itibarıyla tabii servet ve kaynaklar içerisinde yer alırlar; Devletin hüküm ve tasarrufu altındadırlar yani kamu malıdırlar (AY. m.168). Dolayısıyla, bunların aranması ve işletilmesi hakkı, Devlete aittir (AY. m.168). Madenlerin aranması ve işletilmesi hakkının Devlete ait olması, madenlerin buldukları arazinin mütemmim cüzü kabul edilmeyip; üzerlerindeki hüküm ve tasarruf yetkisinin doğrudan doğruya Devlete ait olmasının doğal bir sonucudur (3213 sayılı Maden Kanunu m.4). Devlet, yani idare, madenlere ilişkin arama ve işletme haklarını, Maden Kanunu ve ilgili diğer mevzuat çerçevesinde, belirlenen süre ve şartlarla özel hukuk kişilerine devredebilir. Madenlerin aranması ve işletilebilmesi için verilecek olan izinler (ruhsatlar), idarenin tek yanlı iradesiyle tamamlanan bireysel idarî işlem konumundadırlar; Devlet, bu izinle, kendi hüküm ve tasarrufu altında bulunan madenlerin, aranması ve işletilmesi için, özel kişilere, birtakım yetkiler vermektedir; dolayısıyla bu bağlamda ortaya çıkacak ihtilâflarda da, görevli yargı yerleri idarî yargı yerleri

olacaktır¹⁸. Yine, işletmeci özel kişi, bir kamu hizmetinin görülmesini üstlenmese bile, madenlerin kamu malı niteliği taşıması ve ülke bütününde sahip olduğu özel önem sebebiyle, idare, koruma ve denetleme bağlamında birtakım özel yetkilerle donatılmış durumdadır; bu yetkilerin kullanımından kaynaklanan uyuşmazlıkları çözüme kavuşturmak da, diğeri gibi, idarî yargının görev alanı içerisinde yer alır¹⁹. Bunların dışında, işletme ruhsatı süresince, işletme faaliyetleri için gerekli olan özel mülkiyete konu taşınmazın, kamu yararının varlığı halinde idarece kamulaştırılması mümkündür; bu kamulaştırma işlemi de tipik bir idarî işlemdir; bu işlemin iptali için açılacak olan davalarda da, görevli yargı alanı idarî yargıdır.

Maden hukukundan kaynaklanan uyuşmazlıkların bir kısmının çözüme kavuşturulması ise, ayrı ve bağımsız bir yargı kolu olan adli yargı bütününe dahil hukuk yargısının uğraş alanı içerisine girmektedir. Maden haklarının devri, maden haklarının miras yoluyla intikali, maden cevherinin rehni, maden ipoteği ve maden kirasından doğan uyuşmazlıklarla Maden Kanunu'nun 40 ıncı maddesi çerçevesinde konulan haciz ve ihtiyatî tedbirler ile bir madenin icra yoluyla satışı sebebiyle ortaya çıkan uyuşmazlıkları çözüme kavuşturmak, hukuk yargısının görev alanı içerisinde yer almaktadır. Hukuk yargısının uğraş alanına giren diğer bir konu da, maden işletme hakkı sahibi ile işletmede çalışanlar ve üçüncü kişiler arasındaki uyuşmazlıklardır²⁰. Yine, kamulaştırma bedelinin tespiti istemlerini ve kamulaştırmaz el atmadan kaynaklanan tazminat istemlerini karara bağlamak da, hukuk yargısının

18 **Telli, S.:** İdare Hukuku ve Uluslararası Hukuk Açısından Madenler, Ankara 1989, s.140; **Topaloğlu, M.:** Maden ve Taş Ocakları Hukuku, Ankara 2003, s.69.

19 **Telli, S.:** 140-141.

20 **Telli, S.:** 146.

görev alanı içerisine girmektedir. Öte yandan, hukuk yargısı bütünü içinde yer alsa bile, maden hukukuna ilişkin bu uyuşmazlıkların çözüme kavuşturulması yeknesâklık göstermemekte; çeşitlilik arz etmekte, bir kısmı genel mahkemelerce, bir kısmı ise özel mahkemelerce karara bağlanmaktadır. Bu çok parçalılık karşısında, maden hukuku uyuşmazlıklarının, tek bir bütün halinde örgütlenen uzmanlık yargı yerince çözüme kavuşturulması mümkün değildir. Ayrıca her bir uyuşmazlık türünde sağlanması gereken hukukî himaye birbirinden farklıdır; uyuşmazlıkların çözümü evresinde, farklı yargılama usulleri ve ilkeleri işlerlik kazanır ve ayrıca her bir uyuşmazlık tipinin özellikleri ve nitelikleri birbirinden farklılık göstermektedir. Örneğin, maden cevheri rehni, intifa ve irtifak haklarının tesisinden kaynaklanan uyuşmazlıklar, kamulaştırmaz el atmadan kaynaklanan işgal tazminatı ve zararın tazmini istemlerini karara bağlamak, uyuşmazlığın miktar veya değerine göre, genel mahkeme konumundan bulunan sulh veya asliye hukuk mahkemelerinin görev alanına girecektir. Öte yandan, kamulaştırma bedelinin tespiti istemlerini ise, asliye hukuk mahkemeleri karara bağlayacaktır. Yine, Maden Kanunu'nun 40.maddesi çerçevesinde, konulan hacizlere karşı yapılacak olan şikâyetleri karara bağlamak ise, hukuk yargısı alanında görev yapan ve bir özel mahkeme konumunda bulunan icra mahkemelerinin uğraş alanı içerisinde yer alır. Bunlardan başka, maden işletme sahibi ile madende çalışan işçiler arasında, iş ve sosyal güvenlik hukukundan kaynaklanan uyuşmazlıkları çözüme kavuşturmak ise, hukuk yargısı bağlamında görev üstlenmiş diğer bir özel mahkeme olan iş mahkemelinin faaliyet alanı içerisinde yer alır.

Öte yandan, elektrik enerjisi üretimi için ileri teknolojiyi gerektiren termik

santral işletilmesi ve Maden Kanunu uyarınca bir maden olan linyitin (3123 sayılı Kanun m.2) enerji üretiminde değerlendirilmesi hususu, başlı başına bir kamu hizmetinin kurulup işletilmesi anlamına gelebileceği için, bir idarî sözleşme türü olan kamu hizmeti imtiyaz sözleşmelerine de konu olabilecek bir nitelik arz etmektedir. Dolayısıyla, bir kömür havzasında termik santral kurulup; kömürün bu bağlamda elektrik üretiminde değerlendirilmesi ise, Türkiye Kömür İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nce özel hukuk kişileri ile akdedilecek olan kamu hizmeti imtiyaz sözleşmeleri aracılığıyla da gerçekleştirilebilir. Anılan sözleşmelere, uyuşmazlıkların çözümü bağlamında, tahkim kaydı da konabilir (AY. m.125). Hatta, yabancı unsur içermesi kaydıyla, bu tür sözleşmelere, uyuşmazlıkların çözüme kavuşturulması bağlamında, milletlerarası tahkim kaydının dercedilmesi de mümkündür. Bu durum, özellikle, yabancı sermaye şirketlerinin, bu alana ilgi duymasını ve kamu hizmetinin ifası için varlığı zorunlu ileri teknoloji ve yüksek ölçekli mali kaynak kullanımını gerektiren yatırım finansmanının daha kolaylıkla gerçekleştirilmesini sağlayıcı bir etki de yaratır. Yine, Anayasa'nın 47 nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, idareye, akdedeceği özel hukuk sözleşmeleri ile kamu hizmetlerini özel hukuk kişilerine gördürme; hatta devretme olanağı yaratılmıştır. İdarece akdedilebilecek olan bu sözleşmelerden ilkinin, yap-işlet-devret sözleşmeleri oluşturur. Yap-işlet-devret modeli, ileri teknoloji ve yüksek ölçekli mali kaynak kullanımını gerektiren kamu hizmetlerinin kurulup işletilebilmesi için varlığı zorunlu yatırımların finansmanını gerçekleştirmek amacıyla öngörülmüş ve geliştirilmiş olan özel bir modeldir. 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde

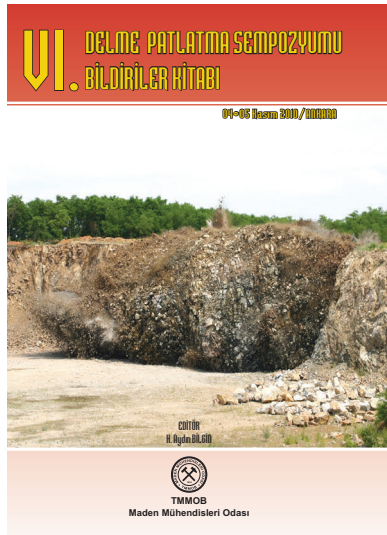
Yaptırılması Hakkında Kanun'un 2 nci maddesinde, bu tür sözleşmelerin işlerlik kazanabileceği alanlar arasında maden işletmeleri de sayılmıştır. Dolayısıyla, bu bağlamda akdedilebilecek yap-işlet-devret sözleşmeleriyle ilgili olarak, ihale şartnamesinde açıkça vurgu yapılması suretiyle, uygulama sözleşmelerinde uyuşmazlıkların çözüme kavuşturulması için tahkim kaydı öngörülebilir. Tahkimin en büyük yararı ise, uyuşmazlıkların, uzman kişilere müracaat suretiyle çözüme kavuşturulması olanağını, uyuşmazlığın taraflarına sağlamasıdır.

İşaret edilen tüm bu hususlar, maden hukuku alanına giren uyuşmazlıkların tamamı için, tek bir uzmanlık yargı yerinin oluşturulmasının fevkalâde güç olduğunu; beklenen yararı sağlama-yacağını açıkça ortaya koymaktadır. Bu bağlamda, özellikle, uzman kişilere uyuşmazlığı çözüme kavuşturma olanağını taraflara bahşetmesi sebebiyle, istisnâî bir yargısal yol olan tahkim yaygınlaştırılabilir. Bir an için, maden hukuku uyuşmazlıklarının çözüme kavuşturulması için bir ihtisas mahkemesinin oluşturulabileceği düşünülse bile, bu mahkemelerde görev yapacak olan uzman hâkimlerin temininin, ülkenin içinde bulunduğu konjektür

gözetildiğinde, kısa vadede aşılması mümkün olmayacak; dolayısıyla, bu mahkemeler, gerçek anlamda birer uzmanlık yargı yeri olarak görev yapamayacaklar; gerçekleştirilmiş olan da, sadece tabela değişikliğinden öte bir anlam taşımayacaktır.

Maden hukuku uyuşmazlıklarının çözüme kavuşturulması bağlamında, serilik ve verilecek kararlarda sağlıklı çözümler üretilmesi hedefleniyorsa, yapılması gereken öncelikli şey, Maden Kanunu'na, bu uyuşmazlıkların nitelikleri ve özelliklerinin gerektirdiği, genel ilkelerden ve kurallardan sapma gösteren özel usul hükümleri koymak; teknik müşavir adı altında, mahkemeler nezdinde, maden hukuku uzmanlarının istihdam edilmesi olanağını yaratmak için çaba sarf etmek ve Anayasa'nın 140 ıncı maddesinin birinci fıkrasında yer alan ve hâkimlik mesleğinden olmayan kişilerin, hâkim olarak görevlendiremeyeceğini öngören kuralın kaldırılması için, bir an önce harekete geçmek; mahkemelerin tertibinde, madencilik konusunda uzman olan, işin teknik ve ekonomik boyutunu bilen kişilerin, hâkimlere sağlanmış bulunan güvencelerle işlev üstlenmesini sağlamaktır.

YENİ YAYINLAR

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI 56 YAŞINDA

“Madenlerin Gerçek Sahibi Halkımızdır” 380 meslektaşımızın desteğiyle 20 Aralık 1954 yılında kurulan Odamız, bugün 12.000’i aşkın üyeyi kucaklayan, toplum içinde kolay sahip olunamayacak bir konuma ve özgünlüklere sahip, alanının en etkin meslek örgütüdür. Kuruluşundan bugüne ekonomik, siyasal ve toplumsal pek çok olayın yaşandığı 56 yıllık süreçte madencilik, kalkınma ve sanayileşme alanlarına ilişkin görüş, öneri ve çözüm yollarını topluma sunmak gibi güç bir görevi üstlenen Maden Mühendisleri Odası, bu süreçte olumlu ve olumsuz pek çok eleştiri almış ancak hiçbir dönemde kamuoyunun saygı ve sempatisini kaybetmemiştir.

Maden Mühendisleri Odası, ülkemizi ve halkımızı ilgilendiren her türlü girişim ve gelişmeye müdahil olmuştur. Bireysel ve küçük grup çıkarından uzak, toplumun ortak yararına odaklanmış çözüm önerilerini yine toplumun önüne seçenek olarak sunmuştur.

Bilindiği gibi mühendislik hizmetleri; bilimsel bilginin tekniğe ve teknolojiye dönüştürülebilmesinin öncelikli koşullarından birisidir. Ancak bu koşul tek başına yeterli değildir. Mühendislik hizmetleri ile üretilen teknolojilerin ve yaratılan katma değer, kamu yararı doğrultusunda kullanılması yönünde çaba harcamak öncelikli görev olarak kabul edilmelidir. Maden Mühendisleri Odası tercihini bu yönde kullanmış, ülkemizin bağımsızlığı, sanayileşmesi, kalkınması ve demokratikleşmesi ile mesleki etkinliklerin birbirinden ayrılamayacağı bilinci ile hareket etmiş ve bu doğrultuda faaliyetlerini sürdürmüştür. Doğal kaynakların, halkın refahı ve mutluluğu amacıyla işletilmesini birinci öncelik kabul eden Odamız, bu düşüncelerini değişikliğe uğrayan Maden Kanunu ve diğer kanun çalışmalarında da ısrarla vurgulamıştır.

Madenler, milyonlarca yılda oluşan tüketildiğinde yenilenemeyen kaynaklardır. Bu nedenle mutlaka etkin bir planlama yapılarak üretilmelidir. Bu planlama, ülkenin ihtiyaçları göz önüne alınarak kamu yararı öncelikli olmalıdır. Odamız, madencilik faaliyetlerinin kaynak kaybına yol açmadan, çevreyle uyumlu, akılcı ve ekonomik kurallara göre ve işçi sağlığı - iş güvenliği esasları çerçevesinde yürütülmesi, bilimsel ve teknik bilginin kullanımı gibi hayati konularda yaptığı çalışmaları ve önerilerini kamuoyu ve yetkililerle sürekli paylaşmıştır. “Madenlerin Gerçek Sahibi Halkımızdır” gerçeğini rehber edinen, bu doğrultuda görev ve sorumluluğunun bilincinde olan Odamız, çalışmalarına bu doğrultuda devam edecektir.

Maden Mühendisleri Odası’nın 56 yıl boyunca gerçekleştirdiği etkinliklere bakıldığında çok ciddi bir birikim ve çalışma bulunmaktadır. Ancak bu çalışmaların özüne inildiğinde; maden mühendislerinin kendi iç dinamiklerinin yarattığı kültür, ürettiği bilgi, gösterdiği özveri, emek ve alın teri görülecektir.

Bu düşüncelerle, Odamızın bugünlere ulaşmasına katkı koyan meslektaşlarımızdan yitirdiklerimizi saygıyla anıyor, emek vermeyi sürdürenlere teşekkür ediyoruz. Ülkemizin, halkımızın, mesleğimizin ve meslektaşlarımızın sorunlarının çözümü doğrultusunda çalışmalara devam edeceğimizi belirtiyor, kamuoyuna Odamıza verdiği destek için saygılarımızı sunuyoruz.

TMMOB

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU

20 Aralık 2010, Ankara

203. GÜN

-17 Mayıs 2010... Zonguldak/Karadon - Maden kazasında ikisi maden mühendisi toplam 30 kişi yaşamını yitirdi.

-18 Mayıs 2010... Başbakan Recep Tayyip Erdoğan olay yerinde: "Bakanlarıma talimat verdim. Yeraltındaki işçilere ulaşılmadan olay yerinden ayrılmayacaklar"

-20 Mayıs 2010... "28 işçinin cenazesi çıkarıldı. 2 işçinin cenazesi yeraltında."

-05 Ağustos 2010... Şili'de 33 madenci göçükte kaldı.

-13 Ekim 2010... Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Ömer Dinçer: "Böyle bir kaza bizde olsaydı, madencilerimizi üç günde çıkarırdık"

-14 Ekim 2010... Şili'de göçükte kalan 33 madenci 69 gün sonra burunları kanamadan kurtarıldı.

-07 Aralık 2010... Zonguldak-Karadon "2 işçinin cenazesi hala yeraltında."

Yetkililerin kamuoyuna son durumla ilgili açıklama yapmasını bekliyoruz.

TMMOB

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU

7 Aralık 2010, Ankara

DÜNYA MADENCİLER GÜNÜMÜZ KUTLU OLSUN (...!!)

Roma İmparatorluğu zamanında babasının gazabından kaçan Santa Barbara'nın, 4 Aralık günü bir mağaraya sığındığı ve mağarada çalışmakta olan madencileri koruduğuna inanılmış, bu nedenle madencilerin koruyucu azizesi olarak kabul edilmiştir.

Santa Barbara'nın İzmit'te yaşamış olması ve efsanenin geçtiği mekânların Anadolu olmasından dolayı 4 Aralık, önce Anadolu'da daha sonrada Avrupa ve tüm dünyada "Dünya Madenciler Günü" olarak kutlanılmaktadır. Bu anlamda, 4 Aralık Odamızın öncülüğünde uzun bir süreden beri ülkemizin belli başlı kentlerinde ve çeşitli maden işletmelerinde "Dünya Madenciler Günü" olarak kutlanılmaktadır.

Bu yıl da bu özel günü acılarıyla, gözyaşlarıyla karşılıyoruz. Maden kazalarındaki artışlar, kazalarda yaşamını yitiren ya da sakat kalan yüzlerce maden emekçisi, alınmayan önlemler, yetersiz denetim ve mevzuat eksiklikleri bu olumsuz tablonun yansımaları olarak

karşımızda durmaktadır. Bütün bunlar; özelleştirme, taşeronlaştırma ve esnek üretim ilişkileriyle sektörün ve çalışma yaşamının tamamen sermayenin talepleri doğrultusunda şekillendirilmesinin sonuçlarıdır.

Zonguldak-Karadon'da yaşanan kazada yeraltındaki iki işçinin cenazelerinin 6 aydır çıkarılmaması madencilere verilen değer!! bir göstergesidir. Maden mühendisi meslektaşlarımızın giderek artan işsizlik sorunu, çalışma koşullarının olumsuzluğu ve yaşam standartlarının sürekli düşmekte oluşu da uygulanan yanlış politikaların birer sonucudur. Oysa her türlü tehlike ve zorluk altında doğayla mücadele ederek emek veren madencilere, bu toplumun vefa borcu bulunmaktadır. Yerin metrelerce altında insanlığa hizmet için gerektiğinde canlarını hiçe sayan maden emekçilerine hakettikleri değer verilmesi aynı zamanda bir insanlık görevidir. Her vardiya başında "selametle" diye uğurlanan, işyerinin kapısında "selametle"

ve "uğur ola" yazan, çıkışta birbirlerine "geçmiş olsun" diyen, başkalarının da onları "geçmiş olsun" diye selamladığı başka bir meslek yoktur.

Her şeyin ama her şeyin; insan, doğa, ekolojik sistem, tüm kavram ve etik değerlerin "ticarileştirilerek" yıkımının arsızca sürdürüldüğü günümüzde Şili'li madenciler "insan hayatının" ahlaki değerini dileriz bir nebzecek olsun geri çağırabilmişlerdir. Ülkemizde ise işçilerin bırakın "yaşatılmasını" her yedi dakikada bir iş kazası yaşanması ve öldüklerinde cesetlerinin dahi bulunamaması çok fazla bir sıkıntı yaratmamaktadır.

Bütün bu sorunlara çözüm üretmek ve uygulamak ülkeyi yönetenlerin ve siyasi iktidarların asli görevidir. Maden Mühendisleri Odası olarak, kamuoyunu bilgilendirmek ve yetkilileri uyarmak görevlerimiz arasındadır. Ancak hazırladığımız raporların, yaptığımız önerilerin dikkate alınmayarak yapılan uygulamaların sektöre ve çalışanlara bir yararı olmadığı da açıkça görülmüştür.

Bu değerlendirmeler ışığında;

-İş kazalarının önlenmesi çalışmaları başta olmak üzere, Ulusal madencilik politikalarının oluşturulması için, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'nın koordinatörlüğünde tüm sektör bileşenlerinin, meslek odalarının ve üniversitelerin katılacağı Madencilik Şurası toplanmalıdır.

-Madencilik Bakanlığı kurulmalı ve sektöre hak ettiği önem verilmelidir.

Dünya Madenciler Günümüzü daha güzel ortamlarda neşeye kutlayacağımız inancıyla, maden kazalarında yaşamını yitiren maden mühendislerini ve tüm maden emekçilerini bir kez daha saygıyla anıyoruz.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU

3 Aralık 2010, Ankara

MADEN KANUNU YÖNETMELİĞİ KİMLERE HİZMET EDİYOR.

Madencilik Faaliyetleri Uygulama Yönetmeliği, 6 Kasım 2010 tarih ve 27751 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Maden Kanunu değişikliği nedeniyle 15 Haziran 2010 tarihinde yaptığımız açıklamada "... Bu çerçevede, söz konusu yasayla ilgili uygulama yönetmeliklerinin, kamu yararı öncelikli tutularak madencilik sektöründen ülkeye beklenen en yüksek yararı elde etmek üzere, konuyla ilgili tüm tarafların katılımıyla hazırlanması uygun olacaktır." diyerek düşüncelerimizi paylaşmıştık. Bu anlamda yönetmelik çalışmalarının her aşamasına katılıp görüşlerimizi sunduk. Ancak yönetmelik, madencilik sektörünün ve Odamızın görüşleri dikkate alınmayarak "ben

yaptım oldu" mantığıyla çıkarılmıştır.

Yönetmelik, sektörün sorunlarını çözmek bir yana yeni sorunları da beraberinde getirecektir. Bugün sektörün yaklaşık % 80'i küçük ve orta ölçekli boyuttadır. Çıkarılan yönetmelik, orta ve küçük ölçekli madenciligi tamamen bitirecek ve çok uluslu tekellerin önünü açacaktır. Bu düşünce yetkililer tarafından da çalışmalar sırasında açıkça ifade edilmiştir.

Yönetmelik çalışmaları sırasında "çantacılık sona erecektir, sanal madencilikten gerçek madencilige geçiyoruz" denilerek asıl niyet gözden kaçırılmıştır. Oysa çantacılığı yaratan bakanlığın kendisidir. Çünkü bakanlık "30.000 arama

ruhsatı verdik” diyerek övünmekte, bu durumu gelir kaynağı olarak görmektir, ancak işletmeye alınabilen maden sahası sayısı bu rakamın çok çok altındadır.

Bakanlığın görevi, ülkemiz madenlerinin ülke ekonomisine katkı sağlayacak şekilde üretimini planlamak ve yönetmektir. Gerçekten çantacılık denilen ruhsat ticareti önlenmek istenseydi Odamızın “Arama döneminde ruhsat devrinin yapılmaması” önerisi yasaya konulur ve haksız ruhsat ticareti engellenirdi. Bu yönetmelikle ruhsatlar büyük sermayenin elinde toplanacak ve zaten var olan ruhsat tekeli daha da artacaktır.

Madenler, milyonlarca yılda oluşan tüketildiğinde yenilenemeyen kaynaklardır. Bu nedenle mutlaka etkin bir planlamayla ülkenin ihtiyaçları göz önüne alınarak çevreye duyarlı bir şekilde ve kamu yararı öncelikli olarak üretilmelidir. Madenlerin aranmasında, bulunmasında ve işletilmesinde mühendislik bilim ve teknolojisini, uluslararası kabul

görmüş normları kullanmak önemlidir. Ama daha da önemlisi bu kaynaklarımızın sömürülmesine ve talan edilmesine karşı durmaktır. Bu konu yönetmelikte de dikkate alınmamış ve ciddi yanlışlar yapılmıştır. Maden Kanunundaki ve yönetmelikteki değişiklikler için ortaya konulan gerekçeler, ülkemizin ve madencilik sektörünün genel sorunlarını kavramamış, buna yönelik çözümler üretmemiştir. Piyasa ekonomisinin taleplerine göre yapılan düzenlemelerin zaten bu doğrultuda olması da beklenmemelidir.

Yapılan bu yanlışlıkların düzeltilmesi için Maden Mühendisleri Odası olarak yasal hakkımızı kullanacağımızı kamuoyuna saygıyla duyuruyoruz.

TMMOB

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU

8 Kasım 2010, Ankara

ZONGULDAK-KARADON KAZASINDA 170. GÜN. DAHA NE KADAR BEKLENECEK.

Bilindiği gibi, 17 Mayıs 2010 tarihinde Zonguldak-Karadon’da yaşanan maden kazasında ikisi maden mühendisi olmak üzere toplam 30 maden emekçisi yaşamını yitirmiştir. Hayatını kaybeden 2 işçiye ise hala ulaşamamıştır. Kazanın üzerinden 170 gün geçmesine karşın henüz somut bir gelişme sağlanamamıştır. Oysa, Şili’de Cerro San Jose bakır madeninde 5 Ağustos 2010 tarihinde meydana gelen göçük sonucu yüzeyden 680 metre derinde mahsur kalan 33 madenci, olaydan 70 gün sonra tek bir işçinin burnu kanamadan kurtarılmıştır.

Oluş biçimiyle ve sonuçlarıyla iki iş kazası çok farklı olup, buna göre de-

ğerlendirilmesi gerekir. Ancak, kaza sonrası kurtarma olayında ve insana verilen değer açısından farklılık bariz şekilde ortadadır. Birisinde devletin en üst makamı başta olmak üzere olay tüm kamuoyunca takip edilmiş, bütün bilimsel ve teknik olanaklar kullanılmış, buna karşılık ülkemizde göçükte kalan iki işçinin naaşları unutulmuş, sanki sıradan bir iş yapıyormuş gibi bürokratik ve ticari önceliklerle işlemler takip edilmeye çalışılmıştır. Olayın bugüne kadar sonuçlandırılmaması ülkemiz için ciddi bir itibar kaybıdır. Bu gelişmeler kamu vicdanını rahatsız etmekte, maden mühendisleri olarak bizleri üzmemekte ve ölen işçilerin yakınlarının acılarını daha da arttırmaktadır.

Türkiye Taş Kömürü Kurumu; üretim kültürü, bilgi birikimi ve deneyimiyle yeraltındaki iki işçiye ulaşma olanağına ve yeteneğine sahiptir. Aynı zamanda asli görevi olan bu konunun, deneyimi ve referansı tartışmalı olan Çinli bir firmaya ihale edilmesi çok büyük bir ayıptır. Havzada çalışan mühendis, teknik eleman ve çalışanlara yapılan büyük bir haksızlıktır. Kurum, iki işçiye ulaşma çalışmalarını kendisi yürütmeli ve acilen sonuçlandırmalıdır.

Türkiye'nin en donanımlı tahlisiye ve kurtarma ekiplerinden birisine sahip olan kurum, 1992 Kozlu kazasında ve 1999 İzmit, 2000 Düzce depremlerinde yaptığı çalışmalarla neler yapabildiklerini herkese göstermiştir. Madencilerin cesaretini, azim ve kararlılığını bilme-yenlere yakın tarihimizi dikkatle okumalarını tavsiye ediyoruz. Kurumun her türlü asli işini taşeronla vererek üretim refleksinin kaybolmasına neden olan ve en sonunda cenazelerini çıkarma işini dahi ihale eden yetkililerin başını elleri-

SALDIRIYI KINIYORUZ

31 Ekim 2010 günü saat 10.30'da İstanbul Taksim'de gerçekleştirilen intihar saldırısı, çok sayıda polis ve sivil vatandaşımızın yaralanmasına yol açmıştır.

Bariş her zamandan daha fazla ihtiyaç duyduğumuz bu dönemde saldırıyı düzenleyenlerin amaçlarına ulaşamayacaklarına inanıyoruz.

ÖĞRENCİLERE YÖNELİK BASKILAR DURDURULSUN VE CEZALAR GERİ ALINSIN

Geçtiğimiz hafta Yıldız Teknik Üniversitesi öğrencileri, çağdaş ve aydınlık bir ülke taleplerini yansıtan afiş astıkları için baskıya ve şiddete maruz kalmış, bununla yetinilmemiş 26 öğrenci "soruşturma bitene kadar okula alınmama"

nin arasına alıp nerede hata yaptıklarını düşünmeleri gerekir. O kadar birikimin dağıtılarak bu günkü aciz duruma gelmesinden sorumlu olan başta siyasi otorite olmak üzere tüm yöneticiler vicdani ve hukuki gereklilikleri yerine getirmelidir.

Bu konu, Odamızın asli görevi olmamasına karşın kamusal sorumluluğumuz gereği hiç bir karşılık bekleme-sizin iki işçinin çıkarılması çalışmalarında, Maden Mühendisleri Odası olarak görev ve sorumluluk üstlenebileceğimizi belirtiyoruz. Geline bu durumdan çok rahatsız olan ve çalışmaya katkı koymaya hazır deneyimli maden mühendisi ve diğer mühendis meslektaşlarımızın olduğunu da kamuoyuyla paylaşıyoruz.

TMMOB

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU

3 Kasım 2010, Ankara

Maden Mühendisleri Odası olarak bu saldırıyı kınıyor, olayda yaralananlara geçmiş olsun dilekelerimizi iletiyoruz.

TMMOB

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU

2 Kasım 2010, Ankara

gibi hukuksuz bir uygulamayla karşılaşmıştır. Bu uygulama ile öğrencilerin öğretim hakları ellerinden alınmış ve yargısız infaz yapılmıştır. Bilimsel, demokratik, özerk ve parasız öğretim hakkı isteyen öğrenciler yaka paça gözal-

tına alınmış, haklarında soruşturmalar açılmış ve üniversitelerden uzaklaştırılmıştır.

Kişilerin en temel hakkı olan ifade özgürlüklerinin kısıtlanmasını, düşüncelerini açıklamasının engellenmesini, hak arama ve örgütlenme mücadelelerinin bastırılmasını kabul etmek mümkün değildir.

Bu tür hukuksuz uygulamalar ne yazık ki ülke genelindeki pek çok üniversitede normal hale gelmiştir. 12 Eylül 1980 askeri yönetiminin ürünü olan YÖK, gerçek kimliğini bir kez daha "üniversite yerleşkelerinde polisler yer verilmesi" talimatıyla ortaya koymuştur. Bu uygulamalar ülkeyi yönetenlerin demokrasi, hukuk ve insan hakları konularındaki

düşüncelerini de ortaya koymaktadır.

Bugün Odalarımızın öğrenci üyesi olan, yarın meslektaşlarımız olacak öğrencilere yapılan bu haksızlıkların ve yanlış uygulamaların acilen giderilmesini talep ediyor, çağdaş, laik ve demokratik bir ülke için mücadele eden öğrenci arkadaşlarımızın yanında olduğumuzu bildiriyoruz.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU

28 Ekim 2010, Ankara

ZONGULDAK-KARADON KAZASINDA VE SONRASINDA YAŞANAN İHMALLER İÇİN SORUMLULAR HAKKINDA GEREĞİ YAPILMALIDIR

Şili'de Cerro San Jose bakır madeninde 5 Ağustos 2010 tarihinde meydana gelen göçük sonucu yüzeyden 680 metre derinde mahsur kalan 33 madenci, olaydan 69 gün sonra tek bir işçinin burnu kanamadan kurtarılmıştır. Öncelikle 33 maden emekçisine geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz. Kurtarma operasyonunda başta maden mühendisi meslektaşlarımız olmak üzere emeği geçen herkesi kutluyoruz.

Ülkemizde son yıllarda özellikle yeraltı işletmelerinde çok ölümlü iş kazaları yaşanmaktadır. 2010 yılı başından bugüne kadar 96 maden çalışanı iş kazalarında yaşamını kaybetmiştir. Bu maden kazalardan birisi de 17 Mayıs 2010 tarihinde Zonguldak-Karadon'da yaşanmıştır. Kazada ikisi maden mühendisi olmak üzere toplam 30 maden emekçisi yaşamını yitirmiştir. Hayatını kaybeden 2 işçiye ise hala ulaşamamıştır.

Oluş biçimiyle ve sonuçlarıyla iki iş

kazası çok farklı olup, buna göre değerlendirilmesi gerekir. Ancak, kaza sonrası kurtarma olayında ve insana verilen değer açısından farklılık bariz şekilde ortadadır. Birisinde devletin en üst makamı başta olmak üzere olay tüm kamuoyunca takip edilmiş, bütün bilimsel ve teknik olanaklar kullanılmış, buna karşılık ülkemizde göçükte kalan iki işçinin naaşları unutulmuş, sanki sıradan bir iş yapıyormuş gibi bürokratik ve ticari önceliklerle işlemler takip edilmeye çalışılmıştır. Olayın bugüne kadar sonuçlandırılmaması ülkemiz için ciddi bir itibar kaybıdır. Bu gelişmeler kamu vicdanını rahatsız etmekte ve ölen işçilerin yakınlarının acılarını daha da arttırmaktadır.

Karadon kazasının üzerinden 156 gün geçmesine rağmen henüz somut bir gelişme olmamıştır. Burada, yeraltındaki iki işçiye ulaşma çalışması ile patlamadan zarar gören kuyunun mekanik aksamının yeniden yapılarak çalışır hale

getirilmesi ayrı ayrı değerlendirilmelidir. Türkiye Taş Kömürü Kurumu iki olayı tek bir ihaleyle çözmeye çalışmaktadır. Kurumun iki işçiye ulaşma işiyle, hasar gören kuyunun onarım işini tek bir ihalede gerçekleştirme gayretlerini anlamak mümkün değildir. Bu durumda işçilere ulaşma sürecinin uzaması kaçınılmazdır. Ayrıca ihale yöntemi, ihale sonucu ve bu güne kadar olan gecikmenin nedeni de araştırmaya ve sorgulanmaya muhtaçtır.

Şili'de özel sektörün ocağında meydana gelen söz konusu kazada devlet devreye girmiş ve olayı sonuçlandırmıştır. Türkiye Taş Kömürü Kurumu; üretim kültürü, bilgi birikimi ve deneyimiyle yeraltındaki iki işçiye ulaşma olanağına ve yeteneğine sahiptir. Aynı zamanda asli görevi olan bu konunun, deneyimi ve referansı tartışmalı olan Çinli bir firmaya ihale edilmesi havzada çalışan mühendis, teknik eleman ve çalışanlara yapılan büyük bir haksızlıktır. Kurum, iki işçiye ulaşma çalışmalarını kendisi yürütmeli ve sonuçlandırmalıdır.

Kuyunun mekanik ekipmanlarının tedariki ve onarımı konusunda yurtdışına bağlı duruma gelmesi ise özelleştirmelerin ve uygulanan yanlış politikaların bir sonucudur. Zonguldak'ta hizmet veren ve kurumun ihtiyaçlarını karşılayan Maden Makinaları Fabrikası'nın geliştirilmesi yerine kapatılması sonucu bu olumsuz durum oluşmuştur.

Bu değerlendirmeler ışığında;

-İki işçiye ulaşma çalışmaları, daha fazla gecikme olmaması için Türkiye Taş Kömürü Kurumu tarafından yapılmalıdır.

-Kuyunun onarılarak çalışır hale getirilmesi için yapılacak çalışmalar ayrıca değerlendirilmelidir.

-İki işçiye ulaşılması için bugüne kadar çalışmaya başlanılmamasının nedenleri araştırılmalı, olayda ihmali bulunanlar hakkında yasal işlem yapılmalıdır.

-Yetkililer sorumluluklarının gereğini yerine getirmeli, Türkiye Taş Kömürü Kurumu Yönetim Kurulu ve üst yönetimi, vicdani sorumlulukları gereği istifade etmelidir.

Dileğimiz, gerekli önlemlerin alınması ve bundan sonra iş kazalarının yaşanmamasıdır.

Bugüne kadar meydana gelen iş kazalarında yaşamını yitiren tüm maden emekçilerini bir kez daha saygıyla anıyor, yakınlarına ve camiamıza başsağlığı diliyoruz.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.

TMMOB

MADEN MÜHENDİSLERİ ODASI

YÖNETİM KURULU

20 Ekim 2010, Ankara

SAYIN ÜYEMİZ

Madencilik Bülteninin düzenli ve nitelikli biçimde çıkartılması sizlerin de etkin desteği ile mümkündür. İnceleme, araştırma, derleme, haber, yorum, anı, öykü, şiir ve diğer ürünlerinizle bültenimizi desteklemenizi bekliyoruz. Katkılarınız bizlere yol gösterecektir.

Sektördeki bilimsel ve teknik tartışmalar mesleğimizin ve madencilüğümüzün gelişmesine katkı sağlayacaktır.

TMMOB I. DANIŞMA KURULU TOPLANTISI YAPILDI

TMMOB 41. Dönem I. Danışma Kurulu toplantısı 27 Kasım 2010 tarihinde İMO Teoman Öztürk Salonu'nda gerçekleştirildi. Ülke gündemindeki gelişmelerin ve TMMOB çalışma programının değerlendirildiği toplantıya 313 kişi katıldı.

TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet Soğancı'nın, TMMOB'nin 41. Dönemin ilk altı ayındaki çalışmaları ve yapılması planlanan etkinliklerle ilgili sunumuyla başlayan toplantıda sırasıyla; Mehmet Torun (MADENMO), Cengiz Göltaş (EMO), Ali Fahri Özten (HKMO), Ali Ekber Çakar (MMO), Serdar Harp (İMO), Dünder Çağlan (JMO), Tores Dinçöz (İstanbul İKK), Fuat Günak (İMO İzmir), Fikri Düşünceli (Bursa İKK), Nevzat Ersan (İMO Ankara), Erhan Karacay (EMO İstanbul), Hayati Can (MMO İstanbul), Murat Taşdemir (ÇMO), Ali Hasan Bakır (HKMO İstanbul), Tigin Öztürk (EMO İstanbul), Gültekin Dikilikaya (JMO İzmir), Mustafa Altıokka (Adana İKK), Çetin Kurtoğlu (JMO), Hüseyin Atıcı (MMO Adana), Beyza Metin (EMO İstanbul), Ercüment Cervatoğlu (MMO Bursa), Orhan Atilla (MMO İstanbul), Haluk Direskeneli (MMO Ankara), Petek Ataman (GIDAMO), Semih Oktay (MMO Diyarbakır) konuşular.

Oda Başkanımızın konuşması aşağıdadır:

Sayın Divan, Danışma Kurulunun Değerli Üyeleri

Hepinizi Maden Mühendisleri Odası ve

şahsım adına saygıyla selamlıyorum. Konuşmama başlarken, TMMOB çalışmalarına katkı koyan ve emek veren başta Yönetim Kurulu üyeleri olmak üzere herkesi kutluyorum.

Birlik başkanımızın açılış konuşmasında yaptığı değerlendirmelere ve tespitlere katıldığımızı ve bu çalışmalara Oda olarak katkı koymaya devam edeceğimizi belirtmek istiyorum.

20-25 Eylül 2010 tarihleri arasında New York'ta yapılan Birleşmiş Milletler Milenyum Zirvesi'nde 155 ülkenin liderleri, on yıl önce 8 maddede toplanan "Milenyum hedefleri"ne ne kadar "yaklaşıldığını" konuştular. Yeni bir yüzyıla girişi, büyük umutlarla süslemek adına gerçekleştirilen "Milenyum Zirvesi"nde, insanlığın en büyük özelemleri arasında yer alan açlık, yoksulluk ve sefaletin azaltılması yönünde kararlar alınmıştı.

8 madde altında toplanan bu kararların başında, "2015 yılına kadar dünya çapında yoksulluğun yarı yarıya düşürülmesi", "çocuk ölümlerinin azaltılması" bulunuyordu. Ne var ki; bu kararların alınmasının üzerinden on yıl gibi bir süre geçtiği ve belirlenen hedefe beş yıl kaldığı halde, yoksulluğun yarı yarıya düşürülmesi, çocuk ölümlerinin üçte iki oranında azaltılması ve temel eğitimin tüm ülkelerde uygulaması gibi ana hedeflere ulaşamadı. Aksine bu süre zarfında dünya genelinde işsizlik ve yoksulluk azalmak yerine, ekonomik krizin etkisiyle daha da artma eğilimine girdi. Milenyum Kararları'nın üzerinden 10 yıl gibi bir süre geçip hedefe beş yıl kalırken, dünyamızın açlık, sefalet, ölüm ve hastalık gibi temel sorunlarının mevcut anlayış ve yaklaşımla çözülemeyeceği anlaşılmıştır. Dün-

yanın bütün ülkelerinin onayı ve desteği ile alınan bu kararların belirlenen hedeflerin çok uzağında kalınması elbette, günümüzde dünya siyasetine ve ekonomisine yön veren emperyalist-kapitalist devletlerin gündeminin bu sorunlarla mücadele olmadığını gösteriyor. Çünkü kapitalist-emperyalist ülkelerin zenginliği, serveti asıl olarak başka ülkeler ve halklarının aç ve yoksul bırakılmasından geçiyor. Bu nedenle kapitalist dünyanın belirlediği Milenyum Hedefleri'nin hayat bulması için, bu sorunları doğuran ve bu sorunlardan beslenen kapitalist-emperyalist sistemin ortadan kalkması gerekiyor. Bu konuyu sizlerle paylaşmak istedim.

Değerli Dostlar

Son zamanlarda maden kazaları ne yazık ki artarak devam etmektedir. Bu konuda Oda olarak yaptığımız uyarılar ve gayretler göz ardı edilmektedir. Zonguldak-Karadon'da yaşanan maden kazasında yeraltında kalan iki işçimizin cenazesine hala ulaşamamıştır. Türkiye Taş Kömürü gibi deneyimli bir kurum cenaze çıkarma işini Çinli bir firmaya ihale etmiştir. Bu ülkemiz adına bir ayıptır. Mühendislerimize yapılan bir hakarettir. Şili'de yaşanan olumlu kurtarma örneğinden sonra ülkemizde yaşatılan örnek itibar kaybına yol açmaktadır. Maden Mühendisleri Odası olarak yeraltındaki iki işçinin çıkarılması konusunda hiçbir karşılık bekle-

meksizin sorumluluk alabileceğimizi Bakanlık yetkililerine ilettik. Bu ayıbın bir an önce bitirilmesi gerekmektedir.

Son dönemde değişikliğe uğrayan Maden Kanunu ve Uygulama Yönetmeliği, madencilik sektörünün sorunlarını çözmeyecektir. Değişiklik, sektörün yaklaşık % 80' ini teşkil eden orta ve küçük ölçekli sermayenin yok olmasına neden olacaktır. Çok uluslu şirketlerin sektörde tekelleşmesine yol açacak ve sektörü daraltarak mühendislerin işsiz kalmasına neden olacaktır. Kanun ve Yönetmelik değişikliği çalışmalarını sırasında meslek odaları, mesleki önceliklerini çok fazla öne çıkararak genel sorunlara ilişkin önerilerini pek fazla aktaramamıştır. Bu durum doğru bir davranış olmayıp, Odalarımız sorumluluklarının gereğini yerine getirmek durumundadır.

Değerli Dostlar,

1991 yılında "Zonguldak Grevi ve Büyük Yürüyüşü"nü'nün 20. yılı dolayısıyla Oda olarak 8 Ocak 2011 tarihinde Ankara'da bu salonda bir günlük bir etkinlik düzenlemeyi planladık. Bu etkinlikte sizleri aramızda görmekten mutluluk duyacağız.

Beni dinlediğiniz için teşekkür eder, saygılar sunarım.

TMMOB 41. DÖNEM I. DANIŞMA KURULU'NA KATILIM LİSTESİ (27 Kasım 2010)

- TMMOB Yönetim Kurulu / 15
- TMMOB Yüksek Onur Kurulu / -
- TMMOB Denetleme Kurulu / 3
- TMMOB Genel Sekreterlik / 5
- Çevre Mühendisleri Odası / 2
- Elektrik Mühendisleri Odası / 18
- Fizik Mühendisleri Odası / 5
- Gemi Mühendisleri Odası / 1

Gemi Makina İşl. Müh. Odası / -
Gıda Mühendisleri Odası / 8
Harita ve Kadastro Müh. Odası / 22
İçmimarlar Odası / -
İnşaat Mühendisleri Odası / 67
Jeofizik Mühendisleri Odası / 12
Jeoloji Mühendisleri Odası / 14
Kimya Mühendisleri Odası / 11
Maden Mühendisleri Odası / 10
Makina Mühendisleri Odası / 81
Metalurji Mühendisleri Odası / 4

Meteoroloji Mühendisleri Odası / 2
Mimarlar Odası / 8
Orman Mühendisleri Odası / 1
Petrol Mühendisleri Odası / -
Peyzaj Mimarları Odası / 1
Şehir Plancıları Odası / 6
Tekstil Mühendisleri Odası / 4
Ziraat Mühendisleri Odası / 6
İl Koordinasyon Kurulu Sekreterleri / 7

TOPLAM / 313

TMMOB KADIN KURULTAYI DÜZENLEME KURULU TOPLANTISI YAPILDI

TMMOB Yönetim Kurulunun 09 Ekim 2010 tarihli toplantısında yapılması karar altına alınan ve 06 Kasım 2010 tarihli toplantısında da Düzenleme Kurulu oluşturulan TMMOB Kadın Kurultayı Düzenleme Kurulu ilk toplantısını 01 Aralık 2010 Çarşamba günü TMMOB'de gerçekleştirmiştir.

Toplantıda konular, takvim, kurultay programları konularında değerlendirmelerde bulunulmuştur.

TMMOB ÜCRETLİ MÜHENDİS, MİMAR, ŞEHİR PLANCILARI VE İŞSİZLİK KURULTAYI DÜZENLEME KURULU TOPLANTISI YAPILDI

TMMOB Yönetim Kurulunun 09 Ekim 2010 tarihli toplantısında yapılması karar altına alınan ve 06 Kasım 2010 tarihli toplantısında da Düzenleme Kurulu oluşturulan TMMOB Ücretli Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları ve İşsizlik Kurultayı Düzenleme Kurulu 2 Aralık 2010 tarihinde, TMMOB'nde toplanmıştır.

Toplantıda konu başlıkları, düzenleme takvimi konularının değerlendirilmesi yapılmıştır.

TMMOB DEMOKRASİ KURULTAYI DÜZENLEME KURULU TOPLANTISI YAPILDI

TMMOB, ilki 1998 yılında gerçekleştirilen Demokrasi Kurultayı'nın ikincisine hazırlanıyor. 41. Dönem Olağanüstü Genel Kurulu'nda kararı alınan TMMOB 2. Demokrasi Kurultayı için ilk düzenleme kurulu toplantısı 30 Kasım 2010 tarihinde gerçekleştirildi.

Kurultayın nasıl bir yöntemle düzenleneceği, kurultay başlıkları gibi konuların ele alındığı düzenleme kurulu toplantısında, İKK'ların bulunduğu illerde gerçekleştirilecek yerel kurultayların Haziran 2011 sonuna kadar tamamlanması ve Demokrasi Kurultayı'nın da Kasım ya da Aralık 2011 tarihinde düzenlenmesi kararı benimsenmiştir.

TMMOB 41.DÖNEM DEMOKRASİ KURULTAYI DÜZENLEME KURULU TOPLANTI TUTANAĞI

Toplantı No : 1
Toplantı Tarihi : 30 KASIM 2010
Toplantı yeri : TMMOB

KATILIMCILAR
ADI SOYADI / BİRİMİ
Alaeddin ARAS / TMMOB
Ayşegül ORUÇKAPTAN / TMMOB
Av. Nurçin SOYKUT / TMMOB
Emin KORAMAZ / Makina M.O
Nemci ERGİN / Maden M.O

Egemen KAYA / İç Mimarlar O
Hakkı ATIL / Jeoloji M. O
Ozan YILMAZ / Peyzaj Mimarları O
Murat ASLAN / Ziraat M.O
Metin ÇETİN / Jeofizik M.O
Mehmet BESLEME / Kimya M.O
Erdal APAÇIK / Elektrik M.O
Adem TAŞCI / Meteoroloji M.O
Özkan TALAY / Harita ve Kadastro M.O

TMMOB 41. Dönem Genel Kurul kararı ile yapılması kararlaştırılan ve 06 Kasım 2010 tarihli toplantısında da Düzenleme Kurulu oluşturulan TMMOB Demokrasi Kurultayı Düzenleme Kurulu ilk toplantısını 30 Kasım 2010 Salı günü TMMOB'de gerçekleştirmiştir.

Toplantıda alınan kararlar aşağıdaki şekildedir.

1.) Kurultayın referans belgesi 1998 TMMOB Demokrasi Kurultayı Kararıdır.

2.) Kurultay Yöntemi ;

a.) Yerel Kurultaylar;

Yerel Kurultaylar İl / İlçe Koordinasyon Kurulları sorumluluğunda, tüm üyelerin katılımıyla gerçekleştirilecektir.

Yerel Kurultayların tarihi ve yeri Haziran 2011 tarihine kadar tamamlanacak şekilde il/ilçe Koordinasyon Kurulları tarafından belirlenecektir.

Yerel Kurultayların toplantı sayısı ve süresi İKK tarafından belirlenecektir.

Yerel Kurultay Divanı bir başkan, iki yazman üye olarak katılımcılar tarafından belirlenecektir.

Kurultayda her konu başlığı altında gerekirse bir sayfayı aşmayan gerekçe yazılarak katılımcıların karar tasarısı önermeleri oylanacaktır. Oylamalarda kabul için katılımcıların salt çoğunluğu aranacaktır.

Karar tasarılarının görüşme usul ve esasları katılımcılar tarafından belirlenecektir.

Yerel Kurultayda katılımcılar arasından, katılım sayısının %10 oranında Merkezi Kurultay Delegeleri belirlenecektir. Kurultayda belirlenecek delegelerin seçiminde ki %10 sayısı odalara göre belirlenecektir.

Örnek;

Oda	Katılımcı Sayı	Delege Sayı
A	240	24
B	141	15
C	48	5
D	2	1

Haziran sonu itibariyle İKK Sekreteri, varsa gerekçeleri ile birlikte karar altına alınmış yerel kurultay önermelerini, odaları da belirtilen katılımcı listesini ve seçilmiş delegelerin isimlerini TMMOB'ye gönderecektir.

Yerel Kurultaylar Tartışma Konu Başlıkları;

- Demokrasi
- Örgütlü toplum
- İnsan Hakları
- Kürt Sorunu
- Kadın Sorunu
- Çalışma yaşamı
- Kentleşme, Konut Sorunu,

Barınma hakkı

- Yerel Yönetim
- Eğitim Hakkı, Üniversite Eğitimi
- Ulaşım ve Trafik, Yangın, Deprem ve Güvenlik
- İşçi sağlığı ve iş güvenliği
- Enerji
- Tarım ve Gıda
- Doğal kaynaklar, Orman, Maden, Çevre
- Ekonomi, Kalkınma, Sanayileşme
- Bilim ve teknoloji
- Diğer...

b.) Merkezi Kurultay:

Merkezi Kurultay Delegeleri:

- 1.) Yerel kurultaylarda yukarıda belirtilen usul çerçevesinde katılımcılar arasından katılım sayısının %10 u olarak seçilen üyeler (Odalara göre),
- 2.) Her Oda Yönetim Kurulu tarafından belirlenecek ve yerel kurultayların birine katılmış bir Oda Yönetim Kurulu üyesi,
- 3.) Yerel Kurultayı gerçekleştirmiş olan İl/ İlçe Koordinasyon Kurullarının sekreterleri,
- 4.) Yerel Kurultaylardan birine katılmış olması halinde Kurultay Düzenleme Kurulu üyelerinden oluşacaktır.

Merkezi Kurultay Tarihi: Kurultayın Kasım ya da Aralık 2011 tarihinde yapılması planlanmaktadır.

Merkezi Kurultayın Yeri: Ankara

Kurultay Sekreteri: Kurultay sekreterliği TMMOB Hukuk Danışmanı Av. Nurçin SOYKUT tarafından yapılacaktır.

KIRILAN BİR KALEM:

Genç Madenci

Çok büyük bir ihtimalle bu işin ölümle sonuçlanacağını biliyorum. Buna rağmen korkuya, yılgınlığa, karamsarlığa kapılmıyorum ve devrimci olduğum, mücadeleye katıldığım için onur duyuyorum.

Pablo Neruda, yıllar öncesinden söyler "Buğdayın Türküsü"nü;

"Biz halkız, yeniden doğarız ölümlerden".

Ataol Behramoğlu seslenir:

"Cellat uyandı yatağında bir gece

Tanrım dedi, Bu ne zor bilmece:

Öldükçe çoğalıyor adamlar

Ben ise tükenmekteyim öldürdükçe..."

Erdal Eren (25 Eylül 1964, Şebinkarahisar, Giresun - 13 Aralık 1980, Ankara)

12 Eylül Darbesi öncesinde bir askeri inzibat erini öldürdüğü gerekçesiyle hüküm giyen ve asılarak idam edilen Yurtsever Devrimci Gençlik Derneği üyesi ve Ankara Yapı Meslek Lisesi öğrencisi.

Yurtsever Devrimci Gençlik Derneği üyesi ve Orta Doğu Teknik Üniversitesi öğrencisi Sinan Suner, 30 Ocak 1980 tarihinde Milliyetçi Hareket Partili Bakan Cengiz Gökçek'in koruması Süleyman Ezendemir tarafından vurularak öldürüldü. Erdal Eren, Suner'in öldürülmesini protesto etmek için 2 Şubat 1980 günü düzenlenen gösteride gözaltına alınan 24 kişinin arasındaydı. Gösteri sırasında çıkan çatışmada er Zekeriya Önge'yi öldürdüğü iddiasıyla tutuklanan Erdal Eren, yargılanarak 19 Mart 1980 tarihinde idama mahkûm edildi. Milli Güvenlik Konseyi tarafından onaylanan karar, 13 Aralık 1980'de Ankara Merkez Cezaevi'nde infaz edildi. Erdal idam edilmeden 16 saat önce kendisini ziyaret eden gazeteciler Savaş Ay ve Emin Çölaşan'a, "avukatıyla görüştürülmediğini, 18 yaşının altında olmasına rağmen idam edilmek istendiğini, yaşının 18'den küçük olduğunu tespit edecek olan kemik testi yapılması talebinin kabul edilmediğini, vurduğu söylenen jandarma erine çok uzaktan ateş açtığını ama otopside yakın atışla öldüğünün kanıtlandığını, kendisini ibret olsun diye asacaklarını ve ölümden korkmadığını" söyler.

Ağabeyi Erkan Eren, Erdal'ın Mamak Askeri Cezaevi'nde tutuklu kaldığı dönemde gördüğü ağır işkencenin izlerine tanık olduğunu dile getirdi. Erdal'ın idam edildiği tarihte yaşının

ÖĞRENCİLERDEN

18'den küçük olduğunu belirten Erkan Eren, infazı radyodan öğrendiklerini ve Erdal'ın kimsesizler mezarına gömülme istendiğini söyledi.

Ayrıca dönemin bir numaralı adamı Kenan Evren'in "asmayalım da besleyelim mi?" sözü Erdal Eren'e sarf edilmek maksadı ile ağızdan çıkmış sonrasında ise binlerce insana mâl edildi.

Erdal Eren, üzerine yüklenmeye çalışılan suçu hiçbir ifadesinde kabul et-

medi. Savunmasında, "Bir gün mutlaka sizin yerinizde halkımız olacak, sizi ve koruduğunuz düzeni yargılayacak ve doğru kararı verecektir" sözleriyle mahkeme heyetine seslenen Erdal Eren, ailesine de

"... Şunu bilmenizi ve kabul etmenizi isterim ki, sizin binlerce evladınız var. ..Hepinize özgür ve mutlu bir yaşam dilerim. Devrimci selamlar...Oğlunuz Erdal" diyerek veda etmişti.

SON BAKIŞ

***Bir söz bitişi gibi son buldu sevişler
Bir yaz güneşi gibi eritir hep bu terk edişler
Bir an duruşu gibi ömrün gidişi gibi
Veda ederken aşk ateşi gibi söner iç çekişler***

***Aman, aman, yandım aman kurşun gibi izler
Son bakışta ki o gözler kaldı aklımızda
Aman, aman acı yüzler kurşun gibi izler
Son bakıştaki o yüzler kaldı aklımızda***

Aysel GÜREL

Erdal EREN

MADENCİ ŞEHİRLERİMİZ: ARTVİN

Turhan DEMİRBAŞ

Artvin ili topraklarının % 51'ini yaylalar ve % 54 ünü ormanlar oluşturur. Artvin'de, irili ufaklı çok sayıda göl vardır. Bunların çoğu buzul vadilerinin diplerinde oluşmuş ve önleri moren yığınıyla dolu olan bu göller derindir. Çoğunda bol alabalık bulunan ve doğa harikası olan bu göllerin en önemlileri, Şavşat ve Borçka'da bulunan ve Karagöl adıyla anılan göllerdir. Artvin'de yöre halkı tarafından isimlendirilmiş olan göllerden Sedeva gölü üzerinde büyüklüklerine göre 20- 150 metre kare arası 8 ayrı yüzen ada ortaya çıkarılmıştır. Muasıl ve Posta gölünde 2 şer yüzen ada tespit edilmiştir.(Atlas)

Engibeli bir araziye sahip olan ilde yetiştirmeyen sebze ve meyve yok gibidir, her şey yetiştirilir. Örneğin çok lezzetli zeytin yetişir. Artvin ilimizle özdeşleşmiş olan Çoruh Nehri, yıllık ortalama 6,3 Milyar m³ lük akış hacmine sahip olup, Nehrin toplam uzunluğu 431 km.dir. Çoruh Nehri'nin 410 km.lik kısmı Ülkemiz sınırları içerisinde, 21 km.lik kısmı ise Gürcistan sınırları içerisinde. Bayburt ilindeki Mescit dağlarından doğup Gürcistan'ın Batum ilinden Karadeniz'e dökülen; Türkiye'de en fazla erozyona maruz kalan havzalardan biridir. Ülkemizin en hızlı akan nehridir. Artvin ili sı-

nırları içerisinde, Çoruh Nehri ana kolu üzerinde 5 adet baraj projesi olup, Muratlı, Borçka, Deriner, Artvin ve Yusufeli Baraj ve HES Tesisleridir. Berta çayı kolu üzerinde ise Bayram ve Bağlık Barajları yer almaktadır. 13 adet özel yatırımcıya HES lisansları verilmiştir(DSi). Yatırım ve uygulama programında yer alan 6 adet barajın bitirilmesi sonucunda üretilecek olan enerji 5,81 Milyar KW saattir. Bu da Çoruh havzasında üretilecek enerjinin % 56' sı, Türkiye'de üretilen Hidroelektrik enerjinin % 12' si, toplam enerjinin ise % 4'üdür. Çalışmalar devam etmektedir.

Enerji Hammaddeleri:

Artvin ilinin jeolojik yapısı genellikle volkanik kayalardan oluşmuştur. Bu nedenle enerji hammaddelerinin oluşumu yönünden uygun ortam oluşturmaz. Sadece Yusufeli ve Ardanuç yörelerinde ekonomik yönden önem taşımayan kömür zuhurları vardır. Yapılan çalışmalar sonucu 12 adet kömür zuhuru tespit edilmiştir. Artvin ilinde yer alan kömür zuhurları için bir rezerv hesabı yapılmamıştır. Küçük boyutlu olan bu kömürlerin bir kısmı eski yıllarda küçük çapta işletilmiştir. Halen iki tanesinde zaman zaman üretim yapılmaktadır.

Metalik Maden Yatak ve Zuhurları:

- 17 adet Manganez yatağı veya zuhuru (%20-36 MnO)
- 1 adet Demir yatağı (% 42 FeO)
- 5 adet Bakır ve Molibden yatağı (Bakır tenörü çok düşük)
- 2 adet Altın sahası (0, 4 Au)
- 16 adet masif türü yataklanmış Bakır yatağı veya zuhuru (Murgul % 3-4)
- 9 adet damar tipi yataklanmış Bakır,

Çinko ve Kurşun yatağı

- 4 adet damar tipi yataklanmış Bakır ocakları
- 12 adet damar Bakır ve Çinko yatağı
- 5 adet damar Çinko ve Kurşun yatağı mevcuttur.

Görüldüğü gibi metalik maden olarak zengin bir ilimizdir. Tabi ki Bakır yatakları en çok Murgul ilçesinde mevcuttur. Murgul'daki Karadeniz Bakır İşletmeleri özel bir şirkete satılmıştır. Üretime aralıklı olarak devam edilmektedir.

15 yıl önce arama ruhsatı alan Comingo şirketi, daha sonra bu hakkını İnmet şirketine devretti. Artvin'de Kanadalı İnmet Mining Firması tarafından çıkarılması planlanan bakır madeni mahkeme kararına takıldı. Mahkeme, Cerattepe maden ruhsatlarının iptalini kararlaştırdı. İngiliz şirket; Ariana Artvin'de 19 adet arama ruhsatı aldı. (Gazete Haberi)

Endüstriyel Hammadde Yatak ve Zuhurları:

Artvin; Endüstriyel hammadde açısından önemli bir potansiyele sahip değildir. Sadece çimento ve kireç hammadde olarak kireçtaşı ile granit-mermer yatak ve zuhurları önemli rezervler oluştururlar. MTA'nın bugüne kadar yaptığı arama çalışmaları sonucunda, 2 adet Seramik sanayinde, 6 adet İnşaat sanayinde ve 1 adet Kimya sanayinde kullanılabilecek toplam 9 adet

yatak ve zuhur saptanmıştır. Seramik sanayi hammaddelerinden feldspat ve kil yatağı Artvin çevresinde yer alır. İnşaat sanayi hammaddelerinden kireçtaşı yatakları; Hopa-Cankurtaran ve Ardauç çevresinde, mermer ve granit-mermer yatakları ise; Şavşat-Karçaldere ve Yusufeli-Sarıgöl yöresindedir. Kimya sanayi hammaddelerinden grafit ise; Artvin-Narlık yöresinde yer alır.

Artvin ili dâhilinde 9 adet debisi az maden suyu kaynağı; Borçka- Balcı (32 derece) ve Şavşat- Çoraklı (36 derece) 1litre/ saniye debileri olan sıcak su kaynağı veya kaplıca tesisleri vardır. Ayrıca 6 adet Taş ocağı ve 9 adet Kum- Çakıl ocağı faaliyettedir.

Kafkasör Şenlikleri ve Boğa Güreşleri:

Her yılın Haziran ayının üçüncü haftası boyunca gelenek olarak düzenlenen festivalin ilginç yanı boğa güreşleridir. İlin her yanından getirilen boğalar boyun kalınlığına ve kilolarına göre sınıflandırılıp güreştirilir Bu güreşler yapıldığı tarihten itibaren, boğaların zarar görmemesi ve herhangi bir şekilde ezিয়ে uğramamaları için dikkat edilmekte, belirli kurallar uygulanmaktadır. Güreş sırasında güçsüz görülen boğanın çekilmesi halinde yenik kabul edilir ve güreş meydanında ayrılan bölümden ilgililerce boğa alandan uzaklaştırılırlar. Böylece Kafkasör boğa güreşleri, kendi kuralları içinde güç gösterisi olarak bir spor ve şenlik ortamına dönüşür. Karakucak güreşleri ve folklor gösterilerinin de yapıldığı festivalde, çevre ilçe ve köylerinden gelen halk şairlerinin atışmaları ilgiyle izlenir. Beş gün süren festival boyunca Türkiye'nin her yöresinden Artvinliler festivalde buluşur. Artvin merkeze 8 km mesafede 1250 metre rakımlı Kafkasör yaylasında bronz bir boğa heykeli bulunur.

Atabarı: (Bahçası var Barı var)

Kurtuluş savaşı bitiminde Mustafa Kemal Atatürk Artvin'i ziyaret eder, Artvin halkı Atatürk'ü coşku ve sevinç içinde karşılar. Artvin Barı ve Horon oynarlar. Omuz omuza oynan bu oyunlara Atatürk'te katılır. Ozanlar ve halk hep birlikte söylemeye başlarlar;

Bahçası var Barı var
Ayvası var Narı var
Atamızdan yadigâr
Bizde Atabarı var

Uzun uzun kamışlar
Ucunu Boyamışlar
Benim ala gözümü
Gurbete yollamışlar

Atabarıdır Barı
Bahçada gördüm yarı
Seslendim ses vermedi
Ağladı zarı zarı

Atatürk ile Artvin barı oynayan halk bundan sonra bu bar oyununa Atabarı demiştir.

Türkiye'nin okuma yazma oranı en yüksek ili Artvin'dir. (% 99)

Artvin ilimizde; Camili havzası, Borçka ve Şavşat Karagöl'leri, Yusufeli'ndeki İşhan ve Barhan kiliseleri görülebilir. Kafkasör, Şavşat Sahara, Ardanuç Çurisbil,

Meydancık Sateve festivallerini katılma biliniir. Çoruh nehri ve kollarında yaz mevsiminde Rafting sporu yapılmaktadır.

Boğa Gölü Efsanesi:

Boğa gölünün kenarında hayvanlarını otlatan bir adamın boğası böğürmüş. Göl içersinden bunu işiten su boğası, gölün kıyısına çıkmış. Orada bulunan boğayla güreşmişler. Su boğası, öteki boğayı kaçırdıktan sonra yine göle girmiş. Kaçan boğanın sahibi, boğasının yenilmesini çok üzölmüş. Su boğasından öcünü almak için çareler aramış. Boğanın boynuzlarının ucuna Polat (farsça) (Türkçesi= Çelik, sağlam) boynuz takmak aklına gelmiş. Kendisi de demirci olduğu için takma Polat boynuzlar yapmış. Bir müddet boğasını iyi besledikten sonra, hayvanları ile boğasını yine aynı göle götürmüş. Göl kenarına gelen boğanın böğürmesini duyan su boğası da böğürerek sudan dışarı çıkmış ve güreşmeye başlamışlar. Fakat Polat boynuzlu boğanın ince uçlu takma boynuzları su boğasının kafasında yaralar açmaya başlamış. Yüzü gözü yara içinde kalan su boğası, canı yanmaya başlamış, kaçmak zorunda kalmış. Arkadan yetişen diğer boğa arkasına da boynuz batırmış. Su boğası kanlar içinde göle girmiş, göl kana boyanmış. Hâlen göl içerisinde kırmızı taş ve toprağın su yüzüne aksettirmiş olduğu yol şeklindeki bir kırmızılığı, boğanın suya girdiği yer ve ondan kalan kan lekelerinin izi olduğuna inanılmaktadır.

Kaynaklar:

Artvin ili çevre raporu(2008)
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Atlas Dergisi
CNN Türk Web Sayfası
DSİ Web Sayfası

DOĞAL MİNERALLİ SULARDA YAŞANAN YASAL KARMAŞA

Maden Mühendisleri Odası Jeotermal Kaynaklar ve

Doğal Mineralli Sular Çalışma Grubu

Yer kabuğunun çeşitli derinliklerinde, uygun jeolojik şartlarda doğal olarak oluşan, en az 1000 mg/L çözülmüş mineraller ve/veya eser elementler bulunduran, doğal yapısında karbondioksit ve radyoaktif elemente sahip olan, yeryüzüne kendiliğinden çıkan veya teknik usuller ile çıkartılan sıcak veya soğuk yeraltı suları, Sağlık Bakanlığı tarafından Madensuyu Yönetmeliği'nde mineralli su olarak tanımlanmaktaydı. AB mevzuatına uyum yasalarına göre 2004 Aralık ayında Sağlık Bakanlığı tarafından yayınlanan Doğal Mineralli Sular Hakkındaki Yönetmeliğin mineralli su tanımında, "1000 mg/L. erimiş madde bulundurulur" ibaresi 29.11.2010 tarih ve 27770 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Doğal Mineralli Sular Yönetmeliği'nde çıkartılmıştır. Oysa Dünya'da genel kabul gören, ülkemizde de TSE standardında belirtilen, üstte verilen tanımlamadır.

Doğal mineralli sular; yağmur ve kar suları kayaların yarık ve çatlaklarından derinlere sızarken, rezervuarda depolanırken ve rezervuarda depolanan bu sular basınç ve sıcaklığın etkisiyle bulunduğu yerden (genellikle fay hatları ve kırıklar) yukarıya doğru hareket ederken temas ettikleri değişik türdeki kayalarla kimyasal etkileşime geçerek farklı mineralleri bünyelerine alarak mineralli su özelliğini kazanırlar. Bu suları diğer yeryüzü sularından ayıran en önemli özellik ise bu yolculuk sırasında (10-100 yıl) bünyelerinde

aldıkları 500-1000 mg/Lt arasındaki erimiş madde oranlarıdır. Jeotermal alanlarda bulunan sıcak ve soğuk mineralli sular genellikle aynı kökenli olup, soğuk mineralli sular düşük yükselme hızları nedeniyle ve/veya soğuk su karışımlarından önemli derecede etkilenecek soğumakta ve sıcak sulara göre mineral içeriği yönünden daha seyrelmiş bir bileşim göstermektedirler.

Ülkemiz dünyada sıcak ve mineralli sular açısından zengin ülkeler arasında sayılmaktadır. Tablo 1 den görüleceği üzere ülkemizde yaklaşık 225 madensuyu kaynağı vardır (www.masuder.org.tr, 02.01.2011). Fakat üretim potansiyeli yönünden maden sularının yaklaşık %15-20'sini değerlendirmekte ve geriye kalan mineralli su boşa akıtmaktadır.

Arkeolojik araştırmalara göre sıcak ve mineralli sular binlerce yıldır Anadolu insanları (Frigyalılar, Roma, Bizans, Selçuklu ve Osmanlı İmparatorluğu) tarafından sağlık amacıyla kullanıldığı bilinmektedir. Bugün de sıcak ve mineralli suların Türkiye insanı banyo ve içme kürlerinden sağlık amaçlı olarak faydalanmakta ve iyileştirici tedavisine inanmaktadır.

Avrupa insanı da içecek amaçlı olarak su yerine mineralli suyu tercih etmektedir. Bunun nedenleri; (i) yıllardır tarım yapılan topraklardaki mineral seviyesinin azalması nedeniyle meyve ve sebze gibi ürünlerdeki mineral

Tablo1 Türkiye'de maden suyu kaynaklarının sayıları ve bölgelere göre dağılımı

Bölgeler	Kuzey Anadolu	Doğu Anadolu	İç Anadolu	Ege Bölgesi	Marmara Bölgesi	Akdeniz Bölgesi	Güneydoğu Anadolu
Kaynak Sayısı	76	67	51	18	7	3	3

eksikliği, (ii) genetik olarak işlenmiş tohum kullanılarak yapılan tarım ürünlerindeki mineral eksikliği ve (iii) içme suyu şebekelerinin giderek kirlenme ve mikroplanması şüphesidir. Bu nedenlerle özellikle Avrupa'da her geçen gün mineralli su tüketimi artış göstermektedir. Ayrıca güzellik ve gençlik verici özellikleri sebebiyle de mineralli su tercih edilmektedir. Uzmanlar mineralli suyun vücudun ihtiyaç duyduğu başlıca mineraller olan kalsiyum, magnezyum, potasyum, fosfat ve sodyumu doğal olarak içerdiği için günde en az 1 litre içilmesini önermektedirler.

Sonuç olarak mineralli sular toplum yaşamı için vazgeçilmez kaynaklar olup önümüzdeki dönemde yaşamsal ve ekonomik değeri her geçen gün artan doğal kaynaklar olacaktır.

Yasal Durum ve Yaşanan Sorunlar

13.06.2007 yılında yürürlüğe giren 5686 sayılı Jeotermal Kaynaklar ve Doğal Mineralli Sular Kanunu gereğince, Doğal Mineralli Sular kanun kapsamına alınmış ancak hangi suların bu kanuna tabi olacağı belirtilmemiştir. Bu durum ise kanunun uygulayıcısı olan İl Özel İdareleri arasında uygulama birliği sağlayamamıştır. Özellikle (i) İl Özel İdareleri tarafından kiraya verilen doğal kaynak suları ile 5686 sayılı kanuna göre verilmiş doğal mineralli sular arasında sorunlar çıktığı, (ii) 5686 sayılı Kanun İl Özel İdareleri tarafından daha önceden kiraya verilen kaynak sularının bu kanuna intibakının yapılamaması da bazı sorunların ortaya çıktığı bilinmektedir.

Sağlık Bakanlığı tarafından hazırlanan Doğal Mineralli Sular Yönetmeliği 29.11.2010 tarih ve 27770 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmeliğe göre, mineral miktarının/oranının çok düşük ol-

ması (50 mg/l ve altı) nedeniyle bazı bölgelerimizdeki memba (kaynak) sularının da doğal mineralli su kapsamında değerlendirilebileceği hususunu gündeme getirilmiştir. Bu durum doğal mineralli su sektörü tarafından itirazlara konusu olmaya ve gündem oluşturmaya devam etmektedir. Doğal mineralli su üreticileri bu tanımların değiştirilmesi, en az 1000 mg/L olmasını ve önceden olduğu gibi sadece yüksek konsantrasyonlu mineralli suların doğal mineralli su olarak değerlendirilmesi ve TS standardında (TS-9130-Mart 2003) ve Sağlık Bakanlığı eski yönetmeliğinde belirtilen tanım kapsamında kalınması ülkemiz açısından daha doğru, daha gerçek ve daha uygun olacağı görüşündedirler. Başka bir deyişle, doğal mineralli sular ile kaynak (membra) sularının birbirinden kesin ve yüksek oranda bir sınır konularak ayrılması hususunda ısrarcıdır.

Yukarıda belirtilen sorunların giderilmesi amacıyla ve Avrupa Birliği (AB) direktifleri ve politikası esas alınarak Doğal Mineralli Suların normlarının yeniden belirlenmesi gerekmektedir.

Bu kapsamda 5686 sayılı kanunda ve yönetmeliklerde yaşanan sorunlar nedeniyle; jeotermal kanununda ve yönetmeliğinde en kısa zamanda gerekli düzenlemelerin yapılması için kamu, özel sektör, üniversite, TMMOB ve sivil toplum örgütlerin mutabakat sağlayacağı değişikliklere gidilmesinde ülkemiz açısından fayda bulunmaktadır. Bu vesileyle ilgili kanun ve yönetmelikte yapılacak değişikliğe Maden Mühendisleri Odası katkı vermeye hazırdır.

MİLENYUM HEDEFLERİ NEDEN TUTTURULAMADI?

Mehmet TORUN
Maden Mühendisi

20-25 Eylül 2010 tarihleri arasında New York'ta yapılan Birleşmiş Milletler Milenyum Zirvesi'nde 155 ülkenin liderleri, on yıl önce 8 maddede toplanan "Milenyum hedefleri"ne ne kadar "yaklaşıldığını" konuştular. Yeni bir yüzyıla girişi, büyük umutlarla süslemek adına gerçekleştirilen "Milenyum Zirvesi"nde, insanlığın en büyük özelemleri arasında yer alan açlık, yoksulluk ve sefaletin azaltılması yönünde kararlar alınmıştı.

8 madde altında toplanan bu kararların başında, "2015 yılına kadar dünya çapında yoksulluğun yarı yarıya düşürülmesi", "çocuk ölümlerinin azaltılması" bulunuyordu. Ne var ki; bu kararların alınmasının üzerinden on yıl gibi bir süre geçtiği ve belirlenen hedefe beş yıl kaldığı halde, yoksulluğun yarı yarıya düşürülmesi, çocuk ölümlerinin üçte iki oranında azaltılması ve temel eğitimin tüm ülkelerde uygulaması gibi ana hedeflere ulaşamadı. Aksine bu süre zarfında dünya genelinde işsizlik ve yoksulluk azalmak yerine, ekonomik krizin etkisiyle daha da artma eğilimine girdi.

Resmi verilere göre, şu anda dünya genelinde her 7 kişiden birisi gece ya-

tağına aç olarak giriyor. Bu da 854 milyon insanın açlık sınırının altında yaşadığı anlamına geliyor. Dünya Gıda Örgütü bu rakamı "yaklaşık 1 milyar" olarak ifade ediyor. 2015 yılına kadar yarıya düşürülmesi hedeflenen bu sayının, özellikle yoksulluğun kol gezdiği bölgelerde düşmesi pek mümkün görünmüyor. Tersine, yoksulluğun yüksek olduğu ülkelerin üçte birinde düşüş bir yana artış bekleniyor.

BM konferansı öncesinde Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından açıklanan 427 sayfalık raporda, BM yetkilileri ve dünya liderleri tarafından verilen sözlerin sadece laftan ibaret olduğunu ortaya koyuyor. Rapora göre, dünya genelinde 41 milyon çocuk yoksulluk içinde yaşıyor.

900 milyon insanın yaşadığı BM üyesi 50 ülkede Milenyum Zirvesi'nin üç önemli hedefine de ulaşması mümkün görünmüyor. Bu ülkelerin 24'ü Afrika kıtasında Sahara'nın güneyinde yer alıyor. 1.2 milyar insanın yaşadığı 65 üye ülkede ise 2040 yılından önce hedeflerden birine ulaşılması mümkün değil. Bu veriler dikkate alındığında, "Milenyum hedefleri"nin 115 ülkede yaşayan 2.1 milyar insan için pek bir anlamı bulunmuyor.

Gelecekle ilgili yapılan tahminlere göre, 2015 yılında 827 milyon insanın yoksullaşacağı, 1.7 milyar insanın günde 2 dolardan daha az bir para ile yaşamaya devam edeceği öngörülmüyor.

Keza çocuk ölümlerinin üçte iki oranında düşürülmesi de beklenmiyor ve en iyimser ihtimalle bunun ancak 2045 yılında imkan dahilinde olduğu belirtiliyor.

“Herkes ilkököl” hedefinin de 2015’e kadar tutturulması beklenmiyor. Yani 2015 yılına kadar 47 milyon çocuk okula gidemeyecek. Bunların 19 milyonu Afrika kıtasında. Milenyum Zirvesi’nde ilan edilen temiz su kaynaklarına sahip olamayan 1 milyar insan sayısının 2015 yılına kadar yarı yarıya düşürülmesi de yine gerçekleştirilemeyecek hedefler arasında. Yine Birleşmiş Milletler verilerine göre, dünya nüfusunun yüzde 40’ına sahip olan ülkeler, “toplam küresel gelirin” yüzde 5’ine sahip. Yoksul ülkelerin yeraltı ve yerüstü kaynaklarını sömüren emperyalist devletler ülkelerindeki serveti artırırken, sömürdükleri ülkelere ve onların halklarına ise yoksulluk ve sefaleti reva görüyorlar.

Bununla birlikte, bu açlık ve yoksulluğun bir nebze de olsa iyileştirilmesi, en azından ölmeden yaşamak için ayakta kalmalarını sağlamak amacıyla kendilerinin belirledikleri “kalkınma yardımları” konusunda dahi ayak sürüyorlar. Milenyum Hedefleri’nin tutturulabilmesi için kalkınmış ülkelerin gayri safi milli hasılasının yüzde 0.7’sini ayırması gerekiyordu. Ancak aradan 10 yıl geçtiği halde söz konusu ülkelerin çok önemli bir bölümü verdiği sözü yerine getirmemiş. AB ülkelerinden sadece Danimarka, Lüksemburg, Hollanda ve İsveç bu hedefi tutturmuş. Zaten birçok ülkenin belirlediği kalkınma yardımı oranı oldukça düşüktü: Örneğin Almanya’nın ayırdığı oran yüzde 0.38,

İtalya’nın ayırdığı oran yüzde 0.2.

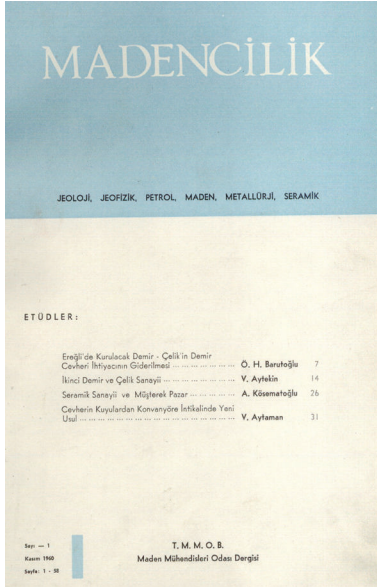
BM’ye bağlı Milenyum Kampanyası’nın eski yöneticisi Eveline Herfkens bu durumu şöyle özetliyor: “Bu gerçekten bir facia. Önümüze koyduğumuz hedeflere ulaşmamız, hem yoksul hem de zengin ülkelerin ortak katkısıyla mümkün. Şaşırtıcı olan şey, yoksul ülkelerin sorumluluklar konusunda daha büyük adım atmış olmaları.”

Milenyum Kararları’nın üzerinden 10 yıl gibi bir süre geçip hedefe beş yıl kalırken, dünyamızın açlık, sefalet, ölüm ve hastalık gibi temel sorunlarının mevcut anlayış ve yaklaşımla çözülemeyeceği anlaşılmıştır. Dünyanın bütün ülkelerinin onayı ve desteği ile alınan bu kararların belirlenen hedeflerin çok uzağında kalınması elbette, günümüzde dünya siyasetine ve ekonomisine yön veren emperyalist-kapitalist devletlerin gündeminin bu sorunlarla mücadele olmadığını gösteriyor. Çünkü kapitalist-emperyalist ülkelerin zenginliği, serveti asıl olarak başka ülkeler ve halklarının aç ve yoksul bırakılmasından geçiyor. Dolayısıyla, “küreselleşen dünya”nın en ücra köşesindeki bir çocuğun açlıktan ölmesinde bu güçler sorumlular.

Bu nedenle kapitalist dünyanın belirlediği Milenyum Hedefleri’nin hayata bulması için, bu sorunları doğuran ve bu sorunlardan beslenen kapitalist-emperyalist sistemin ortadan kalkması gerekiyor.

MADENCİLİK BÜLTENİ 50 YAŞINDA

Nadir AVŞAROĞLU
Maden Mühendisi

Her örgütlü yapıda olduğu gibi her meslek grubunun da kendi ilgi alanları ile ilgili olarak içinde buldukları sektöre ve meslektaşlarına ulaşabilmeleri seslerini ve çalışmalarını duyurabilmeleri gerekir. Bu çalışmayı yapabilmemizin en sağlıklı yolu periyodik olarak yayınlanan basılı malzemeler, kısacası bülten ve dergilerdir. Bu toprakların en ücra köşelerinde gece gündüz çalışan başta meslektaşlarımız olmak

üzere birçok madencinin ihtiyacını duyduğu bilimsel çalışmalar, gelişmeler ve sektörden haberler 50 yıldır Odamızın yayınladığı Madencilik Dergisi sayesinde duyurulmaktadır.

Bu kadar unutulmuş ve kendi yalnızlığına terk edilmiş bir sektörde herhangi bir maddi kaynağı bulunmayan bir yayın organının 50 yıldır ayakta kalması ancak ve ancak Maden Mühendisleri Odasının ısrarları gayretleri ile mümkün olabilmıştır. İlk sayısı yayınlanırken "Hepimizin mecmuası olan "Madencilik" in bu ilk sayısını sizlere takdim ederken esirgemeyeceğinizi ümit ettiğimiz maddi ve manevi yardımlarınız sayesinde uzun ömürlü olmasını diler; bu vesile ile ihtiyacını ve eksikliğini hayli zamandır hissettiğimiz odamız mecmuasının bir hakikat olarak ortaya çıkmasında yardımlarını esirgemeyen başta Neşriyat Komisyonu azaları olmak üzere bilumum meslektaşlarımıza Oda ve İdare Heyetimiz adına teşekkürlerimi sunarım. Umumi Kâtip" sözleri ile amacını ortaya koyan

Madencilik Dergisi sayesinde yıllardır sık sık bir araya gelemeyen meslektaşlarımızın bir yayın organının sayfalarında dertleşmek, tanışmak, tartışmak, birbirlerinin düşünce ve önerilerinden faydalanmaları sağlanmıştır.

Önceleri sektörden her türlü haberin, duyurunun, yayının ve bilimsel gelişmelerin aktarıldığı Madencilik Dergisi, ilerleyen yıllar içinde Odamızın çalışmalarını, etkinliklerini ve aktivitelerini de duyurur olmuştur. Bu duruma üyelerden gelen yazıların da eklenmesiyle Madencilik Dergisi oldukça kapsamlı bir hal almıştır. 80'li yıllarda yayın hayatına başlayan Madencilik Bülteninin ardından Dergi'de sadece bilimsel ve akademik çalışmalara yer verilmeye başlanmıştır.

50 yıl boyunca Madencilik Dergisi; kendi yalnızlığına terk edilmiş bu sektörün ve sektör çalışanlarının sesi olarak kalmış ve kalmaya devam edecektir. Bu dergideki sesleniş; mahzun ama güçlü ve derinden bir sesleniştir. Bu seslenişin temelinde, TMMOB Maden Mühendisleri Odası'nın ve maden mühendislerinin 55 yılı aşan örgütlü hareket etme geleneği vardır. Bu geleneğin arkasında gerek Oda Yönetimlerinin gerekse de bıkmadan usanmadan akademik ve bilimsel çalışmalarını üreten ve bu çalışmalarını sektörel, meslektaşlarıyla ve halkıyla paylaşan yayın kurulları ve üyelerimizin gayretleri yer almaktadır.

Madencilik sektöründeki en uzun süreli yayın organı olan Madencilik Dergisi'ne daha nice 50 seneler diliyorum.

MELEZ DEMOKRASİ

H. Can DOĞAN
Maden Mühendisi

İki yılda bir yaptığı dünya demokrasi endeksi araştırmasının üçüncüsünü yayımlayan Economist dergisi'nin 2010 raporu, ülkemiz demokrasinin durumu hakkında fikir vermektedir. Dergi demokratikliği sınıflandırırken 60'a yakın kriteri dikkate almaktadır. Bu kriterler arasında siyasete katılım ve temsil, partilere duyulan güven, seçimlerde şaibe, ekonomide yolsuzluk, bireysel özgürlükler ve medya üzerindeki iktidar baskısı yer almaktadır. Rapor, demokrasi için serbest seçimlerin yeterli olmadığı noktasından hareketle demokrasi, özgürlüklerin korunması amacına yönelik, kurumsallaşmış ilkeler ve uygulamalar şeklinde tanımlanmaktadır. Rapora göre, demokrasinin asgari koşulu, "bireysel hak ve özgürlüklerin, azınlık haklarının güvence altına alınması, çoğulculuk, adil yargılanma ve yasalar önünde eşitliğin sağlanması" şeklinde belirtilmiştir.

Rapor ülkelerin demokrasi düzeyini; serbest seçimler, hükümetin işleyişi, siyasal katılım, demokrasi kültürü ve özgürlükler olarak beş öge bakımından inceleyip değerlendirmektedir.

167 ülkeyi kapsayan araştırmada, Türkiye, 2008'de olduğu gibi "hibrit rejimler" arasında gösterilmektedir. Derginin araştırma birimi "Economis Intelligence Unit" tarafından yapılan ankette devletler, seçim süreci ile çoğulculuk, sivil özgürlükler, hükümetlerin işlevi, siyasal katılım ve siyasal kültür dikkate alınarak dört ana kategoride sıralanmıştır. Birinci kategori olan tam demokrasiler bölümünde 26 ülke yer almıştır. Bu kategoride Norveç 10 üzerinden 9.80 ortalamayla en demokratik ülke olmuştur. İkinci kategorideki "kusurlu demokrasiler" kısmında ise Cape Verde, Yunanistan, İtalya, Güney Afrika ve Fransa ilk beş sırada yer almıştır. Araştırmanın "hibrit rejimler" kategorisinde ise Türkiye, 5.73 ortalama ile Honduras'ın ardından 10'uncu sırada yer bulmuştur. Karma rejimler kategorisinde Türkiye'nin yanında Nikaragua, Tanzania, Filistin, Uganda, Sierra Leone, Pakistan ve Haiti gibi ülkeler yer almaktadır. Toplam demokrasi endeksinde ise Türk demokrasisi, iki yıl öncesine oranla iki basamak gerileyerek 89'uncu olmuştur. 2008 yılındaki Demokrasi endeksi araştırmasında Türkiye, 5.69 puanla 87'nci sırada yer almıştı.

Araştırmaya göre, Türkiye iki yıl öncesine oranla belirlenen kategorilerde sadece yüzde 0.04 oranında ilerleme kaydetmiştir. Ancak diğer ülkeler daha fazla demokratik atılımlarda bulunduğu için Türkiye iki basamak daha geriye düşmüştür. Araştırmaya göre, Türkiye'nin medya özgürlüğü alanında da kötüye giden ülkeler kategorisinde olduğu belirlenmiştir. 2008-2010 yılları arasında 36 ülkenin medya özgürlüğü alanında geri gittiği tespit edilmiş, Avrupa'da Türkiye,

Fransa ve İtalya ile birlikte medya özgürlüğü alanında geriye giden ülkeler olarak belirlenmiştir.

Türkiye, seçim süreci değerlendirilmesinde de gerilerde kalarak 7.92 ile Sri Lanka'yı ancak geçebilmiştir. Siyasi katılımında Türkiye 3.89 puanla otoriter rejimler kategorisindeki ülkelere bile geride kalmıştır. Sivil özgürlüklerde 132. sıradaki Kazakistan'ın gerisinde kalmıştır.

DÜNYA DEMOKRASİ SIRALAMASI

- 1- Norveç
- 2- İzlanda
- 3- Danimarka
- 4- İsveç

- 14- Almanya
- 17- ABD
- 18- İspanya
- 19- İngiltere
- 28- Yunanistan
- 29- İtalya
- 31- Fransa
- 86- Lübnan
- 87- Ekvador
- 88- Honduras
- 89- Türkiye
- 90- Nikaragua
- 91- Zambia
- 92- Tanzanya
- 98- Uganda

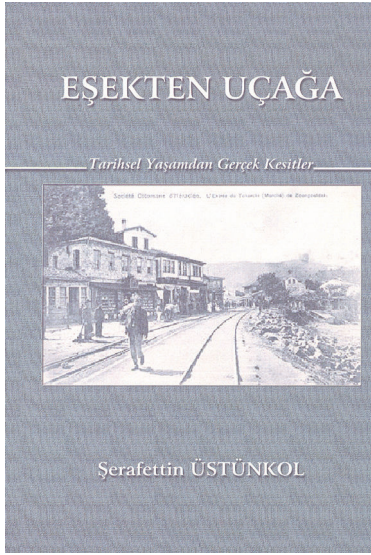

Eşekten Uçağa Tarihsel Yaşamdan Gerçek Kesitler

BİR KİTAP

Asım KUTLUATA

Maden Mühendisi

Bu kitapta; kırsal kesimde yaşayan insanların 1950'lerdeki yaşam biçimleri ile Ülkemizin gelişimine ve değişimine paralel olarak günümüze kadar uzanan sosyal, politik, ekonomik ve idari olaylarla ilgili anılar, tespitler ve çelişkiler çok güzel anlatılmaktadır.

Kitabın giriş bölümünde, Türklerin (Anadolu insanının) Osmanlı tarafından pek önemsenmediği, gerek eğitim gerekse yatırım alanında göz ardı edildiği, ancak

Cumhuriyetin ilanıyla bir çok alanda ciddi ve önemli değişikliklerin hayata geçirildiği anlatılmaktadır. Kitabın bu bölümünde, bir köylü çocuğu olarak kendimi bulmadım desem yalan olur. 1950'li - 1960'lı yıllarda benim köyümde de araba yolu, elektrik ve fındıktan başka gelir getiren önemli bir tarım ürünü de bulunmamaktaydı.

Zonguldak kömür havzasının 1820'lerden günümüze kadar olan idari yapısına değinilmekte, 1940'lara kadar ağırlıklı olarak yabancıların kontrolünde olan Kömür üretiminin 3867 sayılı yasa ile millileştirildiği, tarıma bağlı olan yöre insanının önceleri kömür ocaklarında çalışmak istemediği, ancak zamanla, bazen de zorunlu olarak, çalışmayı benimsediği ve başta Karadeniz'den olmak üzere Zonguldak'ın büyük bir göç aldığı kitapta yer alan anılar yanında sunulan bilgiler olarak dikkat çekmektedir.

Zonguldak'daki köy yaşamı, ekonomik ve sosyal ilişkiler bütün detayları ve yöreye özgü anlatım biçimi ile kitapta yer almaktadır..

7 çocuğu olan bir işçinin çocuklarını okutmak için nasıl mücadele verdiğini, kırsaldan gelen çocukların şehir hayatında nasıl çelişkiler yaşadığını görmek ilginçtir..

Lise ve üniversite yıllarındaki arkadaşlıklar, siyasi olaylar ve ODTÜ hazırlık sınıfında yazarın hayatının akışını değiştiren olaylarla ilgili anılar, Kilimli'de ocak mühendisi olarak işe başlaması, EKİ Kurumu'nda, gerek işçi gerekse mühendis ve yönetici olarak yaşadığı bir çok olay esprili komik, düşündürücü yönleri ile geniş olarak kitapta işlenmiştir.

Yurt dışına yapılan folklorik ve teknik gezilerden geniş olarak bahsedilmekte bir çok ilginç tespit ve ülkemizle karşılaştırmalar yapılmaktadır.

Türkiye'deki politik hayat ve bize özgü politik entrikalar ile bürokrasideki ayak oyunları, insanların nasıl da ufak hesaplar peşinde koştuklar, teftiş kurullarındaki bir çok müfettişin nasıl tetikçilik yapabildikleri, atamalarda liyakattan çok senin benim adamım anlayışının etkili olduğu, kurumsal çıkarlardan çok bireysel çıkarların nasıl ön planda olduğu kitapta görülen üzücü ve düşündürücü gerçeklerdendir.

3 Mart 1992'de Kozlu'da grizu ve toz patlaması sonucu meydana gelen kaza, ülkemizde ölü sayısı yönüyle ilk sıralardadır. Yazarın bu kaza ile ilgili söyledikleri başta Zonguldak kamuoyu olmak üzere madencilik alanında ciddi tartışmalara ve eleştirilere neden olmuştu. Bu olaydan 3 ay sonra yönetim tarafından TTK'nın bazı birimlerine yapılan atamalarla ilgili verilen tepkileri ve Genel Müdürün görevden alınışını yakından bilen biriyim. Bu

traji- komik olayların da detaylarını kitapta bulabilirsiniz.

EKİ'nin(TTK); devletin bütün birimlerini bünyesinde barındıran, her tür hizmetin beklendiği bir kurum olarak görüldüğünü, ekonomik, teknik ve siyasi hayatın bu kurum orijinli olduğunu, sendikal yapının çarpıklığını, bürokrasideki olumsuzlukları, denetim mekanizmasının yönetimler tarafından nasıl kullanıldığını, birçok sosyal ve insani ilişkileri bu kitapta bulmak mümkündür.

Başta Zonguldak Taşkömürü Havza-

sındaki madenciliği ve bağlı olarak da tarih, eğitim, ekonomi, sosyal hayatla ilgili bir çok yorum ve değerlendirmeyi bulabileceğiniz, 'ilginçliği' isminden de anlaşılabilir bu kitabı okumanızı tavsiye ederim..

TTK'da Genel Müdür Muaviniği, Barutsan'da Genel Müdürlük yapmış olan ama geldiği yeri, geçmişini unutmayan değerli dostum Şerafettin ÜSTÜNKOL'a bundan sonraki yaşamında da başarılar diler, kendinden yeni çalışmalar beklediğimi belirtmek isterim.

★★★

ŞİİR

Madencilerin, özellikle kömür madencilerinin baş belası ve sinsi düşmanı Grizu. Binlerce can alan, ocaklara ateş düşüren, çocukları babasız, kadınları kocasız bırakan Grizu. 32 Yıl öncesi 1978 yılı. Zonguldak maden ocağında grizu patlaması oluyor. 17 insan oracıkta can veriyor. İnsanların yüreklerinde derin izler bırakıyor. Bu insanlardan birisi de Süleyman YAĞIZ'dır. Bu olay üzerine Süleyman Yağız duygularını şiir olarak kağıda döküyor (16 Temmuz1978). Bu şiir o dönem Politika gazetesinde yayımlanmıştır. Şair şiiri tüm maden emekçilerine armağan etmektedir.

OY GRİZU, OY GRİZU

yolumuz sarpa doladın
terimiz kana buladın
oy grizu, oy grizu
bin derde bin-bir uladın

on yedi can, onyed'insan
yetsin artık döktüğün kan
oy grizu, oy grizu
kalmadı mı sende vicdan

on yedi can biz işçiyiz
milyon, milyon emekçiyiz
oy grizu, oy grizu
biz hak hukuk bekçisiyiz

kimi ali kimi ahmet
kimi veli, kimi mehmet
oy grizu, oy grizu
hep bize okudun rahmet

yedin yedin de doymadın
bir gün sesimiz duymadın
oy grizu, oy grizu
insan yerine koymadın

oy yedi can biz işçiyiz
milyon milyon emekçiyiz
oy grizu, oy grizu
biz ki, sınıf bekçisiyiz

Süleyman YAĞIZ
(16.07.1978)

MADEN / METAL FİYATLARI

MADEN FİYATLARI

Fiyatlar aksi belirtilmedikçe metrik ton cinsinden verilmiştir. Limanı belirtilmeyen CIF teslimatın boşaltma limanları, Avrupa'daki belli başlı ticaret limanlarıdır. Endüstriyel minerallerin fiyatları kalite, kaynak, miktar ve diğer satınalma koşullarına göre geniş aralıklar içinde değişmektedir.

METAL FİYATLARI

ALTIN	
LMB,troy ons	1361,80\$
ALUMİNYUM	
LMB %99.7	2479\$
ANTİMUAN	
•Reg. Min.%99.65 Se max.50ppm, s.piyasa	12850-13350\$
ARSENİK	
•LMB, Serbest piyasa , lb	0,60-0,65\$
BAKIR	
LMB A kalite	9621\$
BİZMUT	
Min.%99.99, serbest piyasa, lb	9,2-10,2\$
ÇİVA	
%99.99 şişe,	1250-1400\$
ÇİNKO	
LMB, Yüksek kalite	2448\$
DEMİR	
•İnce cevher,%63,5 Fe Çin limanları,	181-183\$
•Pelet cevheri ,%65-66 Fe Çin limanları,	209-210\$
FERRO.TİTAN	
•%70 (max. %4.5 Al), \$/kg Ti metal	7,5-8,0\$
GÜMÜŞ	
LMB , troy oz,	28,48\$
KADMİYUM	
•Min.%99.95, serbest piyasa, lb	1,55-1,75\$
•Min.%99.99, serbest piyasa, lb	1,60-1,80\$
KALAY	
LMB	26900\$
KOBALT	
•Min. %99.8 serbest piyasa, lb	19,5-20,5\$
•Min. %99.3 serbest piyasa, lb	17,75-19,00\$
•Min. %8'lik konsantre, CIF Çin , lb	13,80-14,00\$
KROM	
•Döküm kalitesi, FOB Transvaal, %45 Cr ₂ O ₃	230-260\$
•Refrakter kalitesi, FOB Transvaal, %46 Cr ₂ O ₃	370-390\$
•G.Afrika metalurjik, kırılabilir parça, 40 Cr ₂ O ₃	235-255\$
•Türkiye, metalurjik, %40-42 Cr ₂ O ₃	320-350\$
KURŞUN	
LMB	2698,50\$
MAGNEZYUM	
•Serbest piyasa, min.%99,8 Mg FOB Çin	2900-2950\$
MANGANEZ	
•Serbest piyasa,elektrolitik	3200-3350\$
•Metalurjik cev. %48/50, içerisindeki metal %si	6,50-7,50\$
MOLİBDEN	
•Avr.,Molibdikoxide,bidonlu , lb Mo	15,80-16,25\$
•Konsantre %45 Mo, mtu	318-321\$
NİKEL	
LMB,	25720\$
PALADYUM	
LMB, troy ons	794\$
PLATİNYUM	
LMB, troy ons	1811\$
SELENYUM	
Serbest Piyasa , lb	42,0-48,0\$
TANTAL	
%25/40, %30 Ta ₂ O ₅ \$/lb Ta ₂ O ₅	34-36\$
TUNGSTEN	
•%65 WO ₃ konsantresi, Çin, ton	16819-17122\$
•Min. %65 WO ₃ tungsten cevheri, mtu WO ₃	140-160\$
URANYUM	
Spot piyasa , U ₃ O ₈ , lb	65\$
VANADYUM	
Pentoxide, min. %98 V ₂ O ₅ CIF Avrupa, lb	6,30-6,90\$

ENDÜSTRİYEL MİNERAL FİYATLARI

ALUMİNA	
•Kalsine %98.5-99.5 Al ₂ O ₃ bulk FOB rafineri	550-650\$
•Kalsine orta soda Al ₂ O ₃ FOB rafineri	700-800\$
BARİT	
•Boya kalitesi mikronize . %96-98 ,350mesh UK	195-220\$
•Boya kalitesi Çin parça	230-240\$
•Kimyasal kalite, Çin, CIF Gulf Kıyıları ABD	138-145\$
•Sondaj kalitesi, CIF Gulf Kıyıları,Çin	72-105\$
BENTONİT	
•Döküm kalitesi, FOT Avrupa	90-115\$
•Kedi toprağı,1-5mm FOB Avrupa	42-60\$
•Kedi toprağı, öğütülmüş, kurutulmuş, FOB Hindistan	34-38\$
BOR MİNERALLERİ	
•Dekahidrat boraks, FOB Buenos Aires	520\$
•Borik asit , FOB Şili	735\$
•Latin Amerika Üleksit %40 B ₂ O ₃ FOB Lima,	350-370\$
•Latin Amerika Kolemanit %40 B ₂ O ₃	370-420\$
DİATOMİT	
•ABD kalsine filtre , del. UK	555-785\$
FELDSPAT	
•Ham, -10mm, bulk Türkiye, FOB Güllük Na-Feld.	22-23\$
•Cam kalitesi, -500 mikron torbalı, FOB Güllük	70\$
•-150 mikron	53-55\$
•-500 mikron std.	38-40\$
FLORİT	
•Çin, kuru bazda, CIF ABD körfezi, Asidik filtrekeki	355-370\$
•Meksika, FOB Tampico, Asidik filtrekeki	280-320\$
•Güney Afrika, FOB Durban	290-310\$
•CIF Rotterdam Metalurjik	270-290\$
•Çin,min. %80 ıslak bulk FOB Metalurjik	230-240\$
GRAFİT	
•Çin , %80-85 amorf toz,	430-450\$
KALSİT	
•50-22 mikron FOB USA s.ton	21-26\$
•22-100 mikron FOB USA s.ton	50-105\$
•3 mikron FOB USA s.ton	170-185\$
•Ocakbaşı satışı, Türkiye	15,00TL
KAOLEN	
•Kağıt dolgu 1. kalite, ABD Georgia fabrikada s.ton	146-185\$
•Kağıt dolgu 2. kalite, ABD	95-147\$
•Brezilya kağıt dolgu , %5 nem	170-215\$
LİTYUM MİNERALLERİ	
•Lityum karbonat,lb	2,30-2,40
•Petalit %4.2 Li ₂ FOB Durban	165-260\$
•Spodumen %5.0 Li ₂ cam kalitesi	430-480\$
MANYEZİT	
•Yunanistan, ham, <%3.5 SiO ₂ FOB Doğu Akdeniz	65-75\$
•Avrupa kalsine , CIF tarımsal	220-330\$
•Çin, parça , %90-92 MgO FOB tam kavrulmuş	400-460\$
•Çin, parça tam kavrulmuş %94-95 MgO, kalsine	460-520\$
MİKA	
•Hindistan cevheri 325meşh mikronize, CIF Avrupa	380\$
•Hindistan cevheri ıslak tüvenan cevher CIF Avrupa	700-1300\$
•ABD ıslak mikronize FOB fabrika	700-1000\$
NADİR TOPRAK ELEMENTLERİ	
•Seryum Oksit, %99 kg, FOB Çin,	50-60\$
•Lantanyum Oksit, %99, kg, FOB Çin,	50-60\$
•Neodmiyum Oksit, %99, kg, FOB Çin,	80-85\$
•Europiyum Oksit %99.9,FOB Çin,	600-610\$
OLİVİN	
•Refrakter kalite, bulk ABD	60-90\$
PERLİT	
•Ham,kırılmış,sınıflandırılmış, bulk FOB Türkiye	80-85\$
•Bulk, FOB doğu Akdeniz	65-70\$

MADEN / METAL FİYATLARI

REFRAKTER BOKSİT •Min. %86 Al ₂ O ₃ 0-25mm kurutulmamış parça FOBT Şhangay ,Çin	460-510\$
REFRAKTER KİLLER •Avrupa kalsine kaolinitik kil, %44 Al ₂ O ₃ , FOB	110-114\$
SİLİS KUMU • -20 mikron, >92 parlaklık FOB Durban	295\$
•Cam kalitesi flint kum, bulk, FOT UK	20-26\$
SODA KÜLÜ •Bulk, doğal, yoğun, s.ton, FOB Wyoming ABD	265\$
•Çin sentetik, yoğun-hafif, FOB Çin	195-202\$
•Çin sentetik, yoğun-hafif, CIF Uzakdoğu	200-240\$
•Hindistan sentetik yoğun/hafif, FOT Hindistan	240-260\$
•Türkiye doğal	130-150€
SODYUM SÜLFAT •ABD dağıtım fiyatı, bulk s.ton	120-150\$
•Avrupa dağıtım fiyatı, bulk, torbalı	140-160€
SÖLESTİN •Türkiye cevheri %96 SrSO ₄ ,FOB İskenderun	90-100\$
TALK •Türkiye, Sivas iyi kalite	400-450TL
•Çin, FOT UK, Normal, 200 meşh	215-235€
•Çin, FOT UK Normal, 350 meşh	220-245€
•Çin, Boya kalitesi, 20-25µ, FOB Durban	260-280\$
•G.Afrika , ilaç sanayi	460-480\$
•Kozmetik sanayi	410-430\$
TİTANYUM •İlmenit, min.%54 TiO ₂ , bulk kons. FOB Avust.	65-85\$
•Rutile, min.%95 TiO ₂ , bulk kons.torbalı pigment kalitesi, FOB Avustralya	760-805\$
TUZ •Avustralya bulk FOB göl tuzu	50\$
•Çin bulk FOB göl tuzu	27-29\$
VERMİKÜLİT G.Afrika, bulk FOB Rotterdam	280-450\$
VOLLASTONİT Çin, FOB	
• 200 mesh	200-230\$
• 325 mesh	210-240\$
ZİRKON •Döküm kumu Avustralya bulk, FOB	850-950\$
•Mikronize %99.50 < 4µ, ort. partikül boyu <0,95µ	1100-1400\$

Yurtiçi Linyit Kömür Fiyatları (TKİ)

Fiyatlar tane boyu, teknik özellikler ve yıkanma durumuna göre farklılıklar göstermektedir. Verilen fiyatlar belirtilen üretim yeri için özelliklere bağlı olarak değişen en alt ve en üst fiyatlardır. Fiyatlar KDV hariçtir.

Üretim Yeri	TL/ton	Üretim Yeri	TL/ton
Kütahya-Seyitömer	54-128	Konya- Ilgın	35-103
Bursa- Orhaneli	140-150	Manisa-Soma	30-244
Kütahya-Tavşanlı	113-223	Çanakkale-Çan	88-170
Muğla-Yatağan	60-92	Bursa-Keles	37-116

Yurtiçi Taşkömürü Fiyatları (TTK)

Fiyatlar tane boyu, teknik özellikler ve yıkanma durumuna göre farklılıklar göstermekte olup, müesseselerin ortalama fiyatlarıdır.

Özellik	Ton fiyatı (KDV hariç)
Santral yakıtı	104,51 TL
18/150 parça dökme	290-320 TL
0-10 toz	160\$
0-10 toz yüksek kül	130\$
0-25mm toz	120\$
10/18 dökme	260 TL
0-18	150\$

KISALTMALAR

lb : (libre) : 435,6 g
s.ton (kısa ton) : 907,2 kg
şişe=34,5 kg
troy ons : 31,1 gram
BPL= P₂O₅ / 0,45
LMB = Londra Metal Borsası
UK = İngiltere
CIF : Nakliye ve sigorta dahil fiyat
FOB (Free on board): Limanda Bordo'ya teslim fiyatı
FOR (Free on Rail) : Tren vagonuna kadar teslim fiyatı.
FOT: Belirtilen noktada kamyon üzerinde teslim.
CFR : İstenecek alıcı limanında teslim e kadar olan navlun-nakliye satıcıya ait

BAZ METALLERİN YILLARA GÖRE ORTALAMA FİYATLARI

METALCİNSİ	AL	BAKIR	KURŞUN	NİKEL	KALAY	ÇİNKO	ALTIN	GÜMÜŞ
YIL	\$/ton	\$/ton	\$/ton	\$/ton	\$/ton	\$/ton	\$/t. ons	\$/t. ons
2002	1349	1558	453	6772	4062	779	310,20	4,60
2003	1432	1780	516	9640	4896	828	363,83	4,88
2004	1717	2868	888	13852	8513	1048	409,83	6,65
2005	1898	3677	976	14732	7371	1382	441,30	7,27
2006	2567	6719	1288	24233	8765	3274	611,09	11,24
2007	2637	7116	2578	37203	14520	3241	696,00	13,45
2008	2572	6954	2081	21346	18488	1874	874,99	15,07
2009	1664	5148	1718	14646	14053	1654	956,96	15,01
2010	2172	7534	2147	21829	20387	2160	1233,90	17,06

2010 yılı aylara göre baz metal fiyatları

Ay	AL	BAKIR	KURŞUN	NİKEL	KALAY	ÇİNKO	ALTIN	GÜMÜŞ
Ocak 2010	2235	7385	2367	18430	17688	2434	1113,32	17,26
Şubat 2010	2048	6847	2121	18965	16346	2156	1096,62	15,93
Mart 2010	2205	7462	2171	22446	17529	2274	1114,11	17,24
Nisan 2010	2316	7744	2264	26015	18669	2366	1151,38	17,86
Mayıs 2010	2040	6838	1882	21995	17550	1967	1208,76	19,41
Haziran 2010	1931	6498	1703	19738	17304	1742	1232,40	18,42
Temmuz 2010	1987	6734	1836	19508	18175	1843	1192,28	18,14
Ağustos 2010	2117	7282	2074	21405	20733	2044	1265,95	18,10
Eylül 2010	2162	7709	2183	22638	22685	2152	1218,23	19,50
Ekim 2010	2346	8291	2378	23797	26325	2371	1336,15	21,00
Kasım 2010	2332	8468	2375	22902	25492	2291	1377,02	25,20
Aralık 2010	2350	9146	2411	24103	26143	2280	1392,95	29,73

YİTİRDİKLERİMİZ

H. Hüseyin IŞIK

1945 Uşak doğumlu
1970 İTÜ Maden Fakültesi
Maden Müh. Bl. mezunu
01.08.2005'de vefat etti.

Şevket YAMAN

1340 Sinop-Ayancık doğum-
lu
1950 Zonguldak Maden Tek-
nik Okulu mezunu
17.10.2010'da vefat etti.

M. Bedrettin SARP

1919 İstanbul doğumlu
1942 Colorado School of Mi-
nes mezunu
26.10.2010'da vefat etti.

F. Kemal KUZUGÜDENLİ

1934 Kayseri Felahiye do-
ğumlu
1958 Zonguldak Maden Tek-
nik Okulu mezunu
27.10.2010'da vefat etti.

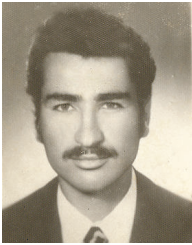
Yalçın ODABAŞI

1938 İstanbul doğumlu
1960 İTÜ Maden Fakültesi
Mad. Müh. Bl. mezunu
01.11.2010'da vefat etti.

Ali İhsan AKTAY

1932 Urfa doğumlu
1955 Zonguldak Maden Tek-
nik Okulu mezunu
15.11.2010'da vefat etti.

Recep Cevdet

KİRTETEPE

1948 Ankara doğumlu
1972 ODTÜ Müh. Fak. Maden
Mühendisliği Bölümü mezunu
25.11.2010'da vefat etti.

Meriç TÜRKES

1938 Çorlu doğumlu
1960 İTÜ Maden Fakültesi
Mad. Müh. Bl. mezunu
03.12.2010'da vefat etti.

Hikmet SANDALCI

1938 Malatya doğumlu
1962 İTÜ Teknik Okulu me-
zunu
16.12.2010'da vefat etti.

Mehmet TOPALOĞLU

1986 Giresun-Tirebolu do-
ğumlu
2010 Çukurova Üniv. Müh.
Fak. Mad. Müh. Bl. mezunu
27.12.2010'da vefat etti.

"Yitirdiğimiz değerli üyelerimizin ailelerine, yakınlarına ve Maden Mühendisleri topluluğuna başsağlığı dileriz."

**Maden Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu**